3

PERKEMBANGAN RISIKO DAN PENILAIAN KESTABILAN KEWANGAN PADA TAHUN 2013

13 Tinjauan Keseluruhan

15 Menguruskan Risiko yang Berpunca Daripada Tahap Keberhutangan Isi Rumah

22 Menguruskan Perkembangan dalam Pasaran Harta Tanah dalam Negeri

23 *Rencana: Pengembangan Kredit dan Implikasi Terhadap Kestabilan Kewangan*

35 Menguruskan Dedahan Risiko Kredit Terhadap Perniagaan

39 Menguruskan Ketidaktentuan Pasaran Kewangan dan Risiko Penularan daripada Dedahan Luaran dan Operasi Luar Negeri

50 *Rencana: Kesalinghubungan Luaran dan Risiko Penularan kepada Sistem Perbankan Malaysia*

59 Kesalinghubungan Sistem Perbankan dengan Institusi Kewangan Bukan Bank (IKBB)

62 Kekukuhan dan Daya Tahan Institusi Kewangan

70 Prospek Kestabilan Kewangan Domestik dan Tumpuan Pemantauan pada Tahun 2014

PERKEMBANGAN RISIKO DAN PENILAIAN KESTABILAN KEWANGAN PADA TAHUN 2013

TINJAUAN KESELURUHAN

Kestabilan kewangan domestik terpelihara dengan baik sepanjang tahun 2013, sekali gus menghasilkan persekitaran yang terus kondusif untuk pertumbuhan ekonomi Malaysia. Sistem kewangan domestik memperlihatkan tahap daya tahan yang tinggi dalam suasana pasaran kewangan global yang lebih tidak menentu. Meskipun keadaan ekonomi bagi ekonomi maju utama pada amnya bertambah baik, perkembangan pasaran kewangan yang didorong terutamanya oleh sentimen telah mencetuskan beberapa episod aliran keluar modal dari beberapa ekonomi sedang pesat membangun pada tahun 2013. Pasaran kewangan yang mendalam dan kehadiran sekumpulan pelabur institusi yang kukuh di Malaysia menyokong keadaan pasaran kewangan domestik yang teratur semasa episod tersebut. Institusi kewangan dalam sektor perbankan, insurans dan takaful terus mengekalkan kedudukan kewangan yang kukuh, disokong oleh penambahbaikan yang berterusan dalam tadbir urus dan amalan pengurusan risiko, serta kawalan yang sewajarnya terhadap pengambilan risiko dalam persekitaran lebihan mudah tunai domestik yang berterusan. Ini memastikan akses kepada khidmat kewangan yang berterusan bagi memenuhi keperluan perniagaan dan isi rumah, disokong oleh amalan pemberian pinjaman yang terus diperkukuh. Keyakinan terhadap sistem kewangan Malaysia juga kekal utuh.

Kestabilan kewangan domestik terus terpelihara pada tahun 2013, disokong oleh keadaan pasaran kewangan yang teratur dan institusi kewangan yang kukuh

Sejajar dengan prospek yang diberikan oleh Bank dalam Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran yang terdahulu, risiko utama terhadap kestabilan kewangan domestik pada tahun 2013 dikaitkan dengan pasaran kewangan yang lebih tidak menentu, pertumbuhan peminjaman isi rumah yang berterusan dan harga harta tanah yang semakin meningkat. Isu-isu ini menjadi tumpuan perbincangan oleh Jawatankuasa Kestabilan Kewangan, Jawatankuasa Dasar Bersama dan Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan Bank pada tahun 2013. Meskipun risiko-risiko tersebut kekal terkawal pada masa ini, langkah kehematan makro dan fiskal tambahan telah diperkenalkan untuk menggalakkan kestabilan makroekonomi dan sosioekonomi serta mengelakkan kemungkinan timbulnya risiko terhadap kestabilan kewangan domestik pada masa hadapan. Langkah kehematan makro diperluas buat kali pertama kepada institusi kewangan bukan bank (IKBB) bagi memastikan tindak balas yang lebih menyeluruh terhadap paras hutang isi rumah yang semakin meningkat, terutamanya dalam kalangan isi rumah yang berpendapatan lebih rendah. Langkah selanjutnya, dari segi penawaran dan juga pembiayaan, yang bertujuan untuk membendung aktiviti spekulasi dan memperlahankan kenaikan harga rumah juga dijangka menyumbang kepada pengurangan beban hutang isi rumah secara keseluruhan. Pelaksanaan langkah-langkah ini melibatkan kerjasama yang erat dengan pihak berkuasa yang berkaitan, khususnya Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) dan Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT).

Kedudukan kewangan dan keupayaan sektor isi rumah untuk membayar balik hutang kekal utuh meskipun paras keberhutangan terus meningkat. Ini disokong oleh keadaan guna tenaga yang menggalakkan dan tahap pendapatan yang lebih tinggi, yang turut menyaksikan isi rumah mengumpul lebih banyak aset kewangan. Institusi kewangan juga mengekalkan piawaian pengunderaitan dan pengurusan risiko yang mantap. Kedudukan leveraj adalah stabil untuk peminjam yang mempunyai leveraj yang tinggi atau yang lebih terdedah kepada kesulitan kewangan dalam persekitaran kos sara hidup yang meningkat. Secara kolektifnya, semua faktor ini memastikan sebarang risiko yang mungkin menggugat kestabilan kewangan tetap terkawal dengan baik, yang diperkukuh lagi oleh keupayaan institusi kewangan untuk menghadapi kejutan yang mungkin menjejaskan sektor isi rumah.

Meskipun harga rumah terus meningkat pada kadar yang tinggi, langkah-langkah yang diperkenalkan oleh Kerajaan dan pengawasan yang berterusan terhadap amalan pemberian pinjaman dan penilaian oleh bank seharusnya dapat mengekang spekulasi dan pengambilan risiko yang berlebihan. Risiko terhadap kedudukan kewangan isi rumah dan kestabilan kewangan sekiranya berlakunya pelarasan pada harga rumah sebahagian besarnya dikurangkan dengan peminjaman yang terhad oleh isi rumah untuk membiayai pembelian spekulasi dan amalan pemberian pinjaman yang lebih kukuh oleh institusi perbankan.

Meskipun pertumbuhan hutang isi rumah lebih perlahan, terutamanya dalam pembiayaan peribadi, paras keberhutangan dijangka kekal tinggi untuk beberapa tahun akan datang disebabkan oleh profil demografi isi rumah, akses kepada pembiayaan yang lebih meluas dan proses pembandaran yang semakin meningkat yang akan terus menjana permintaan yang kukuh bagi pengumpulan aset dan kekayaan. Keberhutangan isi rumah dijangka akan hanya mula menjadi sederhana setelah kesan daripada langkah berstruktur bagi meningkatkan penawaran perumahan mampu milik dan penambahbaikan sistem pengangkutan awam menjadi lebih kukuh. Beberapa siri langkah yang diperkenalkan sehingga ini bertujuan memastikan bahawa risiko kepada kestabilan kewangan, makroekonomi dan sosioekonomi domestik kekal terkawal sementara pelarasan ini dilaksanakan.

Risiko kredit institusi kewangan daripada dedahan kepada sektor perniagaan sebahagian besarnya kekal tidak berubah. Kedudukan kewangan sektor perniagaan yang kukuh, termasuk peminjam besar dan sistemik, secara amnya tidak berubah dengan kedudukan mudah tunai yang stabil. Kedudukan leveraj keseluruhan adalah lebih rendah meskipun peminjaman adalah lebih tinggi. Walaupun sesetengah sektor perniagaan lebih terjejas berikutan kos input yang tinggi dan kadar pertukaran asing yang tidak menentu, terutamanya perniagaan yang mempunyai kandungan import yang tinggi dan pinjaman luar negeri yang besar, keupayaan perniagaan untuk membayar balik hutang secara keseluruhannya masih kukuh di samping nisbah perlindungan faedah yang bertambah baik.

Institusi kewangan Malaysia terus mempunyai modal yang kukuh dan meraih keuntungan. Seperti yang dijangka, institusi perbankan berjaya membuat peralihan yang lancar kepada keperluan modal yang lebih kukuh, selaras dengan Basel III, yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2013. Sebilangan bank telah berjaya memperoleh modal baharu yang mempunyai ciri-ciri yang mematuhi Basel III, yang turut diterima dengan baik oleh pasaran. Keberuntungan sektor perbankan, insurans dan takaful secara keseluruhannya adalah mampan, walaupun sumbangan daripada aktiviti perdagangan dan pelaburan lebih tidak menentu, mencerminkan keadaan pasaran. Institusi kewangan juga kekal berhemat dalam mengambil kedudukan risiko pasaran, dan terus menguruskan secara aktif kedudukan pendanaan mata wang asing dan dedahan terhadap pergerakan kadar pertukaran asing. Strategi pengurusan risiko insurans yang lebih baik oleh penanggung insurans hayat dalam persekitaran kadar faedah semasa yang rendah terus menyokong daya tahan kewangan industri ini. Ujian tekanan yang dijalankan oleh Bank berdasarkan andaian aliran keluar portfolio yang ekstrem dan keadaan ekonomi yang buruk mengesahkan bahawa bank dan penanggung insurans dijangka mengekalkan modal yang mencukupi.

Semasa perbincangan tahunan Artikel IV dengan Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) pada bulan Disember 2013, penilai mengambil maklum akan kemajuan yang ketara dalam pelaksanaan saranan yang diketengahkan dalam Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Programme, FSAP) bagi Malaysia pada tahun sebelumnya. Secara khusus, undang-undang perkhidmatan kewangan yang baharu telah mengukuhkan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan di Malaysia dengan ketara, dan pengaturan yang menyokong penyelarasan antara agensi dalam pengurusan krisis telah dipertingkat. Bank turut memperkukuh rangka kerja untuk ujian tekanan institusi kewangan dan meningkatkan usaha untuk menambah baik perincian data isi rumah bagi tujuan analisis risiko. Penilaian bebas Artikel IV oleh IMF turut mengesahkan daya tahan institusi perbankan, selaras dengan keputusan ujian tekanan yang dijalankan semasa FSAP sebelum ini.

Meskipun persekitaran luaran akan kekal mencabar pada tahun 2014, Bank menjangka kestabilan kewangan domestik akan terus terpelihara. Sektor kewangan Malaysia berada dalam keadaan yang baik untuk mengurus risiko yang timbul, dengan adanya institusi kewangan yang kukuh, pasaran kewangan yang mendalam, serta penyeliaan yang

rapi oleh Bank terhadap aktiviti pengambilan risiko oleh institusi kewangan dan pengurusan risiko penularan. Pengaturan keinstitusian yang menyeluruh yang sedia ada untuk menangani masalah kewangan akan membantu meningkatkan lagi keupayaan untuk mengurus kejutan. Risiko domestik, termasuk yang berpunca daripada IKBB dan perkembangan dalam sektor harta tanah, juga dijangka terkawal melalui pelbagai langkah yang telah dilaksanakan. Meskipun risiko ini dinilai sebagai terkawal, aktiviti pengawasan dan penyeliaan Bank akan diteruskan pada tahap pengawasan yang tinggi pada masa hadapan. Bank sentiasa bersedia untuk bertindak lebih awal bagi menangani sebarang peningkatan risiko dan ancaman yang mungkin timbul terhadap kestabilan kewangan domestik.

MENGURUSKAN RISIKO YANG BERPUNCA DARIPADA TAHAP KEBERHUTANGAN ISI RUMAH

Peminjaman isi rumah agregat berkembang pada kadar yang paling perlahan sebanyak 11.7% (2012: +13.5%; 2011: +13.5%; 2010: +15.1%) kepada RM854.3 bilion sejak pengenalan beberapa siri langkah pada tahun 2010 untuk mengawal peningkatan hutang yang berlebihan oleh isi rumah. Ini didorong terutamanya oleh kadar pertumbuhan pemberian pinjaman yang jauh lebih perlahan oleh IKBB, khususnya pada separuh kedua tahun 2013 (Rajah 1.1 dan Rajah 1.2). Kedudukan kewangan agregat isi rumah kekal kukuh, dengan keadaan guna tenaga dan pendapatan yang stabil sepanjang tahun, yang secara keseluruhan terus memberikan sokongan kepada kekukuhan kewangan dan

Rajah 1.1

Sektor Isi Rumah: Hutang dan Aset Kewangan

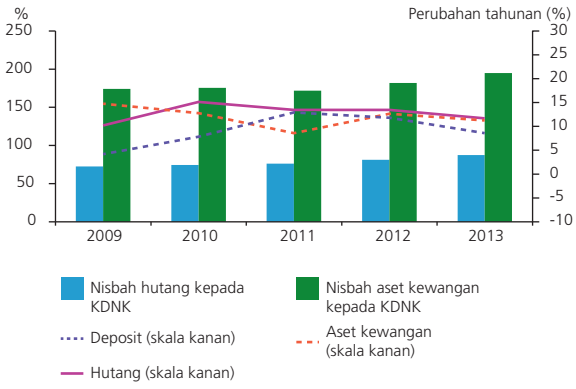

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.2

Sektor Isi Rumah: Perubahan Tahunan dan Bahagian Pasaran Pinjaman Mengikut Bank dan Institusi Kewangan Bukan Bank

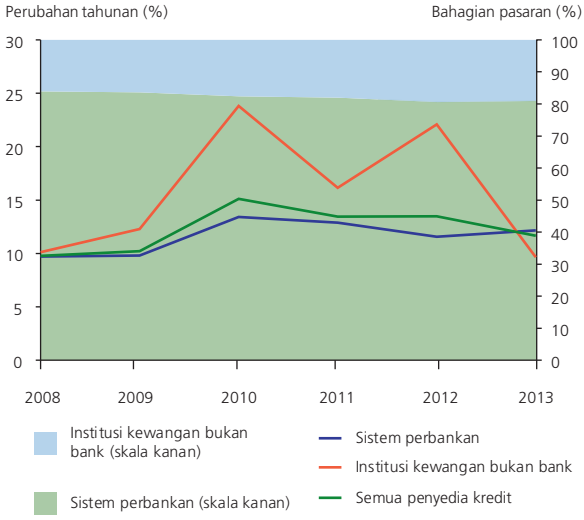

Sumber: Bank Negara Malaysia

Hutang isi rumah meningkat pada kadar yang paling perlahan sejak tahun 2010, dan pada kadar yang sepadan dengan pertumbuhan aset kewangan. Agregat leveraj bagi peminjam yang berpendapatan rendah kekal stabil

keupayaan membayar balik hutang oleh isi rumah. Aset kewangan isi rumah meningkat pada kadar yang lebih sejajar dengan kadar pertumbuhan hutang isi rumah berbanding dengan tahun-tahun sebelum ini. Pada tahun 2013, aset kewangan isi rumah meningkat sebanyak 11.2% (2012: +12.7%) kepada RM1.9 trilion atau 193.5% daripada keluaran dalam negara kasar (KDNK). Seperti pada tahun-tahun sebelum ini, komposisi aset kewangan isi rumah secara amnya tidak banyak berubah di mana 42% daripada aset kewangan dipegang dalam bentuk deposit dan instrumen mirip deposit. Pelaburan dalam bentuk saham dan amanah saham berkembang sedikit untuk mencakupi kira-kira 25% (2012: 24%) daripada aset kewangan. Pada paras agregat, nisbah aset kewangan isi rumah kepada hutang kekal stabil pada 2.2 kali.

Rajah 1.3

Sektor Isi Rumah: Komposisi Penyedia Kredit

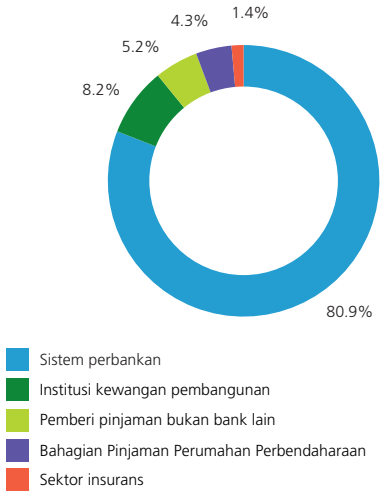

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan

Rajah 1.4

Sektor Isi Rumah: Profil Pinjaman dan Aset Kewangan

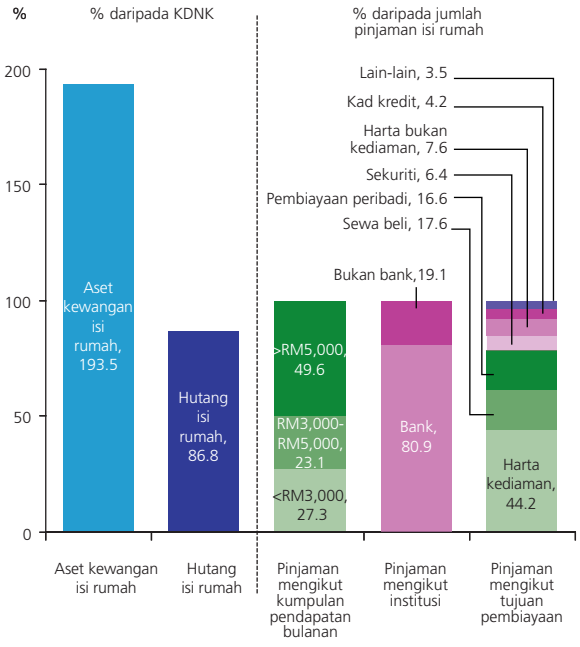

Sumber: Bank Negara Malaysia

Meskipun pertumbuhan peminjaman isi rumah lebih perlahan, namun tahap keberhutangan isi rumah meningkat kepada 86.8% daripada KDNK pada akhir tahun 2013 disebabkan oleh pertumbuhan KDNK nominal yang lebih perlahan sebanyak 4.5% (2012: +6.4%). Walau bagaimanapun, risiko kepada kestabilan kewangan domestik terus terkawal berikutan asas-asas yang kukuh dalam sektor kewangan dan isi rumah, serta langkah awalan yang sedia ada untuk mengawal tingkah laku berhutang yang berlebihan. Prospek ekonomi yang stabil dan prospek guna tenaga yang memberangsangkan mengukuhkan lagi asas ini.

Bank-bank kekal sebagai pemberi kredit yang utama bagi isi rumah, mencakupi 80.9% (2012: 80.6%) daripada hutang isi rumah (Rajah 1.3). Hampir 60% daripada pemberian pinjaman kepada isi rumah adalah untuk pembelian harta tanah dan pelaburan dalam ekuiti dan dana amanah saham yang menambah kekayaan isi rumah (Rajah 1.4). Kesan keseluruhan daripada langkah berperingkat yang diperkenalkan sejak tahun 2010 untuk mengawal keberhutangan yang berlebihan masih dirasai, khususnya untuk mengurangkan kelemahan isi rumah yang berpendapatan rendah dan menghindar isi rumah secara amnya daripada berhutang secara berlebihan.

Hasilnya, jumlah isi rumah yang berpendapatan sehingga RM3,000 sebulan mencakupi bahagian yang jauh lebih rendah daripada jumlah peminjaman isi rumah pada 27% (2012: 33%) atau RM230.7 bilion (2012: RM252.5 bilion). Walaupun agregat leveraj untuk isi rumah yang berpendapatan sehingga RM3,000 sebulan adalah stabil pada kira-kira tujuh kali (diukur sebagai nisbah peminjaman terkumpul kepada pendapatan tahunan), paras itu masih tinggi. Usaha untuk mengurangkan paras leveraj untuk kumpulan peminjam ini adalah penting bagi meningkatkan keupayaan mereka untuk menghadapi kejutan pendapatan atau perbelanjaan. Bagi kategori pendapatan lain, walaupun paras leveraj jauh lebih rendah, adalah penting bagi isi rumah kumpulan ini memelihara kedudukan leveraj mereka. Isi rumah didapati memberikan lebih tumpuan pada pengurusan leveraj secara keseluruhan, seperti yang dirumuskan oleh kaji selidik Bank mengenai sentimen pengguna. Ini akan menyokong ke arah memelihara kekukuhan isi rumah pada masa hadapan.

Pakej langkah terbaharu yang diperkenalkan oleh Bank pada bulan Julai dan November 2013 merupakan tindak balas kepada amalan pemberian pinjaman yang didapati tidak selaras dengan penilaian kemampuan membayar yang berhemat dan amalan pemberian pinjaman yang bertanggungjawab. Amalan yang menimbulkan

kebimbangan meliputi (i) pelanjutan tempoh pembayaran balik sehingga 45 tahun bagi pinjaman perumahan baharu; (ii) tempoh pembayaran balik pinjaman yang panjang sehingga 25 tahun bagi pembiayaan peribadi yang ditawarkan oleh IKBB; dan (iii) peningkatan pemberian pinjaman untuk pembangunan dan pembelian harta kediaman di bawah projek perumahan yang menawarkan skim permodalan faedah (interest capitalisation schemes, ICS) (termasuk developer interest bearing schemes, DIBS). Skim sedemikian didapati menaikkan harga harta tanah sehingga setinggi 30%, selain menggalakkan aktiviti spekulasi dalam pasaran harta tanah dengan menurunkan kos kemasukan bagi pembeli. Memandangkan sebahagian besar peminjaman isi rumah adalah untuk pembelian harta tanah, pemberian pinjaman yang menjurus kepada skim ini, jika tidak dikawal akan turut menyumbang kepada paras hutang isi rumah yang lebih tinggi.

Langkah baharu ini mengehadkan tempoh pembayaran balik untuk pembelian harta tanah kepada 35 tahun dan bagi pembiayaan peribadi kepada 10 tahun. Penawaran kemudahan pembiayaan peribadi yang diluluskan terdahulu tanpa permohonan daripada peminjam juga tidak dibenarkan. Selain institusi kewangan yang dikawal selia oleh Bank, langkah ini dilanjutkan kepada semua koperasi kredit yang dikawal selia oleh SKM dan dua penyedia kredit runcit yang besar, iaitu Malaysia Building Society Berhad (MBSB) dan AEON Credit Service (M) Berhad. Amalan institusi pemberi pinjaman untuk mematuhi nisbah khidmat hutang (debt service ratio, DSR) yang berhemat bagi pemberian pinjaman isi rumah juga diselaras untuk memastikan bahawa jumlah obligasi hutang seseorang peminjam (termasuk pinjaman yang diambil daripada bank dan IKBB) direkodkan dengan sempurna dan secukupnya dalam pengiraan DSR. Dalam melanjutkan langkah ini kepada koperasi kredit, Bank bekerjasama rapat dengan SKM yang turut serta dalam keputusan yang dibuat oleh Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan. Kerjasama ini meliputi penetapan keperluan terperinci supaya langkah ini memberikan kesan, memberikan taklimat bersama, pemantauan dan pemeriksaan terhadap koperasi untuk memastikan pelaksanaan yang berkesan. Sebagai tindak balas terhadap kebimbangan dalam amalan pemberian pinjaman berkaitan dengan harta tanah yang merangsang kenaikan harga harta tanah, institusi kewangan dilarang daripada membiayai pembangunan dan pembelian harta tanah yang mempunyai unsur ICS, termasuk DIBS. Ini diikuti pengharaman oleh Kerajaan terhadap penawaran harta tanah untuk dijual oleh pemaju di bawah syarat tersebut.

Pemberian pinjaman bank kepada isi rumah

Pemberian pinjaman bank terkumpul kepada sektor isi rumah berkembang sebanyak 12% kepada RM690.6 bilion atau 70.2% daripada KDNK pada akhir tahun 2013. Pertumbuhan itu terus didorong terutamanya oleh pemberian pinjaman untuk pembelian harta kediaman dan harta bukan kediaman (terutamanya kedai) (Rajah 1.5). Pertumbuhan pemberian pinjaman dalam segmen ini telah menyusut daripada kadar pertumbuhan tertinggi yang dicatat pada tahun 2010. Pembiayaan harta kediaman secara relatif kekal stabil sejak empat tahun yang lalu, manakala pembiayaan harta bukan kediaman terus menunjukkan trend menurun. Komposisi pemberian pinjaman bank kepada isi rumah keseluruhannya tidak berubah, dengan pemberian pinjaman untuk pembelian harta tanah terus mencakupi sebahagian besar (56.5%) daripada jumlah pinjaman isi rumah daripada sistem

Rajah 1.5

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Sumbangan kepada Pertumbuhan Pinjaman

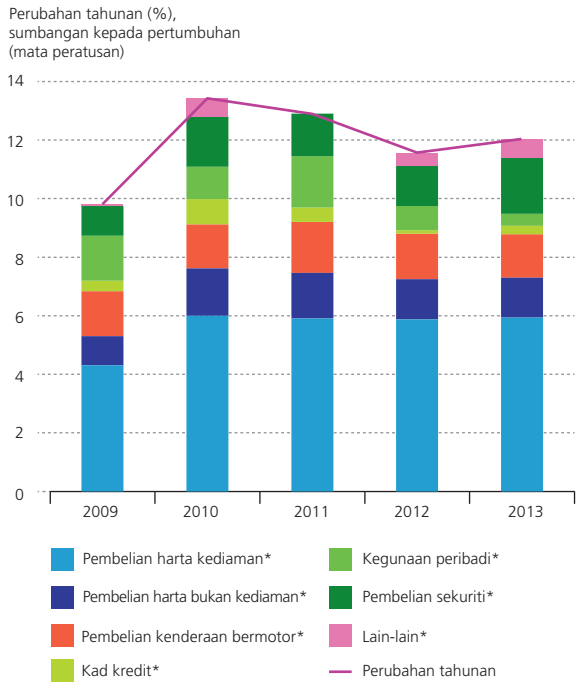

* Dalam mata peratusan

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.6

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Dedahan Mengikut Tujuan Pembiayaan

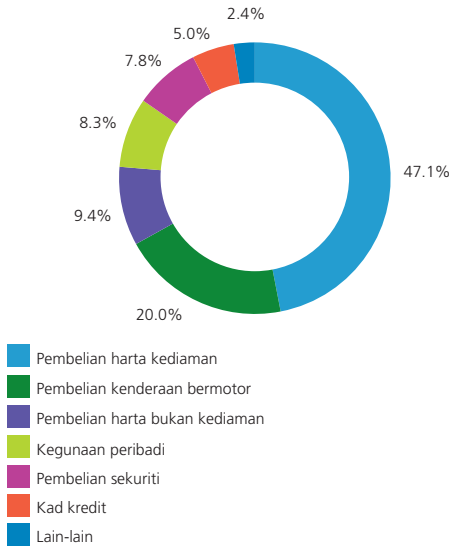

Sumber: Bank Negara Malaysia

perbankan (Rajah 1.6). Pertumbuhan kukuh yang berterusan dalam pemberian pinjaman bagi perumahan dan kenderaan bermotor mencerminkan profil demografi yang secara relatifnya muda dan peningkatan jumlah penduduk yang bekerja, yang bertambah mewah. Pada tahun 2013, bilangan tenaga kerja meningkat sebanyak 4.3% (2012: +3.5%), dengan lebih setengah daripada tenaga kerja berumur di bawah 35 tahun. Ramai rakyat Malaysia juga berpendapat bahawa memiliki atau melabur dalam harta tanah ialah matlamat kewangan yang penting dalam persediaan untuk berkahwin dan bersara, untuk membiayai pendidikan anak-anak, atau untuk menyediakan jaminan kewangan yang baik untuk generasi seterusnya.

Bahagian pembiayaan tidak bercagar adalah stabil di bawah 15% daripada pinjaman sistem perbankan kepada isi rumah. Pembiayaan untuk kegunaan peribadi khususnya berkembang pada kadar yang lebih perlahan, sebanyak 4.6% pada separuh tahun kedua, berbanding dengan 7.5% pada separuh tahun pertama (2012: +9.1%), ekoran langkah yang dilaksanakan oleh Bank pada bulan Julai. Baki kad kredit terkumpul meningkat sedikit, iaitu sebanyak 4.3% bagi tahun 2013, di mana kira-kira 93% daripada baki terkumpul merupakan baki semasa (yang belum melewati tarikh matang pembayaran) dan 6% lagi ialah baki tertunggak kurang daripada tiga bulan. Walaupun baki pusingan (baki kad kredit yang berulang) adalah lebih tinggi sedikit (+2.3%) berbanding dengan tahun sebelumnya, bilangan pemegang kad yang mempunyai baki pusingan terus menurun sebanyak 4% untuk mencakupi 48% daripada jumlah kad dalam edaran berikutan usaha berterusan oleh peminjam untuk menyatukan hutang kad kredit. Selain itu, pemegang kad yang membayar baki kad kredit sepenuhnya pada setiap bulan (lebih kurang sepertiga) terus berbuat demikian seperti pada tahun sebelumnya. Risiko kredit daripada dedahan terhadap segmen kad kredit kekal terhad seperti dicerminkan oleh tunggakan yang stabil dan rendah. Sejak tahun 2011, Bank menegaskan keperluan bagi pengeluar kad untuk memberikan penzahiran yang jelas mengenai implikasi jumlah faedah yang lebih tinggi yang ditanggung apabila pengguna menyelesaikan hanya sebahagian daripada baki terkumpul keseluruhan. Bank-bank juga sedang mempromosikan kad debit secara aktif sebagai satu alternatif untuk tujuan membuat pembayaran.

Piawaian pemberian pinjaman yang mantap diteruskan, dengan penambahbaikan berterusan dalam amalan penilaian kemampuan untuk membayar hutang

Secara amnya, bank-bank terus mengekalkan piawaian pemberian pinjaman yang kukuh meskipun dalam keadaan kredit yang amat kompetitif dan keadaan mudah tunai yang berlebihan. Sejak pelaksanaan Garis Panduan Pembiayaan yang Bertanggungjawab dua tahun lalu, penilaian kemampuan untuk membayar hutang yang dijalankan oleh bank semakin bertambah baik. Ini khususnya dilihat dari segi keperluan dokumentasi yang lebih kukuh untuk tujuan pengesahan pendapatan, serta andaian lebih konservatif yang digunakan untuk menganggarkan pendapatan berubah-ubah dalam menilai keupayaan peminjam untuk membayar balik hutang. Sebilangan bank juga mengkaji semula kad skor kredit runcit yang sedia ada untuk merekodkan maklumat tentang tingkah laku, serta maklumat tambahan yang lebih terperinci untuk menambah baik pemprofilan dan pemantauan risiko

mengikut segmen peminjam. Ini disokong oleh akses yang berterusan kepada maklumat kredit masa nyata mengenai peminjam menerusi Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat (Central Credit Reference Information System, CCRIS). Data yang dikumpul daripada dan interaksi dengan bank sejak bulan Julai menunjukkan bahawa DSR purata bagi kemudahan pembiayaan baharu yang diluluskan terus berada pada paras berhemat kurang daripada 40% dan disokong oleh penilaian pendapatan dan hutang yang lebih mantap.

Dari segi pinjaman harta tanah, Bank meningkatkan penelitian mengenai amalan penilaian berikutan kebimbangan mengenai kemungkinan pelonggaran amalan disebabkan oleh trend harga tanah yang semakin meningkat. Kajian semula terhadap pemberi pinjaman bank utama dalam pasaran pinjaman perumahan menunjukkan bahawa amalan penilaian secara amnya kekal kukuh. Meskipun kebanyakan bank, dalam persaingan untuk memberikan pinjaman, memproses permohonan pinjaman berdasarkan penilaian harta tanah indikatif, penilaian rasmi turut diperlukan dan digunakan untuk menentukan jumlah pinjaman yang akhirnya diluluskan menurut dasar nisbah pinjaman kepada nilai (loan-to-value, LTV) dalaman. LTV yang diluluskan juga berbeza mengikut segmen risiko, dengan tahap yang lebih rendah dikenakan ke atas harta tanah di lokasi yang kenaikan harga adalah lebih tinggi atau bagi peminjam yang mempunyai profil risiko kredit yang lebih tinggi berdasarkan kad skor kredit bank dan penilaian kemampuan. Bank-bank juga menggunakan penilaian harta tanah daripada pelbagai sumber untuk menyokong penilaian semula tahunan cagaran yang merupakan sebahagian daripada proses pengurusan portfolio dan kajian semula kredit. Bagi beberapa bank, sistem maklumat dalaman telah dipertingkat untuk menyokong proses ini dengan merekodkan maklumat yang lebih terperinci mengenai nilai transaksi harta tanah yang dibiayai, penilaian bebas serta maklumat perbandingan yang lain daripada sumber sekunder yang diyakini.

Pinjaman isi rumah daripada sistem perbankan terus meningkat dari segi kualiti bagi semua segmen dengan insiden delinkuensi yang rendah (Rajah 1.7 dan Jadual 1.1). Analisis vintaj bagi pinjaman perumahan, yang merupakan komponen terbesar dedahan bank kepada sektor isi rumah, telah menunjukkan kadar mungkir yang lebih rendah bagi pinjaman baharu yang dibuat dalam tempoh terkemudian sejak tahun 2004 (Rajah 1.8). Insiden kemungkiran menurun sejak beberapa tahun yang

Rajah 1.7

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Delinkuensi

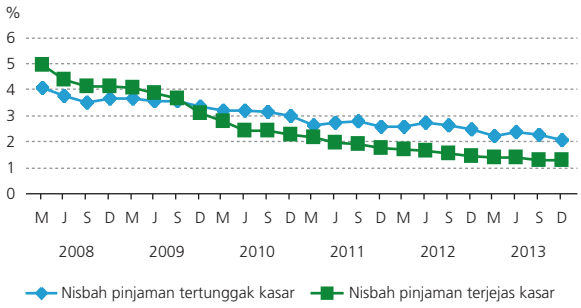

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.1

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Tertunggak Kasar

	2011	2012	2013
	%		
Keseluruhan	2.6	2.5	2.1
Pembelian harta kediaman	2.0	1.9	1.6
Pembelian kenderaan bermotor	5.5	5.6	4.7
Pembiayaan peribadi	1.7	1.3	1.2

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.8

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Analisa Vintaj bagi Pinjaman Perumahan

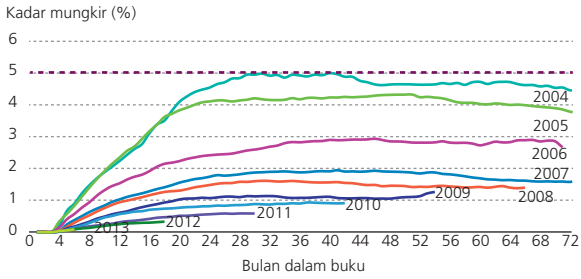

Sumber: Bank Negara Malaysia

lalu, mencerminkan pengukuhan piawaian dan amalan pengunderaitan bank. Selaras dengan trend ini, pinjaman perumahan yang tertunggak antara satu dan tiga bulan terus menurun pada tahun 2013, mencakupi hanya 1.6% (2012: 1.9%) daripada jumlah pinjaman perumahan.

Meskipun terdapat penambahbaikan yang berterusan dalam amalan pinjaman dan kualiti portfolio

pinjaman isi rumah, Bank telah mendapati penurunan yang beransur-ansur dalam peruntukan terjejas secara kolektif yang dibuat oleh bank sejak piawaian pelaporan kewangan baharu mengenai peruntukan diterima pakai pada tahun 2012. Di peringkat bank individu, Bank juga mendapati terdapat perbezaan dalam penentuan kadar kerugian dan jangka masa untuk penilaian kerugian. Dalam persekitaran pertumbuhan kredit yang terus kukuh, adalah berhemat bagi mengukuhkan penampan terhadap kemungkinan kerugian pada masa hadapan. Dengan mengambil kira perkara ini, bank-bank dikehendaki untuk mengekalkan secara agregat, peruntukan terjejas secara kolektif dan rizab pengawalseliaan tidak kurang daripada 1.2% daripada jumlah pinjaman terkumpul (bersih daripada peruntukan terjejas individu) menjelang akhir Disember 2015. Bank-bank dijangka secara beransur-ansur menambah penampan yang diperlukan untuk mencapai pematuhan sepenuhnya menjelang akhir tahun 2015. Amalan penentuan harga secara berhemat oleh bank-bank yang sejajar dengan keperluan di bawah Piawaian Penentuan Harga Berpengetahuan Risiko yang dikeluarkan oleh Bank pada tahun 2013 akan mengukuhkan lagi penampan bank terhadap kerugian yang mungkin dialami (sila rujuk Bab 3 mengenai 'Rangka Kerja Pengawalan dan Penyeliaan').

Langkah yang diperkenalkan untuk meningkatkan amalan peruntukan dan penetapan harga berdasarkan risiko oleh bank akan mengukuhkan lagi penampan terhadap kerugian yang mungkin dialami pada masa hadapan

Anggaran purata kerugian akibat mungkir (loss given default, LGD) dan kebarangkalian mungkir (probability of default, PD) kekal stabil (Jadual 1.2, Jadual 1.3 dan Jadual 1.4). Dalam keadaan operasi yang biasa, dengan andaian bahawa insiden mungkir berlaku serentak pada keseluruhan peminjaman yang berbeza oleh isi rumah yang berpendapatan RM3,000 dan ke bawah sebulan (yang mencakupi 24% (2012: 29%) daripada jumlah pemberian pinjaman bank kepada isi rumah), jangkaan kerugian kepada sistem perbankan dianggarkan sebanyak RM1.9 bilion atau 2.4% daripada penampan modal bank (2013: RM79.3 bilion) yang melebihi keperluan minimum pengawalseliaan Basel III. Sekiranya ada kemungkinan insiden mungkir yang serupa berlaku merentas semua kumpulan pendapatan, anggaran kerugian yang dijangka masih terkawal, iaitu sebanyak RM6.4 bilion atau 8.1% daripada modal lebihan sistem perbankan. Walaupun di bawah andaian yang teruk dengan PD lebih kurang tiga kali ganda dan LGD ketara lebih tinggi, jangkaan kerugian yang dianggar lebih kurang RM30.5 bilion masih berupaya diserap oleh sistem perbankan (Jadual 1.5).

Jadual 1.2

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Purata Kebarangkalian Mungkir (PD)

	2011	2012	2013
	%		
Pembelian harta kediaman	3.1	2.5	2.4
Pembelian kenderaan bermotor	3.2	2.8	2.4
Pembiayaan tidak bercagar	3.5	3.5	3.5

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.3

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Purata Kerugian Akibat Mungkir (LGD)

	2011	2012	2013
	%		
Pembelian harta kediaman	19	18	18
Pembelian kenderaan bermotor	48	49	49
Pembiayaan tidak bercagar	77	76	78

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.4

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Kerugian Dijangka

	2011	2012	2013
	RM bilion		
Pembelian harta kediaman	1.5	1.3	1.4
Pembelian kenderaan bermotor	1.9	1.8	1.6
Pembiayaan tidak bercagar	2.2	2.4	2.5

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.5

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Kemungkinan Kerugian Berdasarkan Andaian Teruk Terhadap Kejadian Mungkir dan Kerugian Akibat Mungkir Isi Rumah

	Pinjaman perumahan	Sewa beli kenderaan	Pembiayaan peribadi	Kad kredit	Jumlah[1]
Kebarangkalian mungkir (%)	7.2	7.2	10.5	10.5	
Kerugian akibat mungkir (%)	40	75	95	95	
Kemungkinan kerugian (RM bil)					
- Peminjam berpendapatan RM3,000 ke bawah setiap bulan	1.5	2.8	2.2	0.8	8.4
- Peminjam berpendapatan RM5,000 ke bawah setiap bulan	3.4	4.6	3.6	1.7	15.3
- Semua peminjam	9.4	7.5	5.7	3.5	30.5

[1]Termasuk pinjaman isi rumah lain seperti pembiayaan untuk pembelian harta bukan kediaman dan barangan pengguna tahan lama
Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.6

Sektor Isi Rumah: Faktor-faktor yang Menyokong Penilaian Risiko kepada Kestabilan Kewangan Domestik yang Berpunca daripada Tahap Keberhutangan Sektor Isi Rumah

Institusi kewangan	• Penampan modal yang kukuh untuk menyerap kerugian yang dijangka akibat keadaan sukar yang mempengaruhi keupayaan isi rumah untuk membayar balik hutang • Kekukuhan piawaian pinjaman dikekalkan dengan penambahbaikan berterusan dalam penilaian mampu milik (termasuk IKBB), disiplin penetapan harga yang bertambah baik dan amalan penilaian yang dipertingkat • Infrastuktur pengurusan risiko yang mantap dan komprehensif, diperkukuh oleh peruntukan kerugian pinjaman yang mencukupi
Isi rumah	• Penampan kewangan yang kukuh, dengan pertumbuhan berterusan aset kewangan seiring dengan hutang isi rumah • Agregat keupayaan isi rumah membayar balik hutang dan trend pembayaran balik hutang yang kekal kukuh • Tahap leveraj peminjam yang mudah terjejas yang stabil
Pihak berkuasa	• Langkah-langkah kehematan makro yang sedia ada, diperkukuh oleh langkah-langkah fiskal dan inisiatif lain oleh Kerajaan • Pengaturan dan kuasa yang jelas untuk melaksanakan dan menyesuaikan langkah-langkah yang sewajarnya jika tahap risiko meningkat • Kewaspadaan penyeliaan yang terus kukuh • Usaha merangsang celik kewangan dan pendidikan kewangan dipergiat • Penyelarasan yang lebih kukuh di peringkat kebangsaan dan antara agensi

Pemberian pinjaman IKBB kepada isi rumah

Berikutan pelbagai langkah yang dilaksanakan oleh Bank pada bulan Julai 2013, pertumbuhan pemberian pinjaman terkumpul tahunan oleh IKBB (termasuk pemberian pinjaman oleh institusi kewangan pembangunan (IKP)) kepada sektor isi rumah pada tahun 2013 didapati menurun lebih daripada separuh (2013: +9.6%; 2012: +22.1%), seiring dengan penurunan yang ketara dalam pertumbuhan tahunan pembiayaan peribadi kepada 13.9% (ST1 2013: +25%) (Rajah 1.9). Berbanding dengan separuh tahun pertama 2013, bilangan dan nilai kemudahan pembiayaan peribadi baharu yang diluluskan oleh IKBB pada separuh tahun kedua itu merosot masing-masing sebanyak 25.5% dan 68.1% (Jadual 1.7). Meskipun pembiayaan peribadi berkembang dengan lebih perlahan, IKBB masih lagi merupakan pemberi pembiayaan peribadi terbesar yang mencakupi 60% (2012: 57%) daripada jumlah pembiayaan peribadi kepada isi rumah. Sama seperti bank, DSR peminjam yang memperoleh pembiayaan baharu daripada IKBB juga didapati bertambah baik pada separuh tahun kedua 2013, iaitu kira-kira 70% daripada pinjaman baharu diberikan kepada peminjam yang mempunyai DSR di bawah 40%. Purata amaun pembiayaan peribadi yang dikeluarkan oleh IKBB juga menurun lebih daripada 50%, iaitu kira-kira RM30,000 bagi setiap kemudahan.

Meskipun terdapat penyelarasan berikutan beberapa langkah yang dilaksanakan pada bulan Julai, keberuntungan tiga IKBB yang mencakupi

Rajah 1.9

Sektor Isi Rumah: Perubahan Tahunan dan Bahagian Pasaran Pembiayaan Peribadi Mengikut Bank dan Institusi Kewangan Bukan Bank

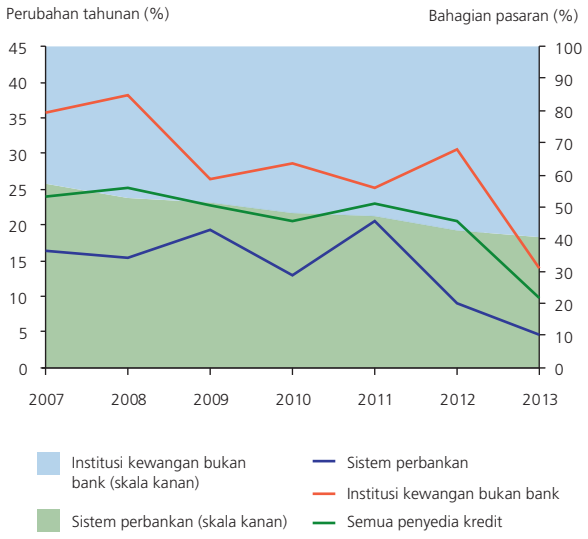

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.7

Sektor Isi Rumah: Kelulusan Baharu bagi Pembiayaan Peribadi

Penyedia kredit	Bilangan peminjam		Jumlah (RM juta)	
	ST1 2013	ST2 2013	ST1 2013	ST2 2013
Bank	304,967	270,024	9,303	7,652
IKBB	286,215	213,318	20,422	6,508

Sumber: Bank Negara Malaysia

bahagian pasaran terbesar dalam pembiayaan peribadi (iaitu Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, MBSB dan AEON Credit Service (M) Berhad) kekal kukuh, dengan pertumbuhan keuntungan tahunan sebelum cukai antara 24% hingga 42%. Lebih 80% daripada portfolio pemberian pinjaman setiap entiti ini terdiri daripada pembiayaan peribadi. Daripada jumlah ini, kira-kira 80% daripada portfolio pemberian pinjaman merupakan pinjaman kepada penjawat awam berdasarkan skim potongan gaji secara automatik yang ditadbir oleh Biro Perkhidmatan Angkasa (BPA). Sebagai langkah perlindungan, skim ini menetapkan nilai potongan maksimum sebanyak 60% daripada jumlah pendapatan peminjam, termasuk potongan untuk pembayaran balik pinjaman (kini diperkukuh untuk merangkumi juga pinjaman lain yang bukan ditadbir di bawah BPA), potongan berkanun dan obligasi pembayaran yang lain. Ciri ini bertujuan mengurangkan risiko kredit yang ditanggung oleh IKBB, yang mana nisbah pinjaman terjejas yang rendah sebanyak 1.7% dicatat bagi portfolio pembiayaan peribadi oleh IKBB, serupa dengan nisbah terjejas yang dicatat oleh bank. Ini membolehkan IKBB mengekalkan kadar pembiayaan pada paras yang rendah (serendah 3.25% setahun berasaskan kadar sama rata).

Paras keberhutangan isi rumah yang tinggi ini dijangka berterusan selama beberapa tahun akan datang berikutan permintaan yang terus kukuh untuk kediaman dan pengangkutan dengan proses pembandaran yang semakin pesat serta penduduk yang secara relatifnya muda dan lebih mewah. Apabila kesan langkah kehematan makro yang dilaksanakan sebelum ini oleh Bank serta langkah berstruktur yang lebih luas oleh Kerajaan, khususnya untuk meningkatkan penawaran perumahan mampu milik dan menambah baik sistem pengangkutan awam, menjadi lebih nyata pada tahun-tahun akan datang, paras dan pertumbuhan keberhutangan isi rumah sepatutnya mula menyederhana. Dalam keadaan pertumbuhan hutang isi rumah yang secara relatifnya kekal kukuh pada masa hadapan, penekanan yang berterusan terutamanya terhadap disiplin pemberian pinjaman yang mantap dan penilaian kemampuan membayar hutang oleh institusi kewangan perlu dikekalkan. Ini dilengkapkan dengan inisiatif pendidikan yang terus dipergiat, yang akan memperkukuh amalan peminjaman yang bertanggungjawab (rujuk Bab 4 tentang 'Amalan Pasaran dan Pemerkasaan Pengguna').

MENGURUSKAN PERKEMBANGAN DALAM PASARAN HARTA TANAH DALAM NEGERI

Harga rumah pada tahun 2013 kekal tinggi dan terus menjadi tumpuan yang memerlukan pemantauan yang teliti memandangkan kesan harga rumah yang lebih tinggi ini terhadap hutang isi rumah keseluruhannya dan dedahan institusi kewangan yang besar terhadap pasaran harta tanah. Sebarang pelarasan harga harta tanah yang ketara boleh menambahkan tekanan terhadap kedudukan kewangan institusi kewangan.

Jumlah dedahan institusi kewangan kepada sektor harta tanah (sebahagian besarnya dalam bentuk pinjaman langsung kepada pemaju dan pembeli

Pengembangan Kredit dan Implikasi terhadap Kestabilan Kewangan

Sistem kewangan yang berfungsi dengan baik, melalui peranannya dalam transformasi tempoh matang dan mudah tunai, pempelbagaian risiko dan sistem pembayaran, membolehkan pengantaraan dana yang efisien yang menyokong aktiviti ekonomi. Pengembangan kredit kepada perniagaan dan isi rumah menyumbang kepada pendalaman kewangan selain menyokong aktiviti pelaburan dan penggunaan yang menjana pertumbuhan. Walau bagaimanapun, pengembangan kredit yang berlebihan dan melangkaui asas-asas ekonomi dan potensi keluaran boleh menimbulkan risiko ketidakstabilan ekonomi dan sistem kewangan. Pertumbuhan kredit sepesat itu dalam tempoh yang berlarutan selalunya mendahului krisis perbankan, dan sering dikaitkan dengan peningkatan kerapuhan makroekonomi dan kewangan. Meskipun pertumbuhan kredit yang berlebihan secara keseluruhannya dianggap sebagai penunjuk yang berguna bagi kemungkinan terdapatnya kelemahan sistemik, kajian juga menunjukkan bahawa tempoh pertumbuhan kredit yang tinggi secara berterusan lebih berkemungkinan mengamplifikasikan kebarangkalian atau keseriusan tekanan sistemik sekiranya sistem kewangan itu bercirikan kerapuhan struktur atau ketidakseimbangan kewangan yang lain.

Keadaan kredit di Malaysia adalah kondusif untuk keperluan pembiayaan ekonomi, dan mencerminkan pendalaman kewangan yang lebih nyata di Malaysia. Dalam tempoh kebelakangan ini, pertumbuhan kredit juga didorong oleh keadaan mudah tunai yang mencukupi dalam sistem kewangan domestik. Sejak tahun 2001, pertumbuhan kredit berkembang pada kadar purata sekitar 9.2%. Tempoh pengembangan kredit yang kukuh ini selari dengan tempoh pelaksanaan pelbagai pembaharuan untuk memperkukuh sektor perbankan berikutan Krisis Kewangan Asia (Asian Financial Crisis, AFC). Berlatarbelakangkan keadaan ini, rencana ini mengenal pasti penentu pengembangan kredit di Malaysia dan mengkaji sama ada terdapat tanda-tanda pertumbuhan kredit yang berlebihan berdasarkan analisis metrik yang lazim digunakan untuk membandingkan pertumbuhan kredit dengan trend jangka panjang. Rencana ini juga membincangkan batasan berkaitan dengan metodologi yang lazim digunakan bagi menentukan tahap pertumbuhan kredit yang berlebihan. Batasan ini menandakan terdapat keperluan untuk memberikan perhatian kepada ciri sesebuah sistem kewangan domestik yang boleh mengamplifikasikan atau mengurangkan risiko kepada kestabilan kewangan dalam persekitaran pertumbuhan kredit yang tinggi secara berterusan.

Penentu-penentu Pengembangan Kredit

Untuk menentukan pendorong utama pertumbuhan kredit, jumlah kredit sektor swasta (pinjaman dan sekuriti hutang swasta) dianalisis secara regresi dengan satu set pemboleh ubah bebas[1] yang mempengaruhi permintaan dan penawaran kredit menggunakan *Error Correction Model* (ECM[2]). Tiga pemboleh ubah penting secara statistik didapati mendorong pengembangan kredit dalam jangka panjang iaitu jumlah deposit, KDNK dan Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM). Deposit pelanggan secara konsisten menjadi sumber pendanaan yang dominan bagi penyedia kredit utama di Malaysia. Oleh itu, peningkatan yang berterusan dalam jumlah deposit di bank-bank (Kadar Pertumbuhan Tahunan Terkompaun (Compounded Annual Growth Rate, CAGR) sebanyak 9.4% dari tahun 2001 hingga 2013) merupakan pendorong utama aktiviti pembiayaan oleh bank (CAGR sebanyak 9.1% bagi tempoh yang sama), yang menambah bekalan dana pinjaman. Permintaan terhadap kredit oleh isi rumah dan perniagaan juga lazimnya meningkat sejajar dengan aktiviti penggunaan dan pelaburan yang lebih tinggi dalam keadaan ekonomi yang sedang berkembang. Bersama-sama dengan proses pendalaman kewangan secara berterusan di Malaysia, ini telah meningkatkan permintaan dan penawaran kredit yang seterusnya menyokong

[1] Faktor yang mempengaruhi permintaan dan penawaran kredit yang dipertimbangkan termasuk KDNK nominal dan benar, kadar pinjaman purata, purata hasil 10 tahun bagi sekuriti hutang swasta (PDS) bertaraf AAA, Indeks Harga Pengguna (IHP), IHRM, nilai transaksi purata rumah, FBM Indeks Komposit Kuala Lumpur (FBM KLCI), penduduk yang bekerja, jumlah deposit domestik, aliran modal portfolio, permodalan pasaran saham, kadar simpanan, bekalan wang, kadar dasar Amerika Syarikat, dan pulangan ke atas aset dan ekuiti bank-bank.

[2] ECM membolehkan anggaran dibuat bagi hubungan jangka panjang antara pemboleh ubah gabungan terintegrasi dengan potensi sisihan jangka pendek daripada hubungan jangka panjang.

aktiviti dan pertumbuhan ekonomi. Akhir sekali, harga harta tanah ialah penentu penting bagi keupayaan peminjaman sektor swasta, mencerminkan kelaziman penggunaannya sebagai cagaran untuk pembiayaan. Harga harta tanah juga mempengaruhi kesediaan penyedia kredit untuk memberikan pinjaman kerana perubahan harga boleh memberikan kesan yang ketara terhadap lembaran imbangan bank melalui pegangan aset berkaitan dengan harta tanah atau potensi kerugian yang lebih tinggi terhadap pinjaman yang bercagarkan harta tanah. Di Malaysia, 28.1% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan diberikan untuk membiayai pembelian harta kediaman dan 12.6% lagi untuk pembelian harta bukan kediaman. Termasuk pinjaman yang diberikan untuk tujuan lain, kira-kira RM587.1 bilion (atau 47.9%) daripada pinjaman terkumpul dicagarkan kepada harta tanah. Oleh itu, tidak menghairankan bahawa IHRM dengan pertumbuhan CAGR sebanyak 5.5% sejak tahun 2001 muncul sebagai faktor penting yang mempengaruhi penawaran dan permintaan kredit.

Anggaran Trend Pertumbuhan Kredit dan Batasan yang Berkaitan

Satu cabaran besar dalam membina penunjuk yang andal (reliable) untuk pertumbuhan kredit yang berlebihan[3] ialah menentukan paras nilai ambang yang boleh menimbulkan risiko yang signifikan terhadap kestabilan sistem kewangan. Bagi tujuan kajian ini, kaedah yang biasa digunakan dalam kajian yang mengaplikasikan penuras statistik Hodrick-Prescott (HP filter) telah digunakan untuk memperoleh trend daripada siri masa nisbah kredit kepada KDNK (credit-to-GDP ratio, CTG). Kaedah ini juga dicadangkan oleh Jawatankuasa Penyeliaan Perbankan Basel (Basel Committee on Banking Supervision, BCBS) bagi tujuan menetapkan penampan modal antikitaran (countercyclical capital buffer), iaitu alat kehematan makro yang bertujuan melindungi sektor perbankan daripada tempoh pertumbuhan kredit yang berlebihan[4]. Sisihan antara nilai sebenar dengan trend jangka panjang (jurang nisbah CTG) dibandingkan dengan nilai ambang yang biasa digunakan dalam kajian untuk menentukan tempoh pertumbuhan kredit yang berlebihan (Jadual 1).

Jadual 1

Nilai Ambang yang Lazim Digunakan dalam Kajian

Nilai Ambang[5]	Definisi
A	Jurang nisbah CTG >1.5 kali sisihan piawainya
B	Kadar pertumbuhan tahunan nisbah CTG >10%

Kajian ini menunjukkan bahawa tidak terdapat tanda-tanda kukuh yang menunjukkan pertumbuhan kredit berlebihan berdasarkan nilai ambang yang dinyatakan di atas. Nisbah CTG dalam 7 suku tahunan yang lalu didapati melebihi trend jangka panjang, tetapi terus kekal dalam nilai ambang A (Rajah 1). Berbanding dengan tempoh tahun 1994-1998 yang menunjukkan pertumbuhan kredit melebihi trend yang diperhatikan untuk tempoh 13 suku tahunan berturut-turut sebelum AFC,

[3] Data bagi kredit termasuk (i) kredit yang disediakan oleh bank-bank Malaysia dan sektor ekonomi lain; (ii) kredit kepada syarikat bukan kewangan, isi rumah dan institusi bukan keuntungan yang memberikan perkhidmatan kepada isi rumah; dan (iii) pinjaman dan sekuriti hutang.

[4] BCBS (2010a) mencadangkan bahawa matlamat utama untuk menggunakan penampan modal antikitaran ini adalah untuk mencapai matlamat kehematan makro bagi melindungi sektor perbankan daripada tempoh pertumbuhan kredit berlebihan dengan memastikan modal yang mencukupi untuk membantu mengekalkan aliran kredit dalam ekonomi, ketika sistem kewangan mengalami tekanan selepas tempoh pertumbuhan kredit berlebihan. Dalam menangani matlamat untuk melindungi sektor perbankan, penampan modal ini juga boleh membantu untuk membendung pembentukan ketidakseimbangan kewangan dengan menaikkan kos kredit dan melembabkan permintaannya.

[5] Dell' Aricia et al (IMF, 2012) mengklasifikasikan satu episod ledakan kredit sekiranya salah satu daripada dua syarat berikut dipenuhi: (i) sisihan daripada trend adalah lebih besar daripada 1.5 kali sisihan piawaian dan kadar pertumbuhan tahunan nisbah kredit kepada KDNK melebihi 10%; atau (ii) kadar pertumbuhan tahunan nisbah kredit kepada KDNK melebihi 20%. Syarat kedua diperkenalkan untuk mengesan episod apabila agregat kredit meningkat secara beransur-ansur tetapi pertumbuhan kredit mencapai paras yang jauh melebihi paras dalam negeri yang diperhatikan sebelum itu.

nisbah CTG dalam tempoh tiga tahun kebelakangan ini telah meningkat pada kadar yang lebih perlahan dan lebih beransur-ansur. Kadar ini juga masih jauh di bawah paras tertinggi yang dicatat pada tahun 1997. Beralih kepada nilai ambang B (Rajah 2), pertumbuhan tahunan nisbah CTG dan kredit sepanjang 14 tahun yang lalu kekal di bawah paras yang telah diperhatikan sebelum AFC. Kadar ini didapati melebihi nilai ambang buat sementara waktu semasa Krisis Kewangan Global (Global Financial Crisis) pada tahun 2008-2009, tetapi sebahagian besarnya didorong oleh perubahan dalam denominator (KDNK) akibat kejutan luaran terhadap ekonomi, manakala keadaan domestik terus menyokong permintaan dan penawaran kredit. Pertumbuhan tahunan nisbah CTG turun dengan cepat di bawah nilai ambang apabila ekonomi pulih semula. Ini berbeza dengan tempoh sebelum AFC yang menyaksikan pengembangan kredit yang meningkat dengan pesat bagi tempoh yang

Rajah 1

Nisbah Kredit kepada KDNK

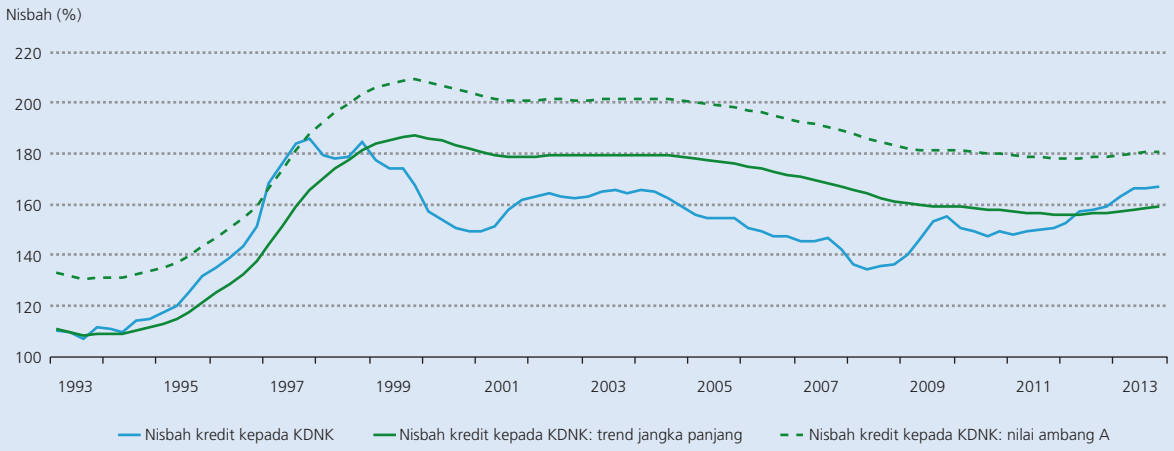

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Bank for International Settlements dan pengiraan dalaman

Rajah 2

Kredit dan Nisbah Kredit kepada KDNK: Pertumbuhan Tahunan

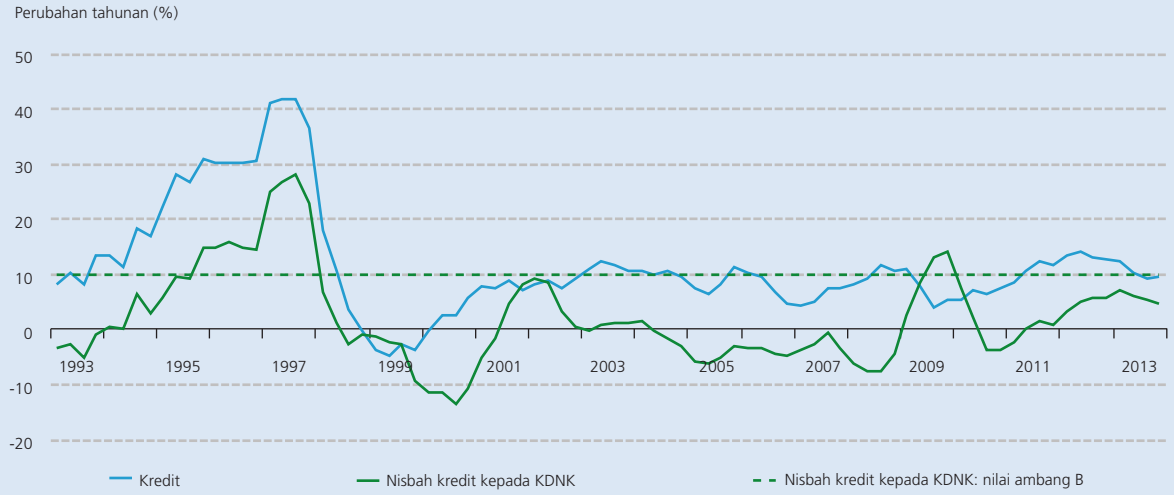

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Bank for International Settlements dan pengiraan dalaman

berpanjangan (apabila pertumbuhan kredit melebihi 20% dan nilai ambang B dilangkaui selama lebih daripada tiga tahun berturut-turut), di samping piawaian pengunderaitan yang lebih lemah.

Walaupun HP filter sering digunakan untuk menentukan trend dalam pemboleh ubah makroekonomi dan merupakan kaedah yang efektif untuk mengesan keretakan struktur, metodologi ini mempunyai beberapa batasan. Anggaran trend siri masa sebahagian besarnya amat bergantung pada tempoh siri masa yang digunakan, ini akan menghasilkan pelbagai anggaran jurang nisbah CTG dan nilai ambang sebagaimana yang digambarkan dengan menggunakan dua set siri masa (Rajah 3). Kajian ini menggunakan tempoh masa 20 tahun[6] memandangkan siri masa yang lebih panjang memberikan anggaran yang lebih baik untuk mencerminkan kedudukan sesebuah negara dalam kitaran kredit[7]. Kelemahan lain berkaitan dengan sensitiviti anggaran trend kepada parameter pelicinan (lambda)[8] (Rajah 4). Selanjutnya, isyarat yang berbeza kepada pembuat dasar mungkin timbul dengan mengaplikasikan HP filter secara rekursif untuk menentukan trend berdasarkan data sedia ada pada setiap suku tahunan (penuras satu sisi (one-sided filter), seperti yang dicadangkan oleh BCBS dan digunakan dalam kajian ini), dan bukannya siri masa keseluruhan (penuras dua sisi (two-sided filter)) (Rajah 5). Ini boleh menimbulkan beberapa cabaran untuk menentukan sekiranya tindak balas dasar diperlukan untuk mengawal pertumbuhan kredit yang berlebihan dan jika diperlukan, keamatan tindak balas itu. Satu lagi pertimbangan yang relevan adalah berkaitan dengan penggunaan denominator selain KDNK seperti aset kewangan dan bukan kewangan sektor swasta yang berkaitan dengan penilaian keupayaan membayar hutang dan kredit yang berlebihan (Rajah 6).

Rajah 3

Jurang Nisbah Kredit kepada KDNK: Perbandingan antara Tempoh Siri Masa

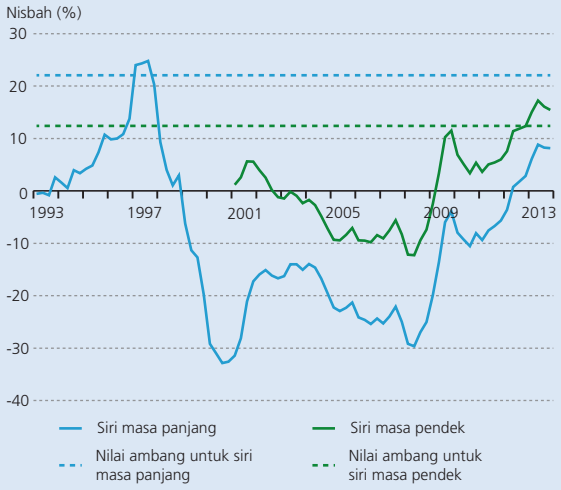

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Bank for International Settlements dan pengiraan dalaman

Rajah 4

Jurang Nisbah Kredit kepada KDNK: Perbandingan antara Parameter Pelicinan

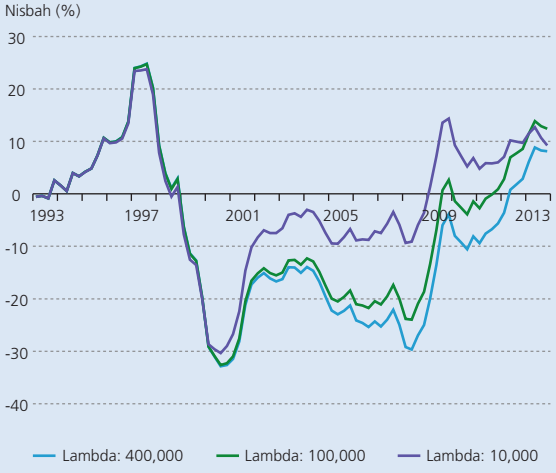

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Bank for International Settlements dan pengiraan dalaman

[6] BCBS mencadangkan sekurang-kurangnya tempoh masa 20 tahun dalam konteks penampan modal antikitaran.

[7] Drehman et al (2012) yang mengkaji tentang kitaran kewangan mendapati bahawa penilaian dengan menggunakan siri masa yang lebih lama akan merekod komponen turun naik jangka masa sederhana dalam kitaran kredit dengan lebih baik.

[8] Analisis empirikal oleh Drehman et al (2010) mendedahkan bahawa komponen trend yang dikira menggunakan 400,000 lambda (seperti yang digunakan dalam kajian ini) menunjukkan prestasi yang baik dalam mengutip trend keberhutangan jangka panjang dalam sektor swasta. Begitu juga, Ravn et al (2002) mencadangkan 1,600 lambda digunakan untuk kitaran perniagaan dan pemerhatian suku tahunan. Bagi kitaran dengan tempoh yang lebih lama seperti kitaran kredit, nilai yang lebih tinggi dianggap wajar.

Rajah 5

Jurang Nisbah Kredit kepada KDNK: Perbandingan antara One-sided dan Two-sided HP Filter

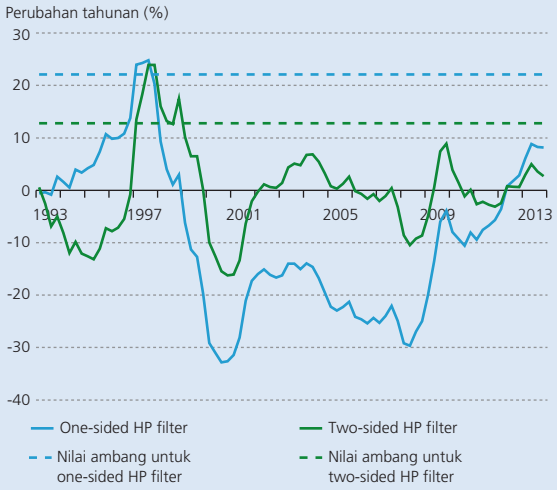

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Bank for International Settlements dan pengiraan dalaman

Rajah 6

Sektor Isi Rumah: Nisbah Hutang kepada Deposit

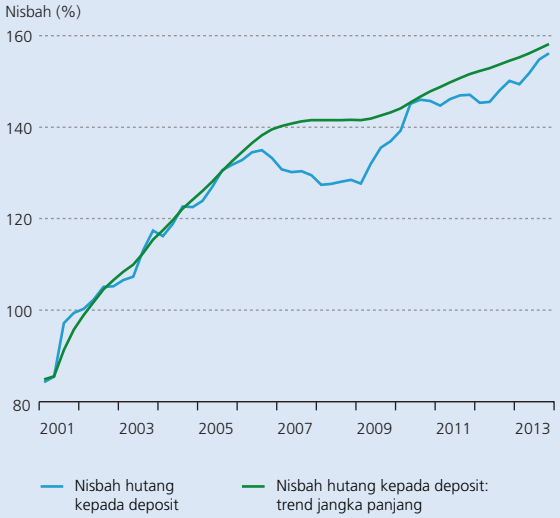

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan

Menilai Faktor yang Mempengaruhi Kelemahan dalam Persekitaran Pertumbuhan Kredit yang Lebih Tinggi

Batasan dalam metodologi semasa yang digunakan untuk menilai sekiranya pertumbuhan kredit adalah berlebihan menandakan bahawa sebarang kesimpulan yang diambil juga perlu mengambil kira faktor lain yang relevan dan penting. Seperti yang dinyatakan sebelum ini, faktor-faktor ini harus merangkumi kekuatan atau kelemahan yang sedia ada dalam sistem kewangan yang boleh mengamplifikasikan atau mengurangkan risiko terhadap kestabilan kewangan dan makroekonomi. Bagi pasaran sedang pesat membangun atau ekonomi sedang dalam tempoh peralihan, kajian telah mencadangkan bahawa pertumbuhan kredit yang pesat juga mungkin bererti pelarasan ke arah paras kredit purata bagi ekonomi maju[9], dan tidak semestinya menunjukkan paras pinjaman yang berlebihan.

Terdapat beberapa faktor yang boleh menunjukkan kelemahan dalam sistem kewangan yang berserta kadar pengembangan kredit yang pantas dan berlarutan, boleh membawa kepada ancaman yang akan menjejaskan kestabilan kewangan jika dibiarkan tanpa pengawasan dan langkah bersesuaian. Ini termasuk (i) amalan pengunderaitan pinjaman yang tidak berhemat dan penentuan harga risiko yang tidak tepat; (ii) penampan kewangan yang tidak mencukupi untuk menyerap kejutan sementara; (iii) penyeliaan yang lemah terhadap penyedia kredit utama yang mungkin merangkumi pengantara kewangan bukan bank; (iv) peratusan yang tinggi sumber pinjaman luaran dalam mata wang asing yang terdedah kepada risiko pertukaran asing dan pembiayaan semula; (v) herotan harga aset yang didorong kredit; dan (vi) kedudukan leveraj isi rumah dan perniagaan yang tinggi dan semakin meningkat.

Bank telah memantau dengan rapi perkembangan dalam pertumbuhan kredit domestik, khususnya dalam keadaan mudah tunai yang berlebihan, kos pinjaman yang rendah dan harga harta tanah yang kian meningkat. Namun demikian, sejak tahun 2010, Bank telah mengambil satu siri langkah awalan bagi mengatasi potensi kelemahan yang boleh meningkatkan risiko kepada kestabilan kewangan dalam jangka masa panjang. Langkah-langkah ini mencerminkan pendekatan bersasaran dan

[9] Untuk tujuan ini, rujukan kajian yang sedia ada mencadangkan penggunaan anggaran panel pensampelan luaran dengan set negara yang bersesuaian untuk menganggarkan dengan lebih baik hubungan keseimbangan yang betul antara asas ekonomi dengan pinjaman swasta.

inkremental yang bertujuan untuk mengelakkan kesan tidak diingini yang boleh mengakibatkan pelarasan yang berlebihan dalam ekonomi, dan pada masa yang sama membolehkan peserta pasaran, termasuk isi rumah dan perniagaan, untuk menyesuaikan jangkaan, tingkah laku dan kesanggupan mengambil risiko secara beransur-ansur, dan seterusnya memastikan risiko kepada kestabilan kewangan terus diurus dengan baik.

Rujukan

Basel Committee on Banking Supervision (2010), 'Guidance for National Authorities Operating the Countercyclical Capital Buffer'.

Borio, C. (2012), 'The Financial Cycle and Macroeconomics: What Have We Learnt?', BIS Working Paper No. 395.

Dell'Ariccia, G., D. Igan, L. Laevan dan H. Tong (2012), 'Policies for Macrofinancial Stability: How to Deal with Credit Booms', IMF Staff Discussion Note SDN/12/06.

International Monetary Fund (2004), `Are Credit Booms in Emerging Markets a Concern?´, World Economic Outlook, April.

Drehmann, M., C. Borio dan K. Tsatsaronis (2012), 'Characterising the Financial Cycle: Don't Lose Sight of the Medium Term!', BIS Working Paper No. 380.

Drehmann, M., C. Borio, L. Gambacorta, G. Jiménez dan C. Trucharte (2010), 'Countercyclical Capital Buffers: Exploring Options', BIS Working Paper No. 317.

Ravn, M. O. dan H. Ulig (2002), 'On Adjusting the Hodrick-Prescott Filter for the Frequency of Observations', Review of Economics and Statistics Vol. 84.

Rajah 1.10

Pasaran Harta Tanah: Dedahan Institusi Kewangan kepada Pasaran Harta Tanah

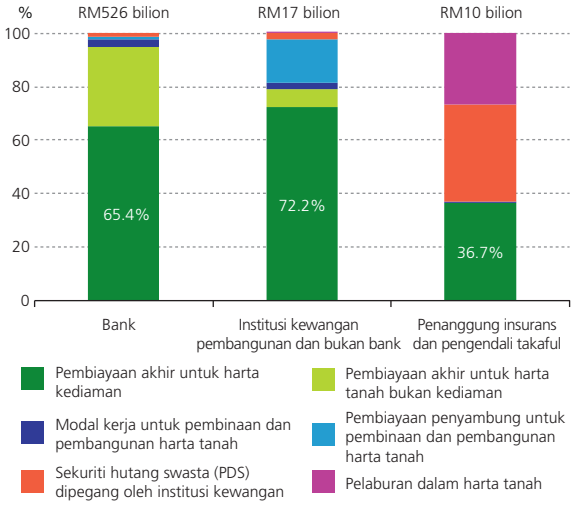

Sumber: Bank Negara Malaysia dan penyata kewangan institusi kewangan bukan bank

Rajah 1.11

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) dan Purata Jangka Panjang

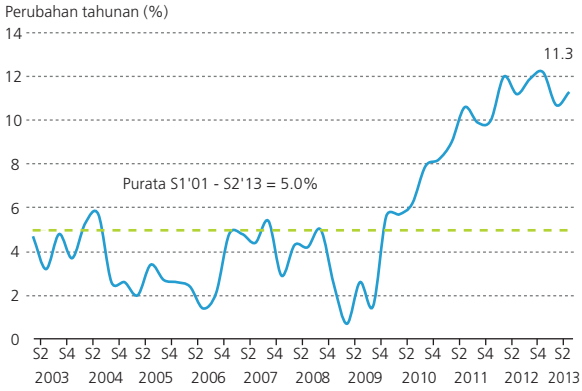

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

harta tanah, dan selebihnya dalam bentuk pemegangan sekuriti hutang yang diterbitkan oleh syarikat berkaitan harta tanah dan pelaburan dalam harta tanah) meningkat sebanyak 14.3% (2012: +15.1%) pada tahun 2013 kepada RM553.5 bilion, atau 21.9% daripada jumlah aset sistem kewangan (Rajah 1.10). Daripada jumlah ini, dedahan agregat sistem perbankan kepada pasaran harta tanah meningkat sebanyak 14.7% kepada RM526.2 bilion, atau 25.4% daripada jumlah aset. Kira-kira 65% daripada dedahan tersebut terdiri daripada pembiayaan akhir yang diberikan untuk pembelian harta kediaman, manakala kira-kira 29% adalah untuk pemerolehan harta bukan kediaman. Kemudahan kredit untuk modal kerja dan pembiayaan penyambung bagi pembinaan dan pembangunan harta tanah mencakupi 4% lagi daripada dedahan bank kepada pasaran harta tanah. Dedahan penanggung insurans dan pengendali takaful kepada pasaran harta tanah, kebanyakannya menerusi pemegangan sekuriti hutang dan pelaburan dalam harta tanah, berjumlah RM10 bilion atau hanya 4.3% daripada jumlah aset. Beberapa penanggung insurans hayat yang utama juga menyediakan pinjaman untuk pembelian harta kediaman agar berpadanan dengan profil kematangan liabiliti insurans hayat. Namun, pinjaman ini hanya mencakupi 1.6% daripada jumlah aset industri ini, atau 1% daripada jumlah pembiayaan akhir untuk pembelian harta kediaman.

Penurunan jumlah transaksi harta kediaman pada separuh tahun pertama 2013 mempunyai kesan yang sedikit sahaja terhadap harga rumah. Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) meningkat naik manakala harga rumah di pusat bandaraya utama kekal tinggi (Rajah 1.11 dan Jadual 1.8). Meskipun jumlah transaksi harta kediaman merosot dengan ketara sebanyak 12.6% pada separuh tahun pertama 2013 disebabkan pembeli dan pelabur rumah menangguhkan aktiviti jual beli sebelum

Jadual 1.8

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Harga Rumah Mengikut Negeri

Perubahan tahunan (%)	Purata '01-'10	S4'11	S4'12	S2'12	S1'13	S2'13
Malaysia	3.6	10.0	12.2	11.2	10.7	11.3
Kuala Lumpur	4.7	13.9	17.4	9.1	13.6	25.3
Selangor	3.1	11.9	10.4	16.5	7.5	8.1
Johor	0.2	9.1	15.8	8.1	20.0	24.1
Pulau Pinang	4.3	11.4	12.5	11.9	12.6	15.6

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.12

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Harga Rumah Mengikut Segmen

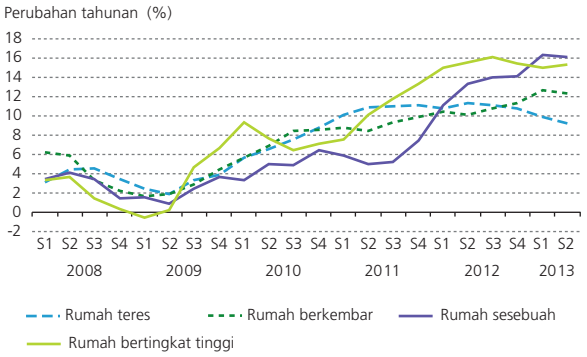

Nota: Data berdasarkan purata bergerak tiga suku tahunan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.13

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Indeks Unit yang Dilancarkan Mengikut Harga

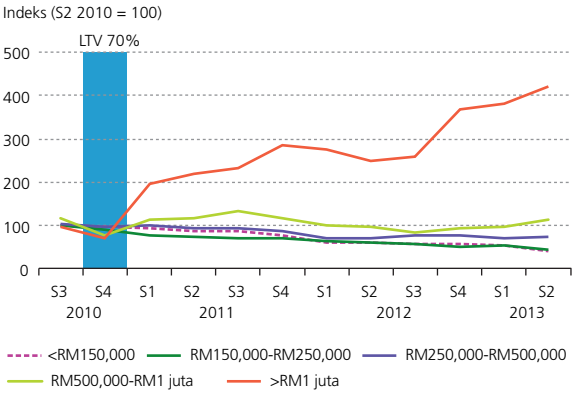

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.14

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Transaksi dan Penambahan Stok Rumah

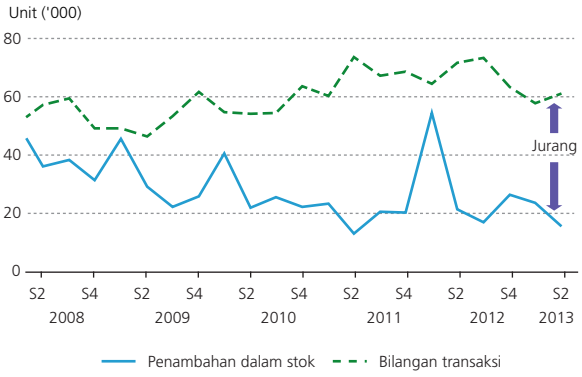

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

pilihan raya umum, nilai agregat urus niaga meningkat sedikit iaitu sebanyak 1.1%. Harga rumah naik secara menyeluruh untuk semua kategori harta tanah, dengan pertumbuhan yang lebih tinggi dilihat dalam segmen rumah sesebuah dan harta tanah bertingkat tinggi (Rajah 1.12). Tumpuan terhadap pelancaran harta tanah mewah baharu (Rajah 1.13) terus menyebabkan tekanan menaik terhadap harga harta tanah yang lain. Kemampuan isi rumah di bandar utama untuk memiliki rumah kekal mencabar dalam masa terdekat ini kerana penawaran unit perumahan yang akan datang di bawah inisiatif Kerajaan akan mengambil masa untuk dilaksanakan.

Harga rumah kekal tinggi dan terus didorong oleh ketidakpadanan struktur antara penawaran dengan permintaan. Pembelian spekulasi harta kediaman yang didorong kredit kekal rendah

Tekanan menaik terhadap harga rumah sebahagian besarnya masih disebabkan oleh faktor struktur. Permintaan (menggunakan purata unit transaksi sebagai proksi) terus mengatasi bekalan rumah baharu (diukur dengan penambahan dalam stok rumah) dengan margin yang besar (Rajah 1.14), terutamanya dalam segmen rumah kos rendah hingga sederhana dan di pusat pekerjaan utama. Faktor demografi, berdasarkan penduduk dan tenaga kerja Malaysia yang secara relatifnya muda (Jadual 1.9), proses pembandaran yang meningkat dan kecenderungan untuk memiliki rumah secara amnya, dijangka mengekalkan permintaan yang kukuh terhadap harta kediaman mampu milik di pusat bandaraya utama, dan berkemungkinan mengatasi penawaran dalam jangka terdekat dan jangka sederhana. Sebahagian daripada ketidakpadanan ini disebabkan oleh harga tanah dan kos pembinaan yang meningkat, yang mendorong pemaju membina harta tanah mewah berikutan marginnya lebih tinggi. Ini telah memperkukuh trend yang sebahagian besar

Rajah 1.15

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Keuntungan Modal daripada Pelaburan Pasaran Perumahan

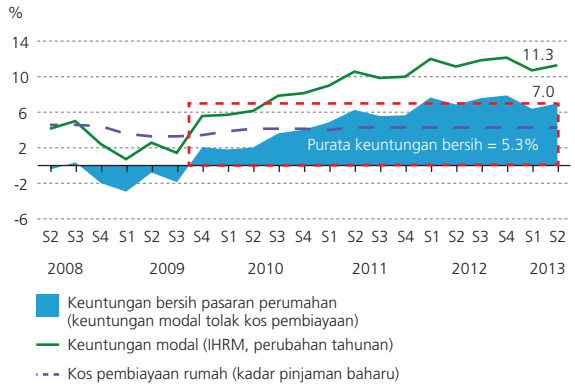

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara dan pengiraan dalaman

permintaan untuk rumah mampu milik dipenuhi melalui pasaran sekunder oleh pemilik rumah yang menjual harta tanah mereka pada harga yang lebih tinggi. Transaksi pasaran sekunder mencakupi kira-kira 80% daripada urus niaga harta kediaman pada tahun 2013.

Pembelian harta kediaman bagi tujuan pelaburan juga telah didorong oleh pulangan bersih pelaburan yang menarik dan secara relatifnya stabil dalam persekitaran kadar faedah yang berterusan rendah (Rajah 1.15). Meskipun permintaan untuk pelaburan kekal kukuh, sebahagian besar pembelian rumah masih lagi untuk tempat kediaman atau sebagai pelaburan jangka sederhana hingga jangka panjang. Ini disokong oleh data yang menunjukkan bahawa 84% peminjam pinjaman perumahan mempunyai satu akaun pinjaman perumahan terkumpul sahaja. Pembelian harta kediaman untuk tujuan spekulasi yang didorong oleh kredit kekal rendah berikutan pelaksanaan had LTV terhadap peminjam yang mempunyai tiga atau lebih pinjaman perumahan terkumpul sejak bulan November 2010. Pertumbuhan tahunan dalam bilangan peminjam yang mempunyai beberapa pinjaman perumahan telah menurun dengan ketara daripada paras tertinggi 15.8% sejurus sebelum pelaksanaan langkah-langkah tersebut, untuk mencakupi hanya 3% daripada bilangan individu yang mempunyai akaun pinjaman perumahan terkumpul dengan bank, iaitu paras yang telah dikekalkan sejak had LTV diperkenalkan. Pembelian untuk tujuan pelaburan oleh pihak asing (biasanya secara tunai dan dalam pasaran harta tanah mewah) turut menyumbang kepada permintaan yang tinggi terhadap rumah di lokasi tertentu, namun transaksi sebegini adalah kecil, mencakupi kurang 2% daripada jumlah transaksi pasaran harta tanah.

Risiko kepada kewangan isi rumah yang berpunca daripada potensi pelarasan harga rumah diimbangi oleh beberapa faktor termasuklah pembelian spekulasi yang dibiayai melalui peminjaman adalah tidak ketara. Berdasarkan pemantauan penyeliaan oleh Bank, tiada juga bukti kukuh yang menyeluruh dalam peningkatan trend menyeluruh pemilik rumah meningkatkan leveraj pemilik rumah dengan mengambil lebih banyak pinjaman (melalui pembiayaan semula) bersandarkan kenaikan nilai harta tanah mereka untuk tujuan penggunaan. Ini disokong oleh pertumbuhan yang mampan sebanyak 6.7% (2012: +6.5%) dalam pembayaran balik pinjaman perumahan pada

Jadual 1.9

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pecahan Demografi mengikut Umur di Pusat Pekerjaan Utama

Kumpulan Umur	Lembah Klang		Johor		Pulau Pinang		Malaysia	
	Orang	(%)	Orang	(%)	Orang	(%)	Orang	(%)
0 - 14 tahun	1,742,216	24.4	910,413	27.2	361,081	23.1	7,827,907	27.6
15 - 24 tahun	1,421,967	19.9	631,233	18.9	279,771	17.9	5,689,674	20.1
25 - 44 tahun	2,536,659	35.5	1,038,112	31.0	506,742	32.5	8,525,994	30.1
45 - 64 tahun	1,160,073	16.3	590,520	17.6	313,128	20.1	4,863,220	17.1
+65 tahun	275,847	3.9	178,005	5.3	100,661	6.4	1,427,340	5.1
Jumlah	7,136,762	100	3,348,283	100	1,561,383	100	28,334,135	100

Sumber: Banci 2010, Jabatan Perangkaan Malaysia dan pengiraan dalaman

tahun 2013. Beberapa langkah yang diambil oleh Bank untuk mengukuhkan penilaian bank-bank terhadap kemampuan membayar balik hutang terus memastikan peminjaman baharu disokong oleh pendapatan isi rumah dan bukannya peningkatan dalam nilaian harta tanah.

Bank-bank telah menunjukkan kewaspadaan yang lebih tinggi dalam mematuhi piawaian pengunderaitan berhemat. Bahagian pinjaman perumahan terkumpul dengan LTV melebihi 70% menurun kepada 46.6% (2012: 50.1%). Ini membolehkan bank-bank mempunyai penampan yang selesa sekiranya berlaku kemungkiran apabila menghadapi penurunan nilai yang mendasari cagaran berbanding jumlah terkumpul bagi pinjaman perumahan. Bank-bank juga telah menunjukkan ketelitian yang lebih tinggi dalam penilaian faktor yang menyokong penilaian harta tanah, seperti tahap pembangunan di lokasi tertentu, kepadatan penduduk, status harta tanah yang tidak terjual, permintaan sedia ada dan potensi permintaan serta bilangan dan nilai perolehan harta tanah di kawasan persekitarannya. Faktor ini didapati lebih kerap dikemas kini dengan mengambil kira pembangunan dan trend baharu. Margin pembiayaan yang lebih rendah juga diguna pakai oleh bank-bank dalam pinjaman perumahan baharu untuk harta tanah di lokasi yang mengalami kenaikan harga yang lebih tinggi. Dalam tempoh kebelakangan ini, penilaian yang digunakan untuk tujuan ini tidak lagi mengambil kira nilai yang meningkat akibat insentif yang ditawarkan oleh pemaju kepada pembeli rumah yang boleh menaikkan harga rumah antara 10% hingga 30% melebihi nilai intrinsik.

Peminjam yang memiliki satu akaun pinjaman perumahan lazimnya ialah pemilik-penghuni atau pelabur strategik dengan tempoh pelaburan jangka sederhana hingga jangka panjang. Bagi peminjam sedemikian, kecenderungan mengekalkan pembayaran balik hutang biasanya tinggi dan jika berlaku kejutan pendapatan sementara, peminjam ini mempunyai kesediaan yang tinggi untuk mendapatkan bantuan pengurusan hutang dari peringkat awal. Peminjam sedemikian tidak berapa cenderung untuk menjual harta tanah tersebut sebagai tindak balas terhadap penurunan harga harta tanah kerana keupayaan membayar balik hutang tidak bergantung pada nilai ekuiti rumah atau jangkaan keuntungan modal memandangkan tempoh pemilikan dan pelaburan adalah bersifat jangka sederhana hingga jangka panjang. Keadaan ini boleh mengehadkan kemungkinan kenaikan kejadian mungkir yang mendadak dan dengan itu kerugian kredit kepada bank-bank jika berlaku pelarasan harga dalam pasaran harta tanah. Berdasarkan analisis kepekaan (sensitivity) faktor tunggal ke atas portfolio pinjaman perumahan bank dengan tekanan PD sehingga 10% (kira-kira empat kali PD semasa) dan penurunan harga rumah sebanyak 40%, lebihan penampan modal bank berada pada paras lebih daripada lima kali ganda anggaran jangkaan kerugian.

Penampan modal bank-bank berada pada paras lebih daripada lima kali ganda anggaran kerugian daripada penurunan harga rumah sebanyak 40% dan tekanan kebarangkalian mungkir

Ujian tekanan makro atas-bawah bagi tempoh tiga tahun yang dijalankan ke atas dedahan sistem perbankan kepada sektor harta kediaman, harta bukan kediaman dan pembinaan, menunjukkan potensi kerugian sebanyak RM11.3 bilion setahun. Ini berdasarkan andaian tekanan PD pada paras antara 6% hingga 10%, dan pelarasan harga rumah yang teruk sehingga 40%. Daripada jumlah ini, kira-kira RM9.2 bilion ialah potensi kerugian yang dikaitkan dengan bank-bank konvensional dan RM2.1 bilion dengan bank-bank Islam. Data pada akhir tahun 2013 menunjukkan keupayaan yang tinggi untuk menyerap andaian kejutan berdasarkan lebihan penampan modal bagi bank-bank konvensional dan bank-bank Islam masing-masing menampung 7.3 kali dan 5.9 kali potensi kerugian tahunan yang dianggarkan.

Sejak tahun 2010, pelbagai langkah kehematan makro dan fiskal telah diambil untuk mengawal aktiviti spekulasi dan menggalakkan pasaran harta tanah yang kukuh dan mampan. Pada bulan Julai 2013, Bank bertindak mengehadkan tempoh maksimum bagi pembiayaan yang diberikan untuk membeli harta tanah kepada 35 tahun bagi memastikan penilaian ke atas kemampuan membayar balik hutang isi rumah tidak terjejas oleh tempoh pembiayaan yang panjang. Langkah ini juga bertujuan untuk mencegah peminjam

spekulatif. Seterusnya, pada bulan November 2013, Bank melarang institusi kewangan daripada membiayai projek pembangunan dan pembelian akhir harta tanah baharu dengan elemen ICS, termasuk DIBS atau apa-apa permutasi, yang telah menyumbang kepada harga harta tanah yang melebihi penilaian sebenar dan kos kemasukan yang lebih rendah untuk spekulator harta tanah. Kerajaan juga mengharamkan pembangunan harta tanah baharu yang menawarkan ICS ini. Langkah tambahan juga diperkenalkan oleh Kerajaan untuk mengawal aktiviti spekulasi, termasuk menaikkan lagi cukai keuntungan harta tanah, nilai ambang yang lebih tinggi bagi pembelian harta tanah oleh warga asing, dan meningkatkan ketelusan dalam harga harta tanah.

Dalam Bajet 2014, Kerajaan memberikan ikrar untuk meningkatkan akses kepada pemilikan rumah pada harga mampu milik, dengan pembinaan kira-kira 223,000 unit rumah mampu milik tambahan di pelbagai lokasi strategik di seluruh negara. Berdasarkan trend kebelakangan ini, harga unit perumahan di bawah Program Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA) dijangka sekitar 20% di bawah harga pasaran semasa. Penubuhan Majlis Perumahan Kebangsaan (National Housing Council) oleh Kerajaan pada tahun 2014, yang melibatkan agensi persekutuan, kerajaan negeri, Jabatan Perumahan Negara, Perbadanan PR1MA Malaysia, Syarikat Perumahan Negara Berhad dan sektor swasta, merupakan satu perkembangan penting untuk memastikan penyelarasan yang berkesan dan pelaksanaan yang tepat pada masanya dalam langkah menyediakan bekalan perumahan. Bahagian yang penting dalam mandatnya termasuk menambah liputan dan kekinian data bagi memudahkan analisis perkembangan dalam pasaran harta tanah dan kesan daripada langkah yang diambil.

Dedahan institusi kewangan kepada segmen bukan kediaman pasaran harta tanah terdiri terutamanya daripada pembiayaan akhir oleh bank-bank bagi pembelian kedai dan tanah. Pembiayaan keseluruhan oleh bank-bank untuk pembelian harta tanah bukan kediaman (termasuk tanah) berkembang dengan lebih perlahan sebanyak 17.7% (2012: +19.4%) pada tahun 2013. Pembiayaan untuk pembelian kedai meningkat dengan lebih tinggi sebanyak 17.3% (2012: +16.1%) untuk mencakupi 5% daripada jumlah pinjaman bank, manakala pembiayaan untuk pembelian tanah dan ruang pejabat mencatat pertumbuhan yang lebih perlahan, masing-masing sebanyak 15.7% dan 15.2% (2012: masing-masing +17.7% dan +37.6%) untuk mencakupi masing-masing 2.7% dan 1.9% daripada jumlah pinjaman bank (Rajah 1.16). Kira-kira 42% daripada pinjaman bank untuk pembelian harta bukan kediaman dianggarkan berkait dengan pembelian oleh isi rumah dan pelabur runcit, dengan pembelian kedai menjadi pilihan paling utama dalam opsyen pelaburan alternatif kepada harta kediaman. Oleh itu, individu dengan peminjaman terkumpul untuk pembelian harta kediaman dan bukan kediaman mencatat peningkatan sebanyak 12.4% (2012: +13.1%). Ini turut menjelaskan korelasi positif yang sangat tinggi iaitu 0.96 antara harga untuk kedai dengan harta kediaman. Pelaburan dalam kedai dan harta bukan kediaman melibatkan risiko yang lebih meluas dan berbeza. Oleh itu, isi rumah dan pelabur runcit perlu memahami sepenuhnya risiko ini dan mempunyai jangkaan yang lebih realistik ke atas pulangan bagi pelaburan dalam bentuk ini.

Kadar pertumbuhan tahunan terkompaun (compounded annual growth rate, CAGR) bagi harga kedai antara tahun 2009 hingga 2013 ialah 11.1%. Pada tahun 2013, harga kedai naik sebanyak 7.3% sejajar dengan kadar sewa yang tinggi (Rajah 1.17). Harga tanah di pusat pekerjaan utama juga berada pada trend menaik sejak tahun 2009, mencatat kenaikan CAGR sebanyak 14.5% bagi tempoh sehingga suku ketiga tahun 2013 (Rajah 1.18).

Rajah 1.16

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Pertumbuhan Pinjaman dan Sumbangan Kepada Pertumbuhan Mengikut Segmen

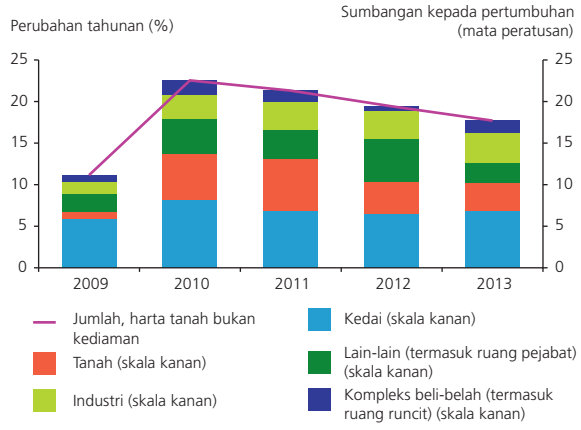

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.17

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman, Kedai: Nilai Transaksi Purata

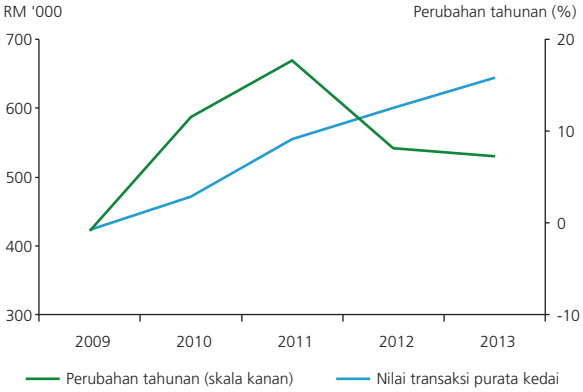

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.18

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman, Tanah: Nilai Transaksi Purata Mengikut Negeri

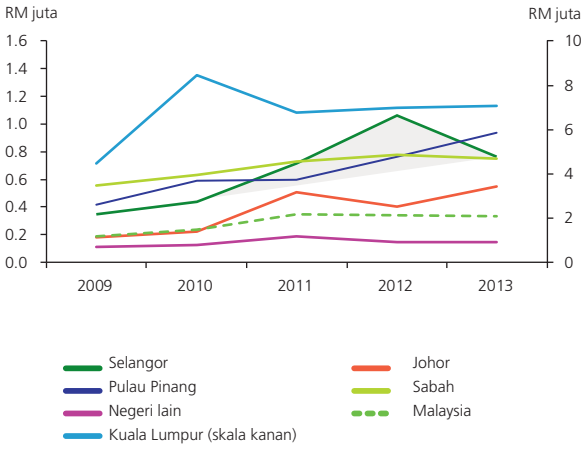

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Harga purata tanah (diukur sebagai nisbah nilai transaksi purata kepada bilangan transaksi) di Kuala Lumpur didapati agak stabil sejak tahun 2010, tetapi masih jauh lebih tinggi berbanding purata kebangsaan dan paras yang didapati di kebanyakan negeri. Sebahagian besar transaksi tanah melibatkan pembelian oleh pemaju harta tanah untuk menambah bekalan tanah dan memperoleh pendedahan kepada kawasan pertumbuhan tinggi di dalam dan di sekitar pusat bandaraya utama. Pada masa ini, dedahan pembiayaan bank bagi pembelian kedai dan tanah kekal rendah dengan paras delinkuensi yang rendah dan stabil (Rajah 1.19).

Rajah 1.19

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Nisbah Pinjaman Tertunggak

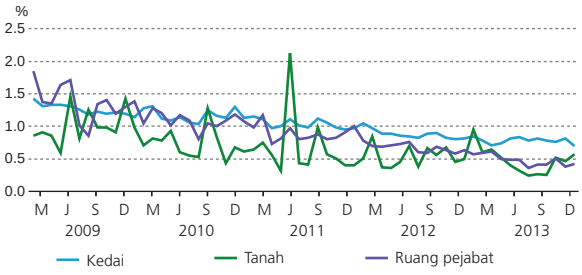

Sumber: Bank Negara Malaysia

Dalam segmen ruang pejabat, kadar sewa untuk bangunan lama bertambah baik sedikit pada tahun 2013 tetapi masih menerima tekanan daripada bekalan bangunan baharu yang lebih banyak pada masa akan datang, terutamanya di Lembah Klang. Pemilik bangunan bagi ruang pejabat lama terus menawarkan pelbagai insentif untuk menarik minat bakal penyewa. Sebaliknya, ruang pejabat di bangunan baharu yang dilengkapi kemudahan moden, keselamatan yang lebih baik dan ciri-ciri hijau telah berjaya mengekalkan kadar sewa yang lebih tinggi, walaupun kadar ini juga mula mengalami tekanan ke bawah pada tahun 2013 apabila bekalan baharu mengatasi permintaan (Rajah 1.20). Kadar kekosongan keseluruhan bagi ruang pejabat kekal tinggi pada 17.1% dan dijangka meningkat lagi berikutan penawaran ruang pejabat yang telah dirancang dalam tempoh beberapa tahun akan datang (Rajah 1.21). Kadar kekosongan bagi kompleks beli-belah juga semakin meningkat,

Rajah 1.20

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman, Ruang Pejabat: Kadar Sewa di Lembah Klang

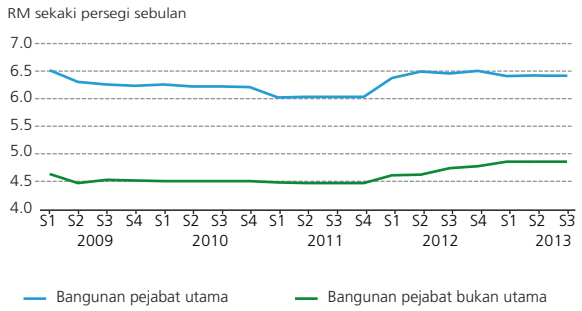

Sumber: Knight Frank

Rajah 1.21

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman, Ruang Pejabat dan Kompleks Beli-belah: Kadar Kekosongan

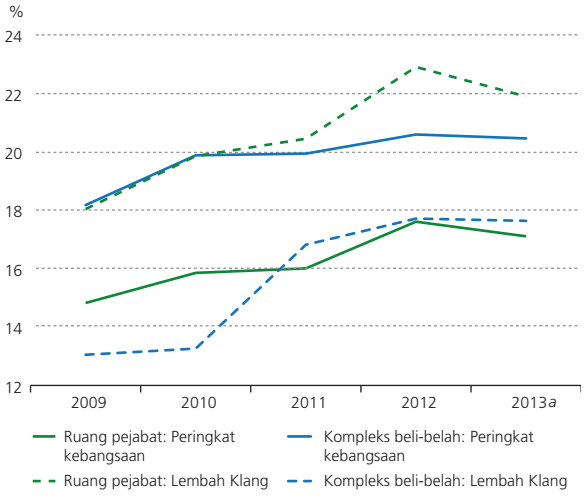

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

secara purata pada 20.2% bagi tempoh tahun 2010-2013, dengan kemasukan bekalan baharu ke dalam pasaran dalam tempoh beberapa tahun yang lepas. Meskipun kadar kekosongan tinggi, kompleks beli-belah yang diurus dengan baik dengan kawasan tumpuan yang besar terus menerima permintaan yang tinggi, seterusnya menyokong kenaikan kadar sewa yang stabil (Rajah 1.22).

Menuju ke hadapan, adalah penting bagi permintaan terhadap harta tanah komersial diberikan ruang supaya dapat merapatkan

Rajah 1.22

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Kompleks Beli-belah di Lembah Klang

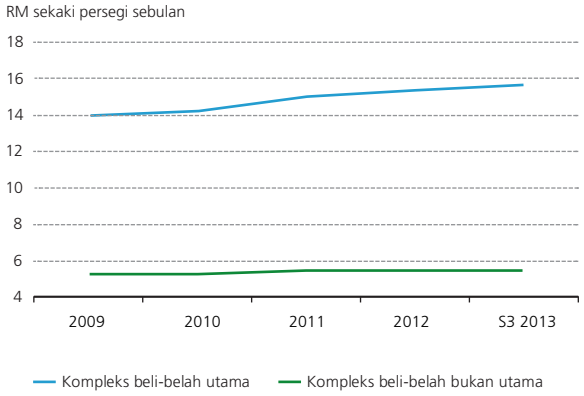

Sumber: Jones Lang Wootton

jurang dengan bekalannya bagi mengelakkan kenaikan kadar kekosongan selanjutnya dalam segmen ini. Walaupun risiko langsung terhadap kestabilan kewangan domestik didapati terhad memandangkan dedahan pembiayaan bank kepada segmen ruang pejabat dan kompleks beli-belah hanya mencakupi 3% daripada jumlah pinjaman bank, dan pinjaman tertunggak bagi tempoh antara satu hingga tiga bulan kekal stabil dan di bawah 0.6% daripada jumlah pinjaman dalam segmen ini, namun implikasi yang meluas mungkin timbul daripada sentimen yang secara amnya lemah dan kelembapan dalam sektor pembinaan jika berlaku kenaikan kadar kekosongan secara mendadak.

MENGURUSKAN DEDAHAN RISIKO KREDIT TERHADAP PERNIAGAAN

Risiko kredit institusi kewangan yang berpunca daripada dedahan kepada sektor perniagaan sebahagian besarnya kekal tidak berubah meskipun tahap peminjaman yang lebih tinggi oleh perniagaan pada tahun 2013. Kedudukan kewangan perniagaan yang terus mantap, dan amalan pengurusan risiko dan pemberian pinjaman yang mampan oleh institusi kewangan menyumbang kepada pengurangan risiko mungkir. Prospek ekonomi yang stabil turut menyumbang kepada potensi yang rendah berlakunya insiden mungkir dalam skala besar.

Kedudukan agregat leveraj perniagaan adalah lebih rendah, dan pinjaman perniagaan tertunggak terus menurun

Keteguhan kedudukan kewangan dan kunci kira-kira perniagaan, termasuk peminjam besar dalam sistem perbankan, pada amnya tidak terjejas. Margin operasi agregat bertambah baik kepada 12.8% (2012: 11.7%), meskipun purata pulangan atas aset lebih rendah pada 4.7% (2012: 5%) pada tahun 2013, dalam keadaan kos input yang tinggi dan pergerakan kadar pertukaran asing yang lebih tidak menentu (Rajah 1.23). Perniagaan turut mencatat kedudukan agregat leveraj yang lebih rendah dengan nisbah hutang kepada ekuiti sebanyak 39.7% (2012: 41.3%), manakala kedudukan mudah tunai dan baki tunai

Rajah 1.23

Sektor Perniagaan: Penunjuk Keberuntungan

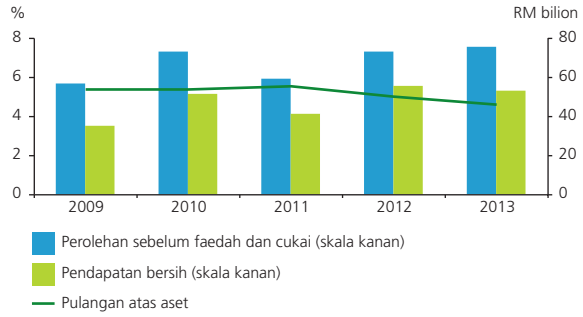

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.24

Sektor Perniagaan: Leveraj dan Penunjuk Mudah Tunai

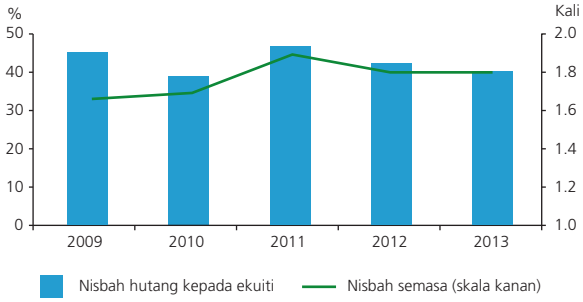

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.25

Sektor Perniagaan: Keupayaan Membayar Balik Hutang dan Prospek Risiko Kredit

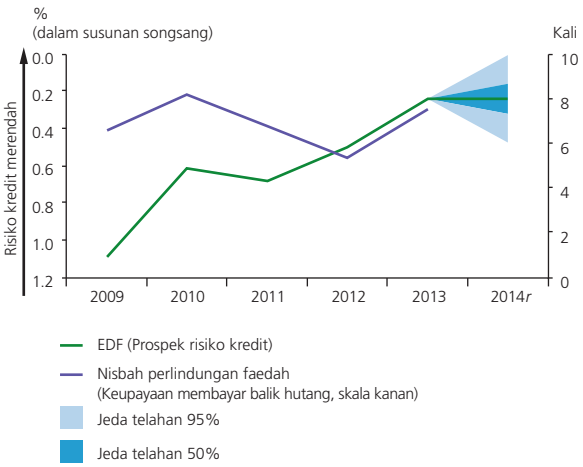

r Ramalan

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

keseluruhan secara relatifnya tidak berubah (Rajah 1.24). Selain itu, perniagaan terus menunjukkan keupayaan membayar balik hutang yang kukuh, dengan nisbah perlindungan faedah meningkat kepada 7.7 kali (2012: 5.4 kali) (Rajah 1.25). Keupayaan membayar balik hutang yang mantap ini ditunjukkan oleh trend pembayaran balik yang stabil dan nisbah pembayaran balik kepada pengeluaran hutang yang tinggi sebanyak 94.1%. Pinjaman perniagaan yang tertunggak bagi tempoh antara satu dan kurang daripada tiga bulan terus menurun kepada 0.4% (2012: 1%) daripada jumlah pinjaman perniagaan. Penurunan dilihat dalam sektor yang mempunyai dedahan kredit terbesar terhadap institusi kewangan Malaysia (Rajah 1.26 dan Jadual 1.10). Nisbah pinjaman tertunggak bagi perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus menurun kepada 0.5% daripada jumlah pinjaman yang diberikan kepada

Rajah 1.26

Sektor Perniagaan, Sistem Perbankan: Delinkuensi

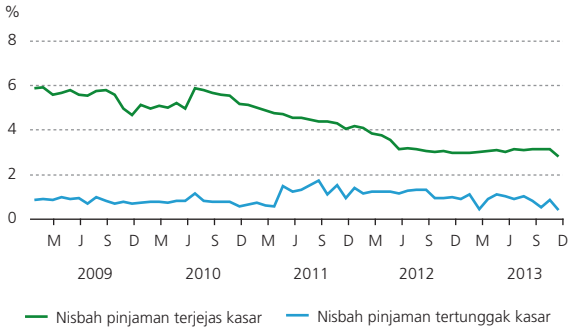

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.10

Sektor Perniagaan, Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Tertunggak Kasar

	2011	2012	2013
	%		
Keseluruhan	**1.0**	**1.0**	**0.4**
Pembinaan	0.3	0.7	0.3
Harta tanah	0.1	0.1	0.1
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	0.7	0.6	0.4
Pengangkutan	1.3	1.0	1.0
Utiliti	0.1	0.1	0.02
Perusahaan kecil dan sederhana	1.5	0.9	0.5

Sumber: Bank Negara Malaysia

segmen tersebut (2012: 0.9%), yang secara amnya mencerminkan kedudukan kewangan perniagaan yang kukuh.

Jumlah hutang terkumpul (peminjaman domestik dan luar negeri) bagi perniagaan, merangkumi kemudahan pinjaman dan terbitan sekuriti hutang swasta (private debt securities, PDS) (termasuk sukuk) (tidak termasuk institusi kewangan), berkembang pada kadar tahunan yang lebih perlahan sebanyak 10.4% (2012: +12.7%). Peminjaman oleh sektor perniagaan dalam bentuk terbitan PDS meningkat dengan lebih sederhana sebanyak 7.7% (2012: +24%) disebabkan sebahagiannya oleh penangguhan sementara pemerolehan dana dalam pasaran modal domestik sebelum pengesahan tarikh pilihan raya umum. Bank-bank, penanggung insurans dan pengendali takaful merupakan pelabur utama yang mencakupi kira-kira 53.9% daripada jumlah PDS dan sukuk yang diterbitkan oleh perniagaan domestik. Pinjaman perniagaan daripada bank-bank Malaysia mencatat pertumbuhan sebanyak 8.5% (2012: +10.9%) dengan peningkatan kukuh diperhatikan bagi pembiayaan kepada PKS (2013: +12.8%; 2012: +15.5%). Paras nisbah hutang sektor perniagaan kepada KDNK secara keseluruhan meningkat kepada 97.1% (2012: 92%), namun masih lagi berada jauh di bawah paras yang dicatatkan semasa Krisis Kewangan Asia (Asian Financial Crisis) (Rajah 1.27).

Secara agregat, institusi kewangan Malaysia paling terdedah kepada sektor berkaitan harta tanah, perdagangan borong dan runcit, pengangkutan, utiliti dan infrastruktur, yang mencakupi 46.1% daripada jumlah dedahan kepada sektor perniagaan. Pada tahun 2013, sektor berkaitan

Rajah 1.27

Sektor Perniagaan: Nisbah Hutang kepada KDNK

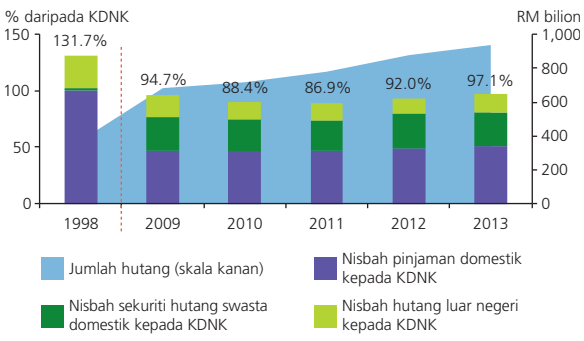

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bloomberg

Rajah 1.28

Sektor Perniagaan: Pertumbuhan Hutang Domestik dan Sumbangan kepada Pertumbuhan Mengikut Industri

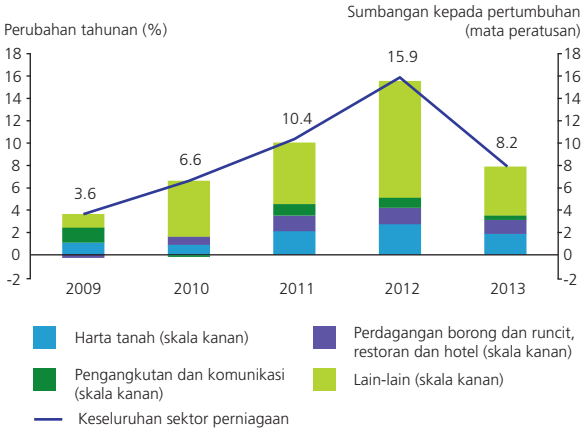

Sumber: Bank Negara Malaysia

harta tanah dan perdagangan borong dan runcit paling banyak menyumbang kepada keseluruhan peningkatan hutang sektor perniagaan (Rajah 1.28). Peminjaman menerusi bank dan PDS oleh sektor berkaitan harta tanah meningkat sebanyak 15.7% (2012: +23.4%), mencerminkan aktiviti pasaran harta tanah domestik yang mampan, manakala peminjaman oleh sektor perdagangan borong dan runcit meningkat sebanyak 10.4% (2012: +11.5%), sejajar dengan penggunaan swasta yang mampan. Berdasarkan anggaran dalaman oleh Bank, bank-bank mempunyai kapasiti dan mudah tunai yang mencukupi bagi memenuhi keperluan pembiayaan perniagaan yang lebih tinggi pada masa hadapan termasuk projek di bawah Program Transformasi Ekonomi menerusi pembiayaan langsung dan pelaburan dalam sekuriti hutang, tanpa meminggirkan keperluan pembiayaan sektor swasta yang lain, meskipun keperluan modal yang lebih ketat dilaksanakan berdasarkan Basel III.

Dedahan hutang luar negeri bagi perniagaan Malaysia secara keseluruhannya meningkat sebanyak 22.3% (2012: +1.5%) pada tahun 2013 kepada RM168 bilion untuk mencakupi 17.6% (2012: 15.9%) daripada jumlah hutang perniagaan. Peningkatan ini sebahagiannya didorong oleh peminjaman dalam kumpulan oleh syarikat Malaysia daripada syarikat induk di luar negeri. Paras peminjaman luar negeri (sebagai peratusan daripada KDNK) kekal di bawah paras yang dicatat semasa Krisis Kewangan Global

(Global Financial Crisis, GFC). Memandangkan sebahagian besar peminjaman tersebut dibuat dalam denominasi dolar AS, sesetengah syarikat korporat yang mempunyai hutang luar negeri yang besar dan menjalankan perniagaan yang mempunyai kandungan import yang tinggi (termasuk syarikat korporat dalam sektor tenaga, penerbangan, sektor berkaitan bahan bangunan dan pembinaan, dan automotif) menerima kesan daripada dedahan berdenominasi mata wang asing yang mengalami ketidaktentuan yang lebih ketara. Sehingga kini, syarikat korporat tersebut tidak menunjukkan kemerosotan yang ketara dalam keupayaan untuk membayar balik obligasi peminjaman, dan terus mengekalkan kedudukan kewangan dan aliran tunai yang kukuh. Fleksibiliti yang lebih tinggi untuk syarikat korporat melindung nilai dedahan dalam mata wang asing memberikan perlindungan tambahan terhadap turun naik kadar pertukaran. Di bawah senario simulasi aliran keluar portfolio yang ketara, yang boleh menyebabkan penambahan nilai dolar AS yang nyata berbanding ringgit (lebih daripada dua kali pergerakan yang ditunjukkan pada tahun 2013), potensi kerugian kredit akibat kemungkiran oleh syarikat korporat besar yang terpilih di Malaysia yang terjejas berikutan pergerakan negatif dalam mata wang, dianggarkan kecil, iaitu kira-kira 4% daripada lebihan modal bank.

Dedahan agregat bank dan IKP (melalui pembiayaan langsung serta pemegangan PDS dan sukuk) kepada peminjam besar (syarikat korporat yang mempunyai peminjaman melebihi RM1 bilion daripada institusi kewangan Malaysia) mencakupi 17.8% (2012: 19%) daripada jumlah dedahan bank dan IKP. Dedahan agregat sektor insurans dan takaful kepada peminjam besar mencakupi 26.2% daripada jumlah aset dana. Peminjam besar terutamanya terdiri daripada syarikat dalam sektor infrastruktur dan utiliti dan konglomerat dengan fokus perniagaan yang pelbagai. Kekukuhan kewangan peminjam besar ini kekal tidak terjejas, disokong oleh penambahbaikan keupayaan membayar balik hutang dan mudah tunai yang mampan. Nisbah perlindungan faedah agregat dan nisbah semasa bagi peminjam besar, masing-masing berada pada 4.6 kali (2012: 4 kali) dan 1.5 kali (2012: 1.6 kali). Ini seterusnya menyokong trend pembayaran balik yang stabil dan berpadanan dengan tahap delinkuensi yang rendah, iaitu pada 0.2% (2012: 0.1%) daripada pinjaman perniagaan kepada peminjam besar.

Amalan pengunderaitan dan fungsi kawalan mengurus risiko oleh bank dalam pengurusan dedahan risiko kredit kepada sektor perniagaan terus bertambah kukuh sejak beberapa tahun yang lalu. Selain pendekatan yang lebih baik untuk menentukan kriteria tahap kesanggupan mengambil risiko dan penerimaan risiko bagi sektor perniagaan dan pasaran sasaran yang berbeza, bank terus mengukuhkan pengurusan risiko penumpuan kredit. Ini termasuk menetapkan had dedahan kepada kumpulan peminjam tertentu dan segmen berisiko tinggi. Bank-bank juga membuat persediaan ke arah mencapai pematuhan sepenuhnya terhadap keperluan had dedahan rakan niaga tunggal yang disemak semula menjelang bulan Mac 2015. Pematuhan kepada keperluan ini akan mengukuhkan lagi pengurusan risiko penumpuan terutamanya kepada peminjam besar dan entiti yang berkaitan. Sehubungan itu, bank-bank terus mencatat kemajuan yang baik dalam usaha memperbaik kaedah dalaman untuk mengukur dan memantau penumpuan terhadap sektor dan rakan niaga, yang menyokong Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) di bawah Tunggak 2 rangka kerja modal. Berdasarkan penilaian penyeliaan Bank, piawaian penilaian kredit bank berhubung dengan dedahan terhadap sektor perniagaan pada amnya disokong dengan baik oleh infrastruktur pengurusan risiko kredit yang teguh, proses pemantauan dan pemulihan kredit yang teliti dan amalan peruntukan kerugian pinjaman yang konservatif, serta pengaturan pengawasan yang kukuh.

Keupayaan perniagaan untuk membayar balik hutang secara keseluruhan dijangka kekal utuh seperti yang diperhatikan dalam Kebarangkalian Jangkaan Mungkir (Expected Default Frequency, EDF), iaitu ukuran bagi prospek risiko kredit, yang terus bertambah baik kepada 0.2% pada tahun 2014 (2013: 0.5%) (Rajah 1.25). EDF bagi lima industri terbesar berdasarkan saiz dedahan kepada institusi kewangan Malaysia, pada amnya bertambah baik pada tahun 2013, kecuali EDF bagi industri pengangkutan yang merosot sedikit (Rajah 1.29). Prospek risiko kredit yang lemah bagi industri pengangkutan adalah disebabkan oleh tekanan penurunan terhadap kadar hasil penumpang (passenger yield) dalam industri penerbangan global. Berbanding dengan tahun sebelumnya, industri yang berkaitan dengan bahan bangunan dan pembinaan (building- and construction-related materials, BCM) mencatat pemulihan EDF yang

Rajah 1.29

Sektor Perniagaan: Keberuntungan dan EDF bagi Industri Pengangkutan

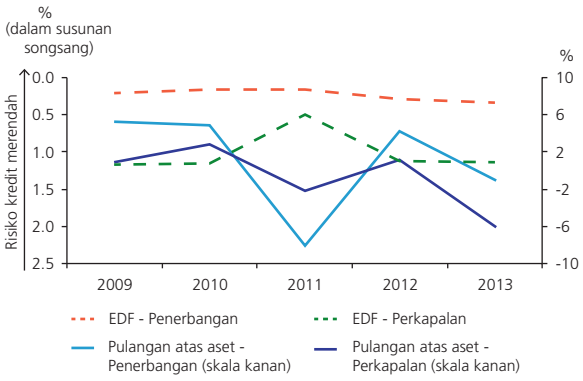

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

ketara kepada 0.7% (2012: 2.2%) disebabkan oleh subsegmen simen yang menerima permintaan kukuh daripada projek pembinaan infrastruktur yang sedang berjalan, meskipun paras tersebut masih lagi tinggi berbanding dengan industri lain (Rajah 1.30). Walau bagaimanapun, pengeluar keluli domestik terus mengalami penyusutan margin keuntungan akibat harga dan jumlah jualan yang lebih rendah berikutan persaingan daripada import yang lebih murah. Insiden mungkir yang berlaku serentak dalam sektor pengangkutan dan BCM, dinilai sebagai terkawal dengan anggaran kerugian berjumlah RM1 bilion atau 1.3% daripada lebihan modal bank. Di bawah simulasi senario makroekonomi yang terjejas selama tiga tahun terhadap dedahan perniagaan secara keseluruhan, lebihan penampan modal bank dianggarkan mencukupi untuk

Rajah 1.30

Sektor Perniagaan: Keberuntungan dan EDF bagi Industri BCM

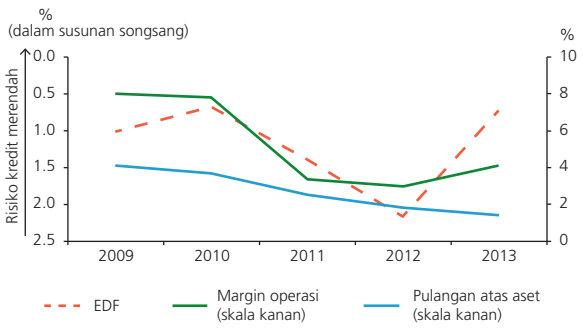

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

menampung potensi kerugian kredit sebanyak lebih daripada 4 kali (rujuk keputusan hasil ujian tekanan makro di bawah tajuk 'Kekukuhan dan Daya Tahan Industri Kewangan' dalam bab ini).

MENGURUSKAN KETIDAKTENTUAN PASARAN KEWANGAN DAN RISIKO PENULARAN DARIPADA DEDAHAN LUARAN DAN OPERASI LUAR NEGERI

Pasaran kewangan domestik masih berfungsi dengan teratur dan membantu aktiviti pengantaraan walaupun menghadapi kesan limpahan daripada ketidaktentuan yang berterusan dan perkembangan luaran. Perkembangan global ini memberikan kesan yang ketara terhadap sentimen dan tingkah laku umum pelabur sepanjang tahun 2013 dan menyebabkan berlakunya turun naik dalam aliran modal jangka pendek. Perkembangan dalam negeri yang merangkumi kebimbangan tentang inflasi dan pertumbuhan dalam negeri, serta rancangan konsolidasi fiskal negara turut menyumbang kepada ketidaktentuan yang lebih tinggi. Pasaran kewangan domestik yang lebih dalam dan lebih berpelbagai terus menyokong kelancaran pengantaraan aliran modal jangka pendek dan dua hala, dan pada masa yang sama mengawal pergerakan yang ketara dalam harga aset dan kadar hasil, sekaligus mengekalkan keadaan pasaran yang teratur. Keadaan ini turut disokong oleh kehadiran pelabur institusi domestik yang kukuh dalam pasaran ini. Institusi kewangan di Malaysia mencatat keuntungan bersih daripada urus niaga dan portfolio pelaburan, manakala keadaan pendanaan ringgit dan dolar AS terus menggalakkan. Dedahan lain yang berpunca daripada tuntutan institusi kewangan Malaysia terhadap rakan niaga luar negeri, dan sebaliknya, serta limpahan daripada pengembangan operasi luar negeri oleh bank Malaysia juga dapat dikawal dengan baik. Kesan yang mungkin timbul daripada penyahleveraj oleh institusi kewangan luar negeri terutamanya di Eropah, kekal rendah dan semakin reda berikutan keadaan ekonomi yang semakin baik.

Pengantaraan aliran portfolio jangka pendek yang tidak menentu dalam pasaran kewangan domestik

Aliran portfolio jangka pendek adalah tidak menentu pada tahun 2013, dengan aliran masuk yang besar dicatat dalam tempoh lima bulan pertama. Antara bulan Mei hingga Ogos 2013, ketidakpastian yang meningkat tentang masa dan kadar pengurangan pelonggaran kuantitatif (quantitative easing, QE) oleh Federal Reserve AS menyebabkan aliran modal

Rajah 1.31

Pasaran Kewangan: Aliran Portfolio Bersih dan Kasar Suku Tahunan

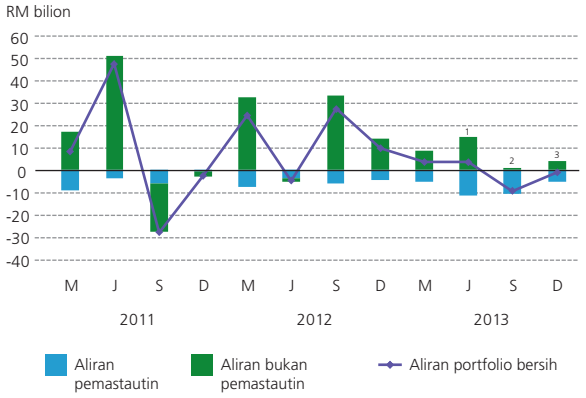

[1] Pengerusi Federal Reserve Ben Bernanke memberi bayangan buat pertama kali mengenai pengurangan pembelian aset pada 22 Mei 2013
[2] Ketidakpastian yang berterusan mengenai strategi Federal Reserve sehingga Federal Reserve membuat pengumuman yang tidak dijangka pada 18 September 2013 bahawa "tiada pengurangan"
[3] Federal Reserve mengumumkan pengurangan pembelian aset secara beransur-ansur yang pertama sebanyak USD10 bilion pada 18 Disember 2013

Sumber: Jabatan Statistik Malaysia

keluar daripada ekonomi sedang pesat membangun termasuk Malaysia. Aliran masuk portfolio bersih kembali semula pada bulan September dan Oktober 2013 apabila Federal Reserve AS mengekalkan pembelian aset berskala besar. Dalam tempoh dua bulan terakhir tahun 2013, aliran keluar portfolio bersih sekali lagi dicatat ekoran jangkaan pasaran bahawa pengurangan QE akan bermula berikutan penunjuk ekonomi AS yang lebih baik. Federal Reserve AS kemudiannya mengumumkan bahawa ia akan mula mengurangkan pembelian aset dari bulan Januari 2014 dan bulan-bulan seterusnya. Secara keseluruhan, tahun 2013 mencatat aliran keluar

Rajah 1.32

Pasaran Kewangan: Pemegangan MGS, BNMN dan Ekuiti oleh Bukan Pemastautin

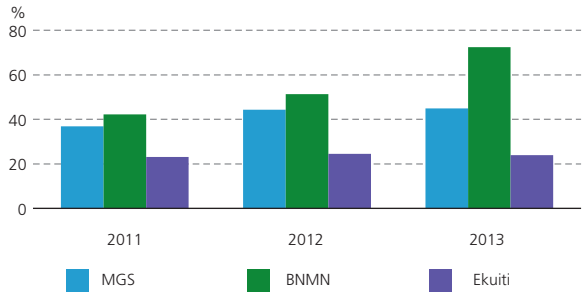

Pemegangan MGS dan BNMN disebut sebagai peratusan daripada jumlah terkumpul manakala pemegangan ekuiti disebut sebagai peratusan daripada jumlah permodalan pemasaran

Sumber: Bursa Malaysia, Bank Negara Malaysia dan pengiraan dalaman

Rajah 1.33

Pasaran Kewangan: Kadar Hasil MGS

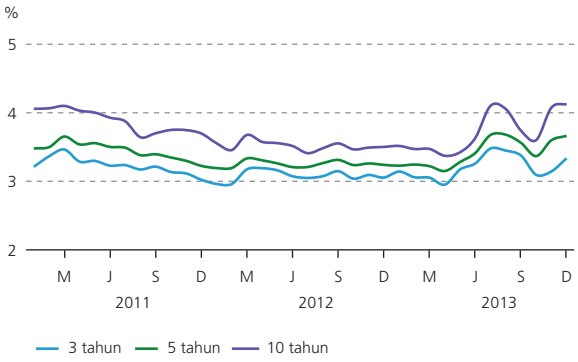

Sumber: Bank Negara Malaysia

portfolio bersih sebanyak RM2.8 bilion, berbanding dengan aliran masuk bersih sebanyak RM58.4 bilion pada tahun sebelumnya (Rajah 1.31). Pemegangan Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) oleh bukan pemastautin secara amnya tidak berubah pada 44.9% daripada MGS terkumpul (2012: 44.4%), manakala pemegangan Nota Monetari Bank Negara (Bank Negara Monetary Notes, BNMN) meningkat dengan ketara kepada 72.5% daripada BNMN terkumpul (2012: 51.4%) pada akhir tahun 2013. Pemegangan ekuiti oleh bukan pemastautin juga secara umumnya tidak berubah pada 23.9% daripada jumlah permodalan pasaran (2012: 24.5%) (Rajah 1.32).

Dari bulan Mei hingga Ogos 2013, tekanan jualan oleh bukan pemastautin dalam pasaran bon kerajaan menyebabkan kadar hasil MGS meningkat antara 58 ke 92 mata asas bagi spektrum tempoh lima sehingga sepuluh tahun (Rajah 1.33). Walau bagaimanapun, mudah tunai dalam pasaran bon kekal mantap sepanjang tempoh tersebut ekoran pelabur institusi domestik memberikan sokongan yang kukuh dan terus mengisi kekosongan berikutan tekanan jualan oleh bukan pemastautin. Kadar hasil MGS 5 tahun dan MGS 10 tahun meningkat, masing-masing daripada paras paling rendah iaitu 3.03% dan 3.08% pada bulan Mei 2013 untuk mencapai paras tertinggi masing-masing pada 3.68% dan 4.14% pada bulan Ogos dan Disember 2013, sebelum masing-masing mencatat 3.66% dan 4.13% pada akhir tahun. Dalam pasaran ekuiti, FBM KLCI meningkat dan mencapai paras tertinggi pada 1,873 mata pada bulan Disember 2013, sebelum mencatat 1,867 mata pada akhir tahun (2012: 1,689 mata). Nisbah harga kepada perolehan FBM KLCI terus meningkat kepada 17.7 kali pada akhir

Rajah 1.34

Pasaran Kewangan: Indeks Harga dan Nisbah Harga kepada Perolehan FBM KLCI

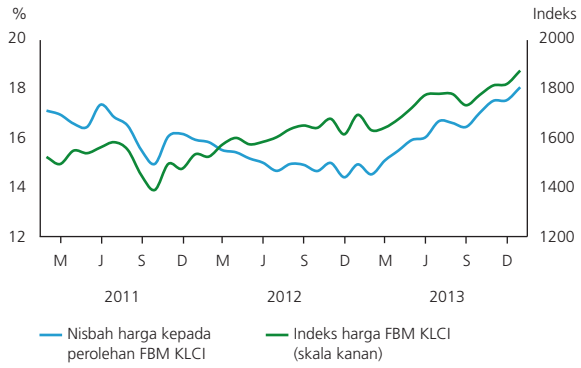

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.36

Pasaran Kewangan: Spread Bida-tawar Purata FBM KLCI dan MGS (% daripada Harga Penengah)

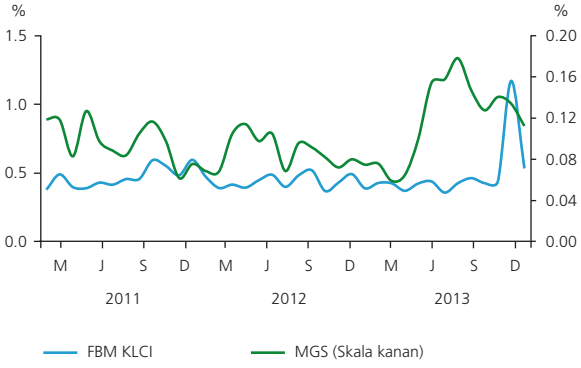

Sumber: Bloomberg, Reuters dan pengiraan dalaman

Rajah1.35

Pasaran Kewangan: Turun Naik 90 Hari FBM KLCI dan Kadar Hasil MGS

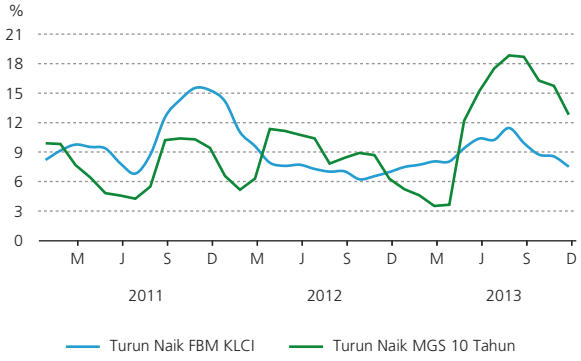

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.37

Pasaran Kewangan: Nisbah Pusing Ganti Bulanan FBM KLCI dan MGS

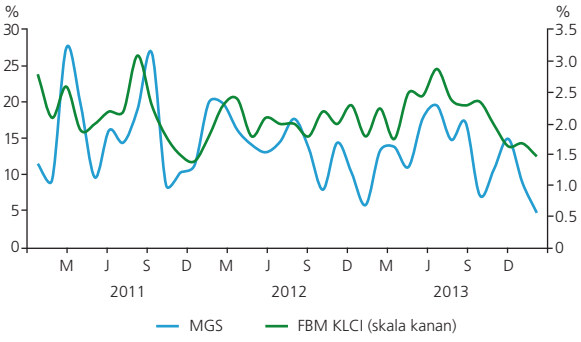

Sumber: Bloomberg

tahun 2013 (2012: 15.1 kali). Harga ekuiti terus didorong oleh asas ekonomi dan prestasi perolehan yang kukuh dan stabil secara berterusan (Rajah 1.34). Ketidaktentuan dalam pasaran bon dan ekuiti domestik meningkat masing-masing pada kadar purata 11.6% dan 9% bagi tahun 2013 dengan mencatat paras tertinggi antara bulan Julai dan September 2013 (Rajah 1.35). Walau bagaimanapun, tahap ketidaktentuan kekal amat rendah berbanding dengan yang dialami semasa GFC dan juga oleh negara serantau.

Mudah tunai dagangan juga tidak mengalami pengetatan yang ketara dari segi harga dan jumlah (Rajah 1.36 dan Rajah 1.37). Sepanjang tahun 2013, spread bida-tawar secara keseluruhan bagi MGS meningkat berbanding dengan tahun sebelumnya seiring dengan pergerakan aliran portfolio yang tidak menentu, terutamanya pada bulan Ogos apabila spread purata meningkat kepada paras tertinggi sebanyak 18 mata asas sebelum menurun semula kepada 13 mata asas menjelang akhir tahun 2013. Sementara itu, spread bida-tawar purata bagi FBM KLCI meningkat dengan ketara pada bulan Disember, tetapi ini merupakan reaksi pasaran terhadap berita korporat dan tidak mempunyai kesan ketara terhadap harga keseluruhan dan ketidaktentuan FBM KLCI. Walaupun terdapat pergerakan yang tidak menentu dalam aliran modal jangka pendek, kos dan ketersediaan pendanaan dalam pasaran PDS domestik (termasuk sukuk) sebahagian besarnya tidak terjejas. Jumlah PDS baharu yang diterbitkan (semua penerbit termasuk

Rajah 1.38

Pasaran Kewangan: Kadar Hasil PDS

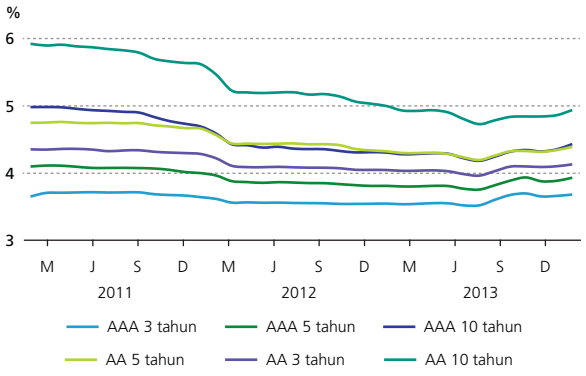

Sumber: Bank Negara Malaysia

institusi kewangan) ialah sebanyak RM121 bilion pada tahun 2013. Meskipun kadar hasil PDS mengikuti pergerakan kadar hasil MGS, paras keseluruhannya kekal kondusif bagi memenuhi keperluan pendanaan perniagaan (Rajah 1.38). Sejajar dengan perkembangan dalam pergerakan aliran modal, pada tahun 2013 keseluruhannya, ringgit mengalami peningkatan turun naik dan nilai menyusut sebanyak 6.8% berbanding dengan dolar AS pada akhir tahun 2013 (Rajah 1.39).

Pasaran kewangan yang lebih mendalam dan kehadiran pelabur institusi yang kukuh menyumbang kepada pengantaraan teratur aliran portfolio jangka pendek yang tidak menentu

Rajah 1.39

Pasaran Kewangan: Pergerakan Kadar Pertukaran Ringgit

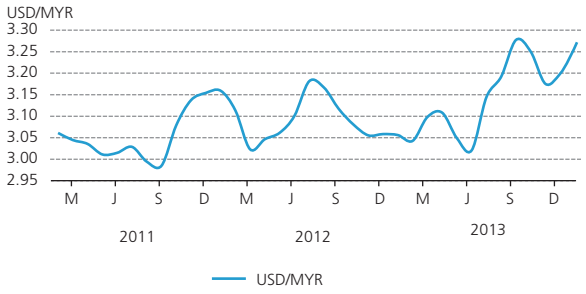

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.40

Pasaran Kewangan: Pemegangan Sekuriti oleh Pelabur Institusi Domestik

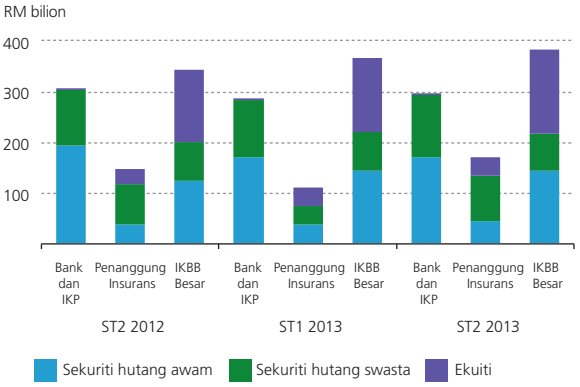

Sumber: Bank Negara Malaysia

Semasa episod aliran keluar portfolio antara bulan Mei dengan Ogos, sebahagian besar penjualan sekuriti hutang oleh bukan pemastautin diserap oleh sekumpulan besar institusi domestik iaitu bank, kumpulan wang simpanan dan pencen, serta syarikat insurans yang memberikan sokongan kepada pasaran modal domestik (Rajah 1.40). Sepanjang tempoh ini, pemegangan MGS oleh kumpulan wang simpanan dan pencen serta syarikat insurans berkembang, masing-masing sebanyak 5.7% dan 17.6% untuk mencakupi 23.7% dan 10.8% daripada jumlah MGS terkumpul (pada akhir bulan Mei 2013: masing-masing sebanyak 23.1% dan 9.4%). Pemegangan MGS oleh bank juga meningkat sebanyak 29.5% atau RM23.9 bilion untuk mencakupi sebanyak 35% daripada jumlah MGS terkumpul (pada akhir bulan Mei 2013: 27.7%). Pada masa yang sama, bank mengurangkan pemegangan BNMN kerana pelabur bukan pemastautin yang masih berada dalam pasaran domestik menambah permintaan terhadap sekuriti dengan tempoh matang yang lebih pendek. Oleh itu, pemegangan BNMN oleh bank pada akhir tahun berkurang dengan ketara untuk mencakupi sebanyak 8.2% (2012: 21.3%) daripada portfolio sekuriti sistem perbankan, manakala pemegangan sekuriti kerajaan, PDS, instrumen deposit boleh niaga (negotiable instruments of deposit, NID) dan ekuiti pula meningkat untuk mencakupi masing-masing sebanyak 32.4%, 42.1%, 15.2% dan 1% daripada jumlah portfolio sekuriti (2012: masing-masing sebanyak 24.8%, 38.8%, 13.1% dan 0.3%) (Rajah 1.41). Secara umumnya, tidak ada perubahan ketara dalam kesanggupan mengambil risiko dan tingkah laku institusi kewangan. Walau bagaimanapun, bank dengan dedahan akaun dagangan yang lebih besar mengalami turun naik pendapatan yang lebih ketara

Rajah 1.41

Sistem Perbankan: Komposisi Portfolio Sekuriti

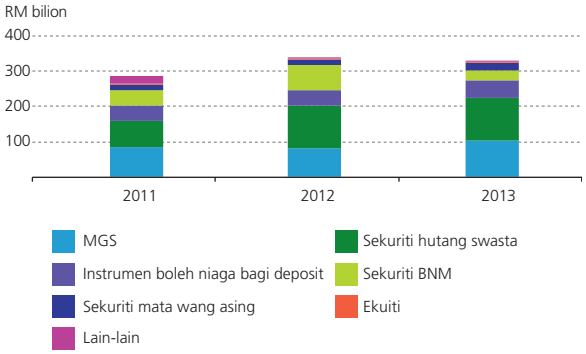

Sumber: Bank Negara Malaysia

pada tahun 2013 (sekuriti dagangan merangkumi 3.2% daripada jumlah aset sistem perbankan manakala pendapatan dagangan terdiri daripada 18.3% daripada keuntungan sebelum cukai sistem perbankan). Bank pelaburan khususnya, mencatat keuntungan sebelum cukai yang lebih rendah disebabkan perolehan yang lebih rendah daripada aktiviti pelaburan dan dagangan. Secara keseluruhan, sistem perbankan terus mencatat untung bersih daripada portfolio dagangan dan pelaburan, yang meningkat sebanyak 2.9% untuk menyumbang sebanyak 20.1% (2012: 19.9%) daripada jumlah keuntungan sebelum cukai.

Pengurusan risiko dan aktiviti perlindungan nilai yang terus aktif oleh bank-bank telah membendung dedahan risiko pasaran pada tahap yang terkawal (Rajah 1.42). Dedahan sistem perbankan kepada

Rajah 1.42

Sistem Perbankan: Risiko Ekuiti, Pertukaran Asing dan Kadar Faedah (% daripada Jumlah Modal)

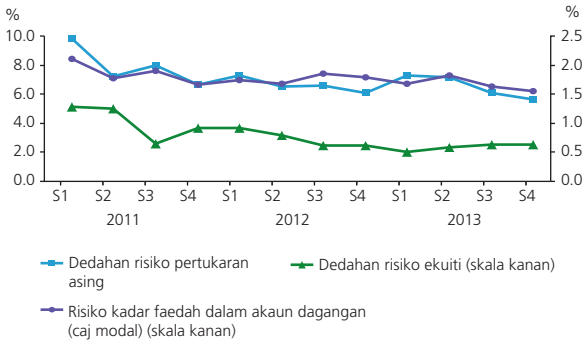

Sumber: Bank Negara Malaysia

risiko ekuiti adalah minimum iaitu kurang daripada 1% daripada jumlah modal walaupun terdapat sedikit kenaikan dalam jumlah pemegangan. Caj modal terhadap risiko kadar faedah dalam akaun dagangan berkurang kepada 1.6% (2012: 1.7%) daripada jumlah modal dalam tempoh tersebut. Pada tahun 2013, bank terus berusaha melindung nilai dedahan kadar faedah melalui swap kadar faedah (Interest Rate Swap, IRS) dan kontrak derivatif berkaitan kadar faedah lain, yang meningkat dalam nilai nominal sebanyak 8.3% kepada RM786.2 bilion. Risiko asas ('basis risk') kadar faedah kekal terkawal, disokong oleh turun naik spread yang semakin reda antara kadar MGS dengan IRS. Pada tahun 2013, perbezaan harian terbesar antara perubahan dalam kadar hasil MGS 10 tahun dengan kadar IRS mengecil sebanyak 4 mata asas kepada 12 mata asas (2012: 16 mata asas).

Dedahan risiko pertukaran asing (foreign exchange, FX) secara agregat bagi sistem perbankan menurun dan menaik seiring dengan pergerakan kadar pertukaran yang lebih ketara pada tahun 2013, dan mencapai paras tertinggi sebanyak 7.9% daripada jumlah modal pada akhir suku tahun pertama. Ini mencerminkan aktiviti dan dedahan beberapa bank asing yang diperbadankan di dalam negara yang mempunyai portfolio derivatif berkaitan FX dan pendanaan mata wang asing (foreign currency, FCY) yang aktif. Dedahan risiko FX terutamanya berpunca daripada kontrak derivatif berikutan permintaan yang berterusan oleh perniagaan bagi menguruskan risiko berkaitan kadar pertukaran dengan lebih baik, urus niaga antara bank, serta pemberian pinjaman dan pendanaan FCY. Bank-bank terus menguruskan dedahan FX secara aktif, dengan disokong oleh had nilai berisiko (value-at-risk) dalaman, sekali gus menyebabkan pengecilan kedudukan terbuka bersih (net open position, NOP) kepada 5.7% (2012: 6.1%) daripada jumlah modal pada akhir tahun apabila bank mengurangkan dedahan terhadap dolar AS. Oleh itu, NOP untuk dolar AS bagi sistem perbankan kekal stabil pada 0.3% (2012: 0.2%) daripada jumlah modal, manakala NOP untuk mata wang utama yang lain, seperti euro, dolar Singapura, paun sterling dan dolar Australia, adalah kurang daripada 0.3% daripada jumlah modal bagi setiap mata wang. Bank-bank juga secara aktif melindung nilai kedudukan FCY melalui swap, urus niaga hadapan dan kontrak derivatif lain yang berkaitan, yang berkembang dalam nilai nominal sebanyak 11.8% kepada RM585.3 bilion.

Kedudukan pendanaan dan mudah tunai bank terus kukuh dan stabil sepanjang tahun dengan disokong oleh empat faktor utama. Pertama, bank-bank mengekalkan struktur pendanaan deposit yang sebahagian besarnya dalam denominasi ringgit. Pada tahun 2013, jumlah deposit yang disimpan dengan sistem perbankan meningkat dengan kukuh sebanyak 8.5%. Sementara itu, nisbah pinjaman kepada deposit meningkat sedikit kepada 84.5% (2012: 82.1%). Profil pendeposit secara umumnya tidak berubah dengan pengagihan yang seimbang antara individu (35.8%) dan perusahaan perniagaan domestik (35.5%). Deposit bukan pemastautin hanya merangkumi 3.8% daripada jumlah deposit dan secara relatifnya adalah stabil sejak lima tahun yang lalu. Meskipun secara relatifnya komposisi deposit yang mudah dikeluarkan (at call) yang terdiri daripada NID, deposit semasa, tabungan, dan deposit tetap adalah tinggi, deposit ini terus menunjukkan paras kestabilan yang tinggi walaupun semasa tempoh ketidaktentuan yang ketara dalam pasaran kewangan domestik. Kedua, penampan mudah tunai ringgit dan FCY bagi sistem perbankan sebanyak 14.7% daripada jumlah deposit untuk keperluan mudah tunai yang matang dalam tempoh kurang daripada satu minggu (atau tiga hari bagi bank pelaburan) jauh melebihi keperluan pengawalseliaan minimum yang ditetapkan. Simpanan antara bank-bank bersih dengan Bank berjumlah RM130.2 bilion atau 8.5% daripada jumlah deposit (Rajah 1.43) manakala kadar antara bank ringgit secara relatifnya tidak berubah merentas semua tempoh matang, dengan hampir tiada tanda segmentasi pasaran atau penghindaran risiko rakan niaga yang ketara di kalangan bank-bank (Rajah 1.44). Bank-bank juga terus

Rajah 1.43

Sistem Perbankan: Penampan Mudah Tunai dan Simpanan Antara Bank Bersih dengan Bank Negara Malaysia

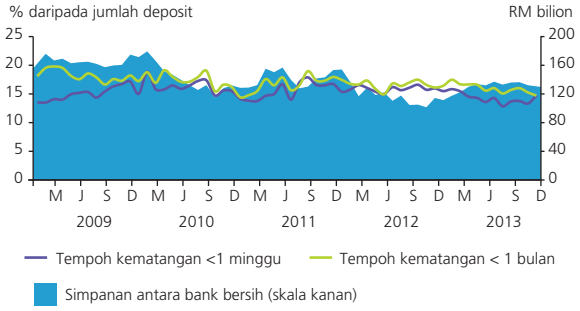

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.44

Pasaran Kewangan: Kadar Antara Bank bagi Ringgit

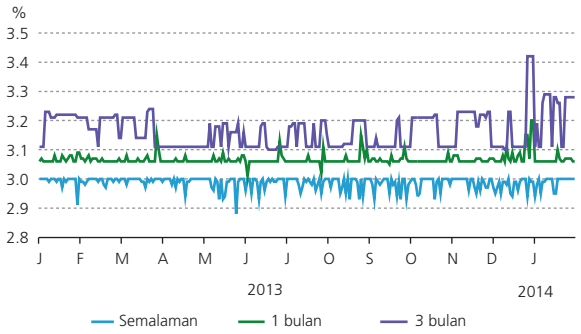

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.45

Sistem Perbankan: Aset Mudah Tunai kepada Jumlah Aset dan Liabiliti Jangka Pendek

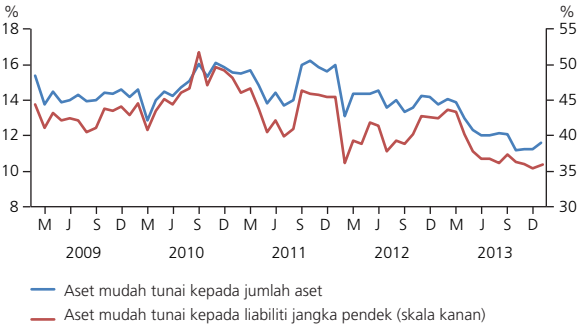

Sumber: Bank Negara Malaysia
Nota: Mulai Januari 2012, deposit antara bank tidak termasuk dalam pengiraan aset mudah tunai

mengekalkan tahap aset mudah tunai yang selesa yang mencakupi sebanyak 11.5% (2012: 13.8%) daripada jumlah aset atau 36.5% (2012: 42.5%) daripada liabiliti jangka pendek (Rajah 1.45).

Ketiga, bank-bank tidak bergantung pada pasaran pendanaan borong luar pesisir untuk membiayai operasi dalam negeri. Dana sedemikian terus merangkumi kurang daripada 11% daripada jumlah pendanaan, sekali gus mengurangkan risiko ekoran sebarang gangguan dalam pengantaraan kewangan domestik sekiranya mudah tunai global menguncup atau diagihkan semula ke bahagian lain dunia. Mudah tunai dolar AS di dalam negeri kekal tidak terjejas dengan spread swap mata wang bersilang yang lebih rendah pada akhir tahun 2013 berbanding dengan tahun sebelumnya, dan mengecil dengan ketara antara 45 mata asas hingga 77 mata asas untuk

Rajah 1.46

Pasaran Kewangan: Spread Swap Asas Mata Wang Bersilang USD/MYR

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.47

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti Luaran

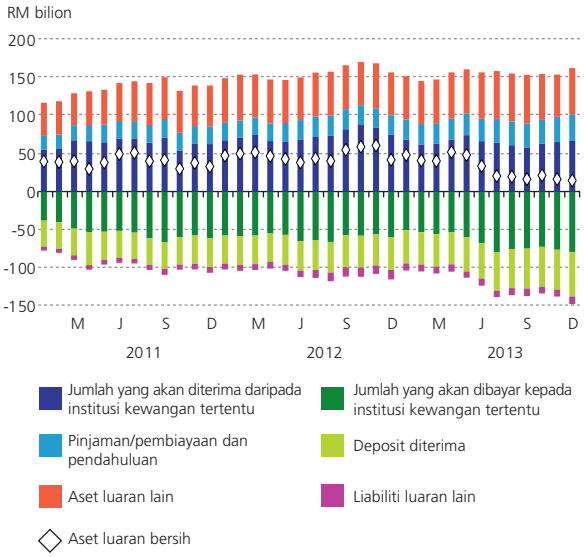

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.48

Sistem Perbankan: Ketakpadanan Mudah Tunai Dolar AS

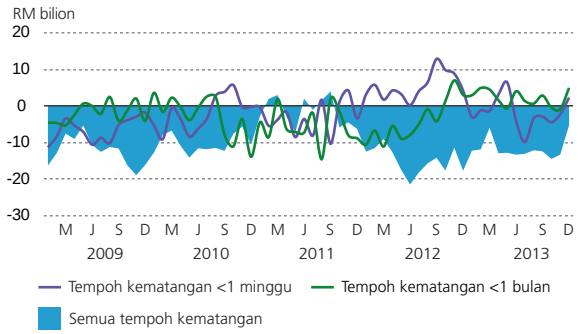

Sumber: Bank Negara Malaysia

seluruh tempoh matang daripada paras tertinggi pada bulan Jun 2013 (Rajah 1.46). Keempat, jurang pendanaan FCY sistem perbankan juga kekal kecil pada 0.2% daripada jumlah modal, dengan ketidakpadanan mata wang atau tempoh kematangan yang rendah berikutan dedahan luaran kepada rakan niaga bukan pemastautin. Pada tahun 2013, beberapa bank meningkatkan jumlah peminjaman FCY sebagai sebahagian daripada operasi pengurusan mudah tunai FCY berpusat untuk membiayai operasi luar negeri dan pelaburan asing, serta untuk memenuhi keperluan pendanaan FCY bagi pelanggan tempatan. Ini telah menyumbang kepada peningkatan liabiliti luar negeri bagi sistem perbankan Malaysia. Walaupun jumlah liabiliti luar negeri meningkat sebanyak 28.1% pada tahun itu, sistem perbankan mengekalkan kedudukan aset luar negeri bersih sebanyak RM14.7 bilion pada akhir tahun 2013 disebabkan oleh pemberian pinjaman asing dan pelaburan langsung dalam sekuriti asing yang lebih tinggi, yang sebahagiannya disebabkan oleh pempelbagaian portfolio serta peningkatan operasi dan urus niaga luar negeri (Rajah 1.47). Pada suku terakhir tahun 2013, sistem perbankan mencatat kedudukan lebihan bersih dalam mudah tunai dolar AS sebanyak RM1.5 bilion dan RM5.3 bilion masing-masing dalam kelompok kematangan kurang daripada satu minggu dan kurang daripada satu bulan (Rajah 1.48).

Sama seperti bank, tiada perubahan yang ketara dalam tingkah laku pengambilan risiko oleh penanggung insurans dan pengendali takaful. Pelaburan dalam ekuiti meningkat sebanyak 22.6% untuk mencakupi bahagian yang lebih besar sebanyak 17.6% (2012: 15.4%) daripada jumlah aset insurans dan dana takaful tetapi ini tidak menjejaskan profil pelaburan keseluruhan penanggung insurans dan pengendali takaful. Pemegangan ekuiti yang lebih tinggi ini disebabkan terutamanya oleh strategi penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga untuk mengimbangi semula portfolio dalam usaha untuk menambah baik pulangan pelaburan keseluruhan ke atas polisi yang masih berkuat kuasa di bawah persekitaran kadar faedah rendah yang berpanjangan. Secara umum, pelaburan penanggung insurans hayat dan pengendali

Rajah 1.49

Sektor Insurans Hayat: Komposisi Aset

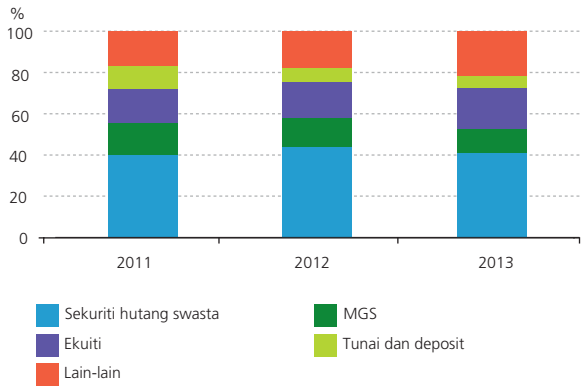

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.50

Sektor Insurans Am: Komposisi Aset

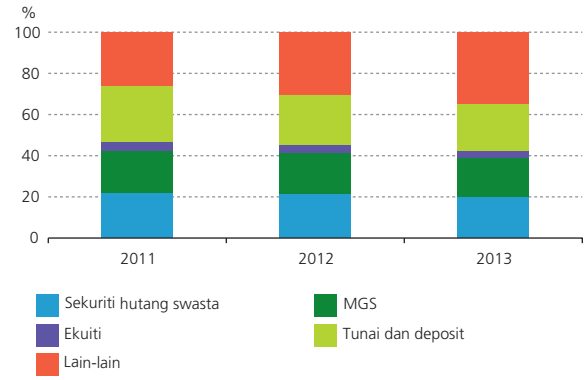

Sumber: Bank Negara Malaysia

takaful keluarga terus tertumpu pada MGS dan PDS yang diberikan penarafan AA dan ke atas, yang mencakupi 50.9% daripada jumlah aset. Aset dalam denominasi FCY kekal kecil pada 8.1% (2012: 8%) daripada jumlah modal. Pemegangan aset mudah tunai oleh penanggung insurans am dan pengendali takaful, dalam bentuk deposit dengan institusi kewangan domestik bagi memenuhi obligasi jangka pendek, kekal stabil pada 22.8% (2012: 24.6%) daripada jumlah aset (Rajah 1.49 dan Rajah 1.50). Secara agregat, dedahan risiko pasaran bagi penanggung insurans dan pengendali takaful merosot sedikit untuk mencakupi sebanyak 12.2% daripada jumlah modal (2012: 12.5%), yang terdiri terutamanya daripada risiko ekuiti dan kadar faedah (Rajah 1.51). Beberapa penanggung insurans dan pengendali takaful dengan pelaburan yang secara

Rajah 1.51

Sektor Insurans: Komposisi Risiko Pasaran

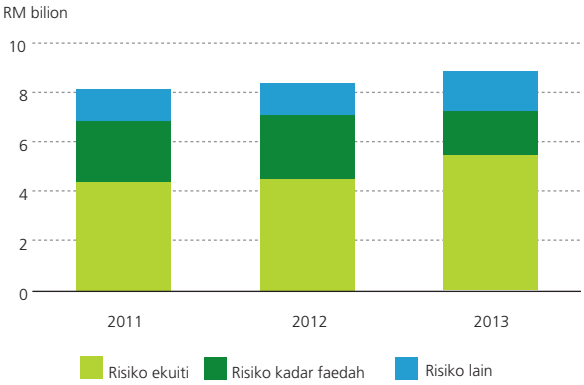

Sumber: Bank Negara Malaysia

relatifnya lebih besar dalam sekuriti hutang lebih terjejas oleh ketidaktentuan pasaran yang meningkat pada tahun 2013 yang menyebabkan kerugian yang dinilai mengikut pasaran (mark-to-market-losses) yang lebih tinggi serta penurunan dalam pendapatan berkaitan pelaburan. Secara keseluruhan, sektor insurans hayat dan takaful keluarga mencatat lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan yang lebih rendah sebanyak RM13 bilion (2012: RM17.9 bilion), didorong oleh kerugian modal bersih sebanyak RM1.5 bilion (2012: keuntungan bersih sebanyak RM2.2 bilion).

Bank dan penanggung insurans dijangka dapat menyerap kerugian yang dinilai mengikut pasaran dan kerugian kredit di bawah simulasi senario aliran keluar portfolio yang teruk

Aliran portfolio dua hala dan keadaan pasaran kewangan yang tidak menentu dijangka berterusan pada tahun 2014 walaupun institusi kewangan telah mengambil kira pendorong utama seperti prospek pertumbuhan dan pengurangan QE dalam strategi pelaburan mereka. Institusi kewangan Malaysia kekal pada kedudukan yang baik untuk menguruskan aliran portfolio yang dijangka tidak menentu. Di bawah simulasi senario aliran keluar portfolio yang teruk (lebih dua kali ganda paras yang dialami semasa GFC)

bagi tempoh yang singkat, bank dan penanggung insurans dijangka terus mencatat keuntungan, walaupun pada paras yang lebih rendah. Penilaian ini telah mengambil kira pelbagai parameter kejutan yang ekstrem, termasuk kerugian yang dinilai mengikut pasaran daripada pemegangan ekuiti, risiko kadar faedah dalam akaun dagangan dan dedahan FCY dalam lembaran imbangan, serta kerugian kredit daripada perniagaan yang terjejas akibat ketidaktentuan kadar pertukaran yang ketara. Tanpa mengambil kira penampan daripada keuntungan tertahan yang sedia ada untuk menghadapi kejutan sedemikian, nisbah jumlah modal bank dianggar kekal hampir pada 14% dan nisbah kecukupan modal penanggung insurans akan kekal melebihi 200%. Dari segi kekurangan mudah tunai dalam dolar AS di bawah senario simulasi ini, kemungkinan kekurangan mudah tunai bagi sistem perbankan dinilai sebagai terhad iaitu kurang daripada 5% daripada rizab antarabangsa Bank pada akhir tahun 2013.

Risiko rakan niaga daripada dedahan luar negeri institusi kewangan

Risiko rakan niaga yang berpunca daripada tuntutan oleh institusi kewangan Malaysia ke atas pihak luar kekal terurus pada tahun 2013. Tuntutan oleh bank-bank Malaysia ke atas semua rakan niaga luar atau luar negeri (termasuk rakan niaga di Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan International Business and Financial Centre, IBFC)), meningkat sebanyak 13.1% pada tahun 2013 kepada RM165.7 bilion. Tuntutan sedemikian mencakupi 8% daripada jumlah aset sistem perbankan dan sebahagian besarnya dikaitkan dengan tuntutan yang lebih tinggi ke atas rakan niaga di Labuan IBFC, RR China dan AS. Kira-kira 69% daripada jumlah tuntutan luaran adalah ke atas ekonomi di Asia, termasuk Labuan IBFC, sejajar dengan perdagangan dalam serantau yang berterusan dan peluasan operasi bank Malaysia di luar negeri (Rajah 1.52 dan Rajah 1.53). Sebahagian besar tuntutan ini adalah ke atas Singapura, Indonesia, Hong Kong SAR dan Thailand, yang sebahagian besarnya adalah tuntutan terhadap cawangan dan subsidiari kumpulan perbankan domestik (domestic banking groups, DBG) di luar negeri dalam bentuk pelaburan ekuiti, perolehan tertahan, simpanan antara bank dan baki akaun nostro dalam entiti-entiti ini. Lebih daripada 70% daripada tuntutan antara kumpulan ini adalah dalam denominasi dolar AS dan dolar Singapura, dan secara amnya menimbulkan risiko rakan niaga dan penularan yang secara relatif rendah terhadap operasi di dalam negeri. Tuntutan ke atas rakan niaga di Labuan IBFC terutamanya adalah terhadap bank dan institusi kewangan, yang mana lebih separuh daripadanya merupakan entiti yang berkaitan dengan bank-bank tempatan Malaysia.

Rajah 1.52

Sistem Perbankan: Komposisi Tuntutan Luaran Mengikut Lokasi

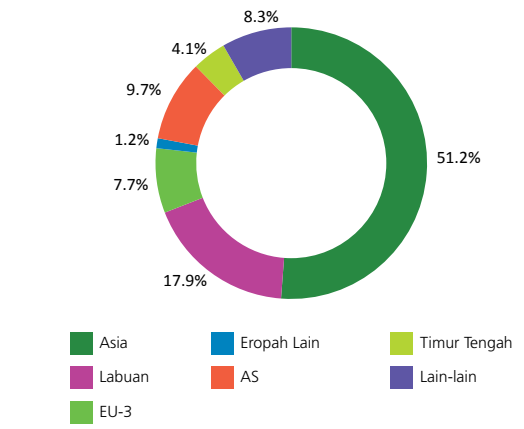

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.53

Sistem Perbankan: Komposisi Tuntutan Luaran Mengikut Mata Wang, Instrumen dan Rakan Niaga

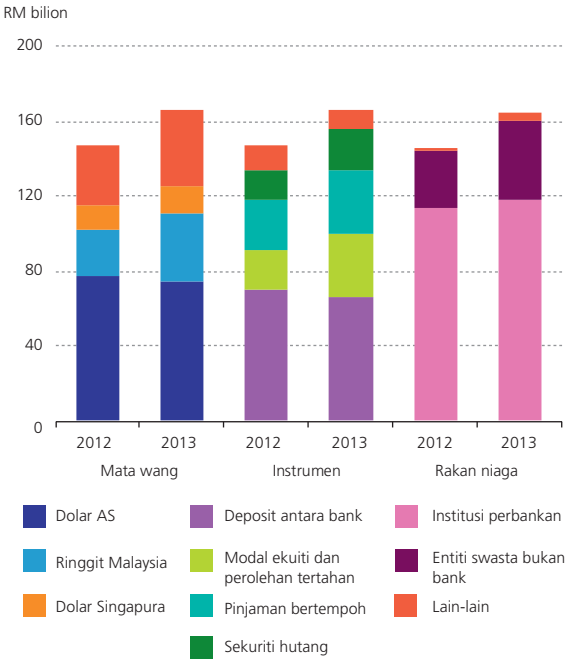

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sebahagian besar daripada tuntutan ini adalah juga dalam bentuk pelaburan ekuiti dan simpanan antara bank dalam denominasi dolar AS.

Tuntutan oleh bank-bank Malaysia ke atas rakan niaga di AS dan Eropah kekal stabil pada 18.5% (2012: 18.4%) daripada jumlah tuntutan luaran sepanjang tahun berikutan aliran modal yang masuk semula ke dalam ekonomi maju utama dalam keadaan terdapatnya penunjuk pertumbuhan yang lebih kukuh. Pada tahun 2013, tuntutan ke atas rakan niaga di AS meningkat sebanyak 61% kepada RM16 bilion, dengan lebih daripada 70% adalah dalam bentuk sekuriti perbendaharaan AS, sekuriti hutang swasta dalam denominasi dolar AS dan baki akaun nostro. Tuntutan oleh bank-bank tempatan Malaysia ke atas rakan niaga Eropah menurun sedikit kepada RM14.7 bilion berikutan simpanan antara bank dan baki akaun nostro yang lebih rendah, yang sebahagian besarnya tertumpu terutamanya di EU-3 (United Kingdom (UK), Perancis dan Jerman). Tuntutan lain dalam bentuk urus niaga derivatif, dan pemegangan instrumen pasaran wang, sekuriti hutang dan ekuiti yang diterbitkan oleh rakan niaga Eropah kekal sangat kecil iaitu kurang daripada 0.4% daripada jumlah aset sistem perbankan. Dedahan kepada kerugian penilaian yang berpunca daripada pergerakan mata wang euro terus terhad, memandangkan tuntutan luar dalam denominasi euro kekal rendah pada 0.9% (2012: 1.1%) daripada jumlah modal. Di samping itu, dedahan risiko kredit bank daripada pinjaman berjangka yang diberikan kepada syarikat swasta bukan bank di kawasan euro berjumlah hanya 0.5% daripada jumlah modal. Kajian mengenai potensi kesan penularan dengan menggunakan analisis simulasi rangkaian tentang kesalinghubungan melalui tuntutan dan liabiliti merentas sempadan, juga mengesahkan kesan penularan yang terhad ke atas sistem perbankan Malaysia, daripada masalah tunggal atau serentak dalam sistem perbankan bagi satu atau dua negara pencetus (rujuk rencana mengenai 'Kesalinghubungan Luaran dan Risiko Penularan kepada Sistem Perbankan Malaysia').

Tuntutan luar negeri oleh penanggung insurans Malaysia (termasuk pengendali takaful) kebanyakannya adalah dalam bentuk pelaburan luar negeri langsung dan dedahan insurans semula. Jumlah pelaburan luar negeri kekal kecil pada 2.9% daripada jumlah aset atau 9.2% daripada jumlah modal asas, dengan kira-kira 58.6% di Asia yang terdiri terutamanya daripada ekuiti yang dilaburkan di Indonesia dan Singapura. Pelaburan di Eropah meningkat dengan ketara kepada RM2.2 bilion

Rajah 1.54

Sektor Insurans: Dedahan Pelaburan Luar Negeri Mengikut Rantau

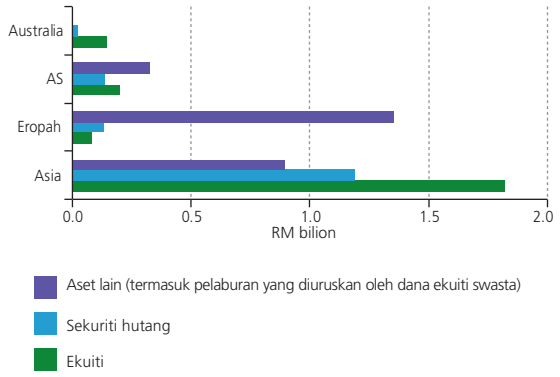

Sumber: Bank Negara Malaysia

(2012: RM0.4 bilion) atau 3.1% daripada jumlah modal asas didorong oleh beberapa penanggung insurans besar sejajar dengan pemulihan ekonomi di Eropah. Ini terdiri terutamanya daripada pelaburan dalam dana ekuiti persendirian dan ekuiti yang dilaburkan di UK, Perancis dan Jerman (Rajah 1.54).

Pada tahun 2013, penanggung insurans am Malaysia menginsurans semula jumlah premium yang lebih rendah kepada penanggung insurans dan insurans semula yang beroperasi di Labuan IBFC dan di luar negeri (insurans semula perniagaan hayat adalah sangat kecil). Jumlah ini berkurang sebanyak 3.7% kepada RM2.9 bilion atau 18.1% (2012: 20.1%) daripada jumlah premium kasar, terutamanya bagi risiko besar dan khusus dalam

Rajah 1.55

Sektor Insurans: Nisbah Insurans Semula Tersid Mengikut Kelas Perniagaan Terpilih

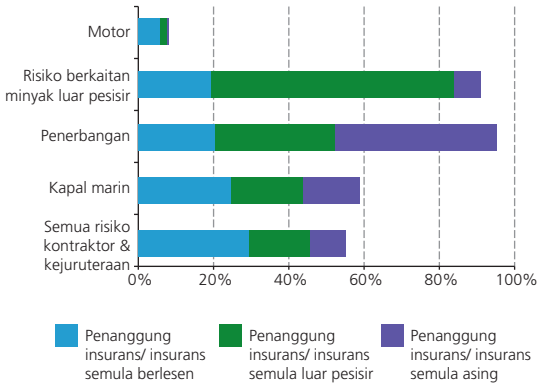

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.56

Sektor Insurans: Dedahan Insurans Semula Asing Mengikut Negara-negara Utama

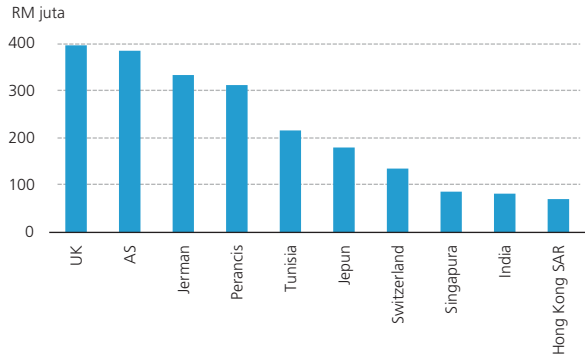

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.57

Sektor Insurans: Modal dan Nisbah Gabungan Penanggung Insurans Semula Global

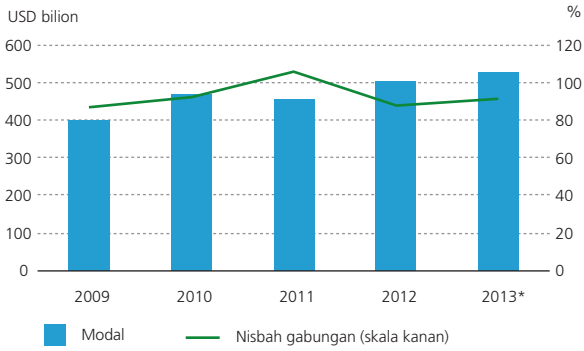

*Modal berdasarkan angka suku ketiga tahun 2013
Sumber: Aon Benfield dan Standard & Poor's Ratings Services

kelas penerbangan, kebakaran, minyak dan gas, kejuruteraan dan badan kapal (Rajah 1.55). Dedahan insurans dan insurans semula kepada penanggung insurans semula di luar negeri adalah terutamanya kepada entiti yang berpangkalan di Eropah dan AS, yang secara terkumpul mencakupi 65.3% (2012: 52%) daripada jumlah dedahan insurans dan insurans semula asing. Dedahan kepada penanggung insurans dan insurans semula Eropah meningkat sebanyak 13.3% kepada RM1.75 bilion atau 18.5% daripada jumlah modal asas penanggung insurans am. Risiko rakan niaga ekoran dedahan kepada entiti sedemikian, terutamanya yang mempunyai ibu pejabat di Jerman, Switzerland dan UK (Rajah 1.56), kekal rendah memandangkan penarafan kukuh yang dikekalkan dan kedudukan kewangan yang teguh. Kira-kira 30% daripada dedahan adalah daripada penempatan insurans semula dengan cawangan Malaysia yang dimiliki oleh tiga penanggung insurans semula yang berpangkalan di Eropah. Pada akhir tahun 2013, cawangan-cawangan itu mencatat gabungan nisbah kecukupan modal sebanyak 239% (dikira berdasarkan dana kerja bersih di Malaysia).

Dedahan tuntutan insurans semula kepada entiti Labuan IBFC, yang sebahagian besarnya terdiri daripada cawangan atau subsidiari penanggung insurans global dengan penarafan kredit dan kedudukan kewangan yang kukuh, berjumlah RM1.5 bilion atau 17.6% daripada jumlah modal asas bagi industri insurans am. Pasaran insurans semula global mencatat anggaran kerugian yang lebih rendah kira-kira USD45 bilion pada 2013 (2012: USD75 bilion; 2011: USD124 bilion), paras terendah sejak tahun 2009, berikutan bilangan malapetaka yang berkurangan. Penanggung insurans semula global mencatat keberuntungan yang mampan dengan pulangan purata ke atas ekuiti sebanyak 11.4% (2012: 12.2%). Permodalan penanggung insurans semula global yang digabung mencapai paras tertinggi kira-kira USD525 bilion (2012: USD505 bilion), memberikan lebihan keupayaan insurans semula yang lebih tinggi (Rajah 1.57). Spread swap kredit mungkir penanggung insurans semula global mengecil dan secara relatifnya terus rendah sepanjang tahun 2013.

Kesan yang mungkin timbul ke atas Malaysia berikutan aktiviti penyahleveraj oleh institusi kewangan Eropah kekal rendah, dengan risiko yang terus berkurangan sejak GFC. Pada akhir suku ketiga tahun 2013, tuntutan bank Eropah ke atas Malaysia (termasuk entiti Labuan IBFC) meningkat kepada USD66.5 bilion (2012: USD63 bilion) atau 22% daripada KDNK, menurut *Consolidated Banking Statistics* yang diterbitkan oleh *Bank for International Settlements* (statistik BIS). Profil tuntutan ini tetap tidak berubah, dengan kira-kira 58% terdiri daripada tuntutan dalam denominasi ringgit oleh subsidiari bank Eropah di Malaysia. Tuntutan sedemikian merupakan pelaburan ekuiti oleh syarikat induk Eropah dan aset subsidiari Eropah di Malaysia. Malaysia mempunyai tujuh entiti perbankan Eropah yang diperbadankan di negara ini (locally incorporated European banking entities, LIEB) yang beribu pejabat di UK, Perancis dan Jerman. LIEB terus menunjukkan prestasi operasi dan pulangan yang kukuh serta konsisten di samping mengekalkan bahagian pasaran yang stabil. Sebahagian besar operasi domestik

Kesalinghubungan Luaran dan Risiko Penularan kepada Sistem Perbankan Malaysia

Persekitaran yang semakin kompleks dan globalisasi perkhidmatan kewangan telah meningkatkan kesalinghubungan antara institusi kewangan, pasaran dan negara. Kesalinghubungan pada tahap yang lebih tinggi ini menggalakkan inovasi, pertumbuhan dan persaingan, memberikan lebih ruang untuk pempelbagaian dan pengagihan semula risiko, serta meningkatkan kecekapan pengagihan mudah tunai dan kredit. Walau bagaimanapun, kesalinghubungan sistem kewangan yang meluas juga boleh meningkatkan risiko penularan merentas pasaran dan sempadan menerusi rangkaian obligasi kewangan dalam dan luar lembaran imbangan serta hubungan reputasi antara bank dengan rakan niaga mereka. Rangkaian obligasi kewangan yang semakin kompleks telah meningkatkan lagi potensi kejutan idiosinkratik yang menjejaskan institusi kewangan yang aktif pada peringkat antarabangsa (atau sistem perbankan dengan kesalinghubungan yang tinggi) untuk mengakibatkan kesan limpahan yang lebih meluas terhadap sistem kewangan lain seperti yang telah dialami semasa Krisis Kewangan Global (Global Financial Crisis, GFC). Skala kejutan penularan ini juga mungkin menjadi lebih besar.

Rencana ini membuat penilaian tentang tuntutan dan liabiliti merentas sempadan bank-bank Malaysia, dan potensi risiko yang dikaitkan dengan peningkatan integrasi kewangan dari perspektif analisis rangkaian. Analisis rangkaian ini digunakan untuk meneliti hubungan antara sistem perbankan Malaysia dengan sistem perbankan di negara lain, termasuk negara yang merupakan ibu pejabat bagi bank-bank yang aktif pada peringkat antarabangsa[1], bagi tujuan menentukan sama ada dan sejauh mana, hubungan luaran telah mengakibatkan risiko penularan yang ketara kepada bank-bank Malaysia.

Kesalinghubungan Merentas Sempadan Bank-bank Malaysia

Sifat dan tahap hubungan kewangan luaran sistem perbankan Malaysia telah berubah dan semakin meningkat semenjak GFC. Tuntutan terhadap, dan obligasi liabiliti kepada, rakan niaga bukan pemastautin masing-masing meningkat pada kadar pertumbuhan tahunan terkompaun (compounded annual growth rate, CAGR) sebanyak 13% dan 12% sepanjang lima tahun yang lalu. Walau bagaimanapun, jumlah dedahan luaran kekal rendah, iaitu kurang daripada 10% dan 15% daripada jumlah aset dan jumlah pendanaan sistem perbankan pada akhir tahun 2013. Sebahagian besar daripada dedahan luaran sistem perbankan adalah berkait dengan urus niaga dalam kumpulan antara institusi perbankan di Malaysia dengan syarikat induk, subsidiari dan entiti sekutu mereka di luar negara, yang kebanyakannya dalam bentuk simpanan dan peminjaman antara bank (Rajah 1). Risiko rakan niaga yang berkaitan dengan urus niaga ini dinilai sebagai terkawal berdasarkan kebarangkalian mungkir yang rendah oleh rakan niaga, yang juga menghindari penyahstabilan dari segi kejutan kredit atau pendanaan pada kemuncak GFC.

Selain simpanan dan peminjaman antara bank, peningkatan dedahan merentas sempadan juga disebabkan oleh pemegangan dan terbitan sekuriti hutang yang masing-masing lebih tinggi (CAGR sebanyak 29% dan 17%). Dedahan ini masing-masing mencakupi 16% dan 5% daripada tuntutan dan liabiliti luaran. Lebih 40% daripada pemegangan sekuriti hutang bukan pemastautin oleh bank adalah sekuriti yang mempunyai kedudukan kredit yang baik, dan diterbitkan oleh institusi kewangan, kerajaan dan entiti swasta bukan bank di AS dan Singapura. Dari segi liabiliti, lebih kurang 83% daripada jumlah sekuriti hutang yang diterbitkan oleh bank-bank domestik di pasaran modal antarabangsa adalah dalam denominasi dolar AS dan dolar Singapura. Pemegangan dan terbitan sekuriti hutang yang lebih tinggi ini sebahagiannya didorong oleh pempelbagaian portfolio perdagangan dan pelaburan, serta untuk memenuhi keperluan mudah tunai dan pendanaan yang semakin meningkat dalam mata wang utama, khususnya untuk operasi di luar negara. Bagi bank asing yang diperbadankan di Malaysia, perkembangan berterusan di Malaysia pada masa ini juga telah menghasilkan penambahan modal berbayar dan perolehan tertahan pada CAGR sebanyak 9%, yang merangkumi 13% daripada jumlah liabiliti luaran bank-bank Malaysia.

[1] Terdapat 12 buah bank yang penting dari segi sistemik pada peringkat global (global systematically important bank, G-SIB) yang beroperasi di Malaysia menerusi subsidiari yang diperbadankan di Malaysia, dan beberapa buah bank ini mempunyai rangkaian cawangan yang beroperasi secara meluas di beberapa bandaraya utama negara.

Rajah 1

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti Luar Negeri mengikut Lokasi, Instrumen dan Mata Wang

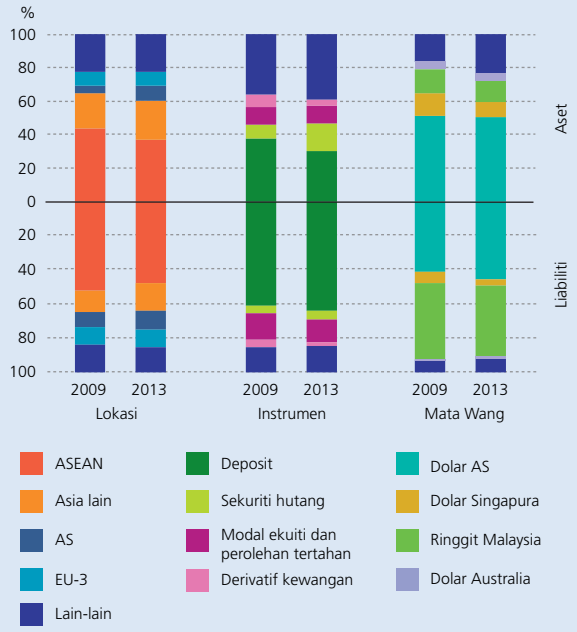

Sumber: Bank Negara Malaysia

Komposisi dedahan merentas sempadan mengikut negara didominasi oleh urus niaga dalam lembaran imbangan dengan (i) pusat kewangan serantau; (ii) negara di mana bank-bank Malaysia beroperasi; dan (iii) negara yang mempunyai bank yang aktif pada peringkat antarabangsa, khususnya yang mempunyai subsidiari yang diperbadankan di Malaysia. Tuntutan terhadap, serta liabiliti kepada, negara-negara Asia mencakupi 62.8% daripada jumlah dedahan luaran bank-bank Malaysia. Tuntutan merentas sempadan terhadap ASEAN meningkat pada CAGR sebanyak 8% sepanjang lima tahun yang lalu sejajar dengan pengambilalihan perniagaan baharu serta peluasan organik di Singapura, Indonesia, Thailand, Vietnam, Laos dan Kemboja oleh beberapa kumpulan perbankan domestik. Dalam tempoh yang sama, tuntutan terhadap negara Asia Timur juga meningkat sebanyak 15%, didorong oleh peningkatan simpanan deposit antara bank dan baki nostro yang lebih tinggi dengan bank induk dan entiti sekutu di Hong Kong SAR dan RR China untuk memudahkan penyelesaian urusan perdagangan dan penjelasan mata wang serantau yang semakin meningkat. Kira-kira satu perlima daripada tuntutan merentas sempadan adalah terhadap AS dan UK, yang sebahagian besarnya disebabkan oleh pemegangan Bil Perbendaharaan AS dan urus niaga antara bank domestik atau bank asing yang diperbadankan di Malaysia dengan bank induk dan entiti sekutu di London dan New York. Ekoran peningkatan dedahan merentas sempadan, bank-bank di Malaysia lebih terdedah kepada perkembangan buruk dalam pasaran pertukaran asing dan pergerakan kadar hasil di negara lain. Kesan limpahan yang sederhana dirasai dalam pasaran domestik ketika berlakunya keadaan mudah tunai dolar AS yang ketat pada tahun 2008, seperti yang terbukti dalam peningkatan spread kadar swap mata wang bersilang USD-MYR dalam negeri serta peluasan kedudukan ketidakpadanan mudah tunai dolar AS jangka pendek bagi bank-bank di Malaysia. Walau bagaimanapun, risiko ini sebahagian besarnya dikurangkan oleh kebergantungan yang rendah oleh bank-bank di Malaysia kepada pendanaan mata wang bersilang dan pasaran pendanaan borong luar pesisir, had dedahan rakan kongsi serta pengurusan mudah tunai berpusat yang lebih aktif terhadap dana dolar AS di dalam kumpulan perbankan. Ini disokong oleh analisis rangkaian seperti yang berikut.

Pendekatan Rangkaian untuk Menilai Penularan Merentas Sempadan dan Eksternaliti Rangkaian

Analisis simulasi rangkaian digunakan untuk (i) mengukur dan mengesan penyebaran kejutan kredit dan pendanaan (laluan penularan) merentas sistem perbankan yang disebabkan oleh andaian kejadian mungkir di dalam sebuah negara tertentu; (ii) mengenal pasti potensi hubungan sistemik dan kesan domino merentas sempadan antara bank yang aktif pada peringkat antarabangsa dengan sistem perbankan Malaysia; dan (iii) mengukur tahap kelemahan sistem perbankan terhadap limpahan luaran dan kecenderungannya untuk meluaskan penularan merentas sempadan. Untuk tujuan kajian ini, analisis rangkaian dirumus berdasarkan matriks tuntutan dan liabiliti[2] merentas sempadan antara sistem perbankan yang melibatkan negara-negara terpilih yang mempunyai tahap kesalinghubungan yang secara relatif lebih tinggi dengan sistem perbankan Malaysia, disebabkan sama ada oleh (i) tuntutan luaran langsung dan obligasi pendanaan yang tinggi dengan bank-bank Malaysia; (ii) kehadiran operasi bank-bank Malaysia pada peringkat serantau yang ketara; atau (iii) hubungan dalam kumpulan yang tinggi antara bank asing yang diperbadankan di Malaysia dengan bank induk atau institusi yang berkaitan di luar negara. Sistem perbankan di 11 buah negara ini mewakili lebih 80% daripada jumlah tuntutan luaran dan jumlah liabiliti luaran terhadap semua bank di Malaysia.

Model simulasi rangkaian ini diaplikasikan dengan menjana kesan terhadap permodalan sistem perbankan dalam sampel tersebut daripada (i) andaian bahawa sistem perbankan sebuah negara tertentu (negara pencetus) mungkir; atau (ii) andaian mungkir secara serentak oleh dua sistem perbankan. Model ini mensimulasikan kesan gabungan daripada kejutan kredit dan pendanaan terhadap obligasi antara bank merentas sempadan[3] tanpa mengambil kira sebarang tindak balas dasar oleh pihak berkuasa seperti bantuan mudah tunai atau sokongan modal. Untuk mensimulasikan kejutan kredit, sistem perbankan di negara pencetus diandaikan mungkir bagi peminjaman antara bank merentas sempadan terkumpul, menyebabkan sistem perbankan rakan niaga lain mengalami kerugian 100%[4] yang seterusnya ditampung sepenuhnya melalui modal dalam seluruh sistem. Bagi kejutan pendanaan, sistem perbankan di negara pencetus menghentikan penyediaan pembiayaan antara bank merentas sempadan[5], yang menyebabkan tekanan mudah tunai dalam sistem perbankan rakan niaga lain. Sistem perbankan rakan niaga yang terjejas itu diandaikan akan menggantikan sebahagian dana yang hilang[6] menerusi jualan aset secara paksa. Potongan nilai yang ketara[7] diaplikasikan dalam model ini untuk mengambil kira peningkatan risiko sistemik yang boleh timbul ekoran dedahan kepada kelas aset yang sama, dan selanjutnya memperkukuh penurunan terus-menerus dalam nilai aset dan mencetus kejatuhan yang teruk dalam nilai pasaran portfolio bank lain. Kesan gabungan kejutan penularan kredit dan pendanaan ini disimulasikan secara berulang sehingga tiada sistem perbankan lain mengalami kemerosotan permodalan di bawah 8%.

---

[2] Data untuk analisis rangkaian ini diambil daripada *Bank for International Settlements (BIS) Locational Statistics*, dengan interpolasi dan anggaran yang konservatif bagi dedahan kredit dan pendanaan dua hala untuk negara-negara terpilih. Sebagai alternatif, analisis merentas negara ini boleh dibuat dengan menggunakan *BIS Consolidated Statistics* (asas peminjam segera atau asas risiko terakhir).

[3] Dedahan merentas sempadan meliputi (i) pinjaman dan deposit; (ii) pegangan atau terbitan sendiri sekuriti hutang; dan (iii) tuntutan lain dan liabiliti.

[4] Kerugian akibat mungkir sebanyak 100% mencerminkan ketidakupayaan sistem perbankan pemiutang untuk mendapatkan semula mana-mana pinjaman kerana bank lazimnya menghadapi ketidakpastian tentang kadar kutipan semula pinjaman dalam jangka pendek, khususnya apabila masa yang panjang diperlukan untuk mengambil kira kos instrumen baru mungkir dalam pasaran hutang yang bermasalah.

[5] Andaian tiada pelanjutan pendanaan luaran yang terkumpul tanpa mengambil kira kematangan dan sumber pendanaan.

[6] 50% daripada keperluan pendanaan diandaikan tidak akan dibiaya semula dalam simulasi. Sejauh mana sesebuah bank boleh menggantikan kemerosotan pendanaan antara bank di luar jangkaan bergantung pada keadaan mudah tunai dalam pasaran wang global atau domestik. Seperti yang dilihat dalam GFC baru-baru ini, kompleksiti dan kelegapan perbankan merentas sempadan menyebabkan kekangan mudah tunai pada seluruh sistem akibat daripada kebimbangan mengenai kesolvenan dan penghindaran risiko rakan niaga yang meningkat.

[7] Model ini mengandaikan bahawa aset didagangkan dengan diskaun (nilai pasaran adalah lebih rendah daripada nilai buku) apabila ketersediaan mudah tunai yang banyak dan segera dalam pasaran wang dan modal berkurang sewaktu tempoh kesukaran.

[8] Simulasi ini mengandaikan secara rambang bahawa hanya sebahagian (75%) daripada sistem perbankan mungkir.

Rangka kerja analitis ini tidak bertujuan untuk meramal kemungkinan kesukaran yang dihadapi oleh sistem perbankan tertentu. Sebaliknya, ia bertujuan memberikan maklumat berguna tentang potensi limpahan merentas sempadan secara langsung dan tidak langsung kepada sistem perbankan Malaysia, serta keupayaannya untuk menampung kerugian daripada kejadian risiko yang jarang berlaku (risiko hujung atau `tail risks´). Simulasi andaian yang menggunakan data agregat menganggap setiap sistem perbankan sebagai rakan niaga asing tunggal dan dengan itu, mengandaikan kemungkiran yang menyeluruh oleh semua bank di dalam sesebuah negara terhadap dedahan asingnya[8]. Meskipun kemungkinan peristiwa yang ekstrem sebegitu berlaku dengan serentak dan seragam adalah rendah, andaian yang ketat digunakan untuk menganggarkan potensi kesan penularan maksimum yang berpunca daripada kemungkiran kredit berbilang dan kejutan pendanaan berlaku serentak, dengan tidak mengambil kira kesan pemindahan risiko kredit, tindak balas mengurangkan kerugian oleh bank atau intervensi dasar oleh pihak berkuasa. Pemodelan statik berhubung kelakuan institusi pada tahap agregat juga membolehkan penilaian dibuat terhadap kesan masalah tahap pertama (penularan luaran langsung) dan terhadap kesan yang tersebar luas merentas sistem perbankan, akibat daripada limpahan tidak langsung yang disebabkan oleh eksternaliti rangkaian. Kesan domino yang saling mengukuh ini tidak semestinya menyebabkan kegagalan seluruh sistem, tetapi ia boleh menunjukkan tahap kelemahan sesuatu sistem perbankan disebabkan oleh transmisi kesukaran kewangan merentas sempadan.

Hasil Simulasi

Negara pencetus tunggal

Analisis rangkaian menunjukkan bahawa kesukaran sistem perbankan yang disimulasikan di sebuah negara pencetus mempunyai kesan penularan langsung yang terhad terhadap sistem perbankan Malaysia. Daripada 11 negara yang diandaikan mungkir, enam negara pencetus didapati tidak mempunyai kesan penularan terhadap sistem perbankan domestik. Tahap mudah terjejas bank-bank Malaysia kepada limpahan merentas sempadan yang ketara hanya meningkat apabila masalah sistem perbankan merebak kepada dua negara atau lebih pada pusingan penularan yang seterusnya. Dalam kesemua simulasi negara pencetus tunggal, permodalan sistem perbankan Malaysia hanya terjejas dengan teruk pada pusingan terakhir penularan (apabila pusingan penularan daripada satu simulasi berakhir), selepas sistem perbankan lain dalam sampel analisis itu juga telah mengalami masalah kewangan yang ekstrem. Sebagai contoh, dalam simulasi yang melibatkan negara pencetus yang terletak di luar Asia, nisbah jumlah modal sistem perbankan Malaysia hanya turun di bawah 8% setelah kesukaran pada seluruh sistem menjejaskan bank-bank utama yang aktif pada peringkat antarabangsa dalam sekurang-kurangnya tujuh ekonomi maju di dalam sampel analisis. Ini menunjukkan bahawa limpahan tidak langsung hanya dialami berikutan kerugian besar yang berpunca daripada eksternaliti rangkaian.

Seperti yang dijangkakan, kesan penularan terhadap sistem perbankan domestik adalah lebih ketara apabila masalah kewangan berpunca dari negara pencetus yang mempunyai hubungan dalam dan luar lembaran imbangan yang lebih kukuh dengan bank-bank di Malaysia. Contohnya, jumlah tuntutan merentas sempadan oleh bank-bank Malaysia terhadap Singapura mencakupi 23% daripada jumlah aset luaran sistem perbankan domestik pada akhir bulan Disember 2013, manakala liabiliti luaran bank-bank Malaysia terhadap rakan niaga Singapura mewakili 46% daripada jumlah liabiliti luaran sistem perbankan domestik. Ini disebabkan terutamanya oleh kehadiran yang kukuh bank-bank Malaysia di Singapura dan sebaliknya. Operasi cawangan bank-bank Malaysia di Singapura sahaja mencakupi sekurang-kurangnya 4% daripada aset kumpulan, dengan keuntungan operasi di Singapura menyumbang antara 4% hingga 25% kepada keuntungan kumpulan. Bank-bank Singapura yang beroperasi di Malaysia mencakupi 8.4% daripada jumlah aset sistem perbankan Malaysia. Meskipun terdapat hubungan ini, kesan penularan yang disimulasikan terhadap sistem perbankan Malaysia yang berpunca daripada andaian senario masalah sistem perbankan di Singapura hanya dirasai pada pusingan penularan yang ketiga. Bagi negara yang mempunyai ibu pejabat bank yang aktif pada peringkat antarabangsa seperti di AS dan UK, kesan penularan tidak langsung terhadap sistem perbankan Malaysia hanya berlaku setelah semua sistem perbankan utama dalam sampel itu mengalami masalah kewangan yang teruk. Hasil kajian ini menyokong tahap kecenderungan sistem

perbankan Malaysia yang terhad terhadap potensi limpahan tidak langsung yang berasal daripada enam anak syarikat G-SIB di Malaysia yang beribu pejabat di AS dan UK sekiranya masalah pada seluruh sistem berlaku di dalam negara-negara ini. Hasil kajian yang serupa juga dilihat bagi dua G-SIB Eropah yang beroperasi di Malaysia.

Dua negara pencetus

Potensi kesan penularan langsung kepada sistem perbankan Malaysia daripada masalah sistem perbankan yang berlaku serentak di dua buah negara juga didapati terkawal. Kejadian kemungkiran yang disimulasikan terhadap kedua-dua negara menjejaskan bank domestik dalam pusingan kedua hingga keempat, setelah semua sistem perbankan lain dalam sampel mengalami masalah kewangan yang ekstrem. Kadar dan kelajuan laluan penularan bertambah dengan ketara apabila krisis merentas sempadan menjejaskan sistem perbankan utama dalam ekonomi maju dan sedang pesat membangun secara serentak. Laluan penularan yang baharu didapati muncul bagi negara yang tidak menyebabkan masalah kewangan dalam sistem perbankan lain di bawah simulasi negara pencetus tunggal. Kesimpulan yang dirangkumkan daripada pilih atur yang berbeza daripada simulasi masalah bersama bagi dua sistem perbankan menunjukkan bahawa kebarangkalian kesan penularan kepada sistem perbankan Malaysia didapati adalah dua kali ganda lebih tinggi berbanding dengan simulasi yang melibatkan negara pencetus tunggal. Ini sebahagiannya diterangkan oleh laluan penularan baharu yang disebabkan oleh masalah yang ekstrem di negara yang tidak mempunyai limpahan merentas sempadan atas asas sendirian. Dengan kata lain, potensi kerugian boleh menjadi bertambah buruk disebabkan oleh hubungan antara kedua-dua sistem perbankan yang secara bersama boleh menyebabkan limpahan yang lebih meluas berbanding dengan secara individu.

Penularan oleh bank-bank Malaysia

Tahap potensi penularan langsung dan tidak langsung daripada sistem perbankan Malaysia kepada bank-bank merentas sempadan dalam ekonomi serantau dan ekonomi maju juga didapati terhad. Simulasi masalah kewangan dalam sistem perbankan Malaysia sahaja tidak mengancam kesolvenan keseluruhan sistem di negara lain. Selain itu, simulasi kesukaran bersama dalam sistem perbankan Malaysia dengan satu sistem perbankan di luar rantau Asia Pasifik yang mempunyai ibu pejabat bank yang aktif pada peringkat antarabangsa tidak menyebabkan masalah tambahan terhadap seluruh sistem di negara lain dalam sampel ini. Ini menunjukkan bahawa potensi kerugian daripada masalah yang tersebar luas dalam kalangan bank yang beribu pejabat di ekonomi maju tidak bertambah ketara akibat daripada hubungan dengan sistem perbankan di Malaysia. Walau bagaimanapun, apabila kesukaran dalam seluruh sistem melibatkan sistem perbankan lain di rantau Asia Pasifik secara serentak, potensi kesan penularan terhadap negara-negara lain dalam sampel meningkat, dengan tambahan dua laluan penularan yang dapat diperhatikan (Gambar Rajah 1). Ini konsisten dengan kesalinghubungan merentas sempadan yang lebih nyata di dalam rantau ini, ekoran peningkatan perdagangan di dalam rantau dan aktiviti bank-bank Malaysia pada peringkat serantau.

Keutamaan Dasar

Tahap hubungan kewangan dan bukan kewangan yang semakin meningkat dalam kalangan bank yang aktif pada peringkat antarabangsa atau serantau menekankan kepentingan memantau kesalinghubungan sebagai sumber potensi kelemahan sistemik. Walau bagaimanapun, struktur rangkaian kewangan adalah kompleks, sentiasa berubah-ubah dan oleh itu, selalunya sukar untuk ditentukan. Meskipun Bank akan terus membangunkan dan meningkatkan penggunaan kaedah pengawasan kehematan makro untuk memantau hubungan kewangan yang sistemik di dalam dan di luar sistem kewangan, termasuk aplikasi secara praktikal analisis rangkaian kewangan, penggubal dasar mempunyai peranan secara kolektif untuk menggembleng usaha bagi meningkatkan pemantauan hubungan sistemik global dan serantau. Ini harus meliputi pengaturan perkongsian maklumat dan pengawasan berbagai hala yang berkesan, serta liputan pelaporan yang lebih meluas mengenai obligasi kewangan merentas sempadan. Pada peringkat serantau, Mesyuarat Eksekutif Bank-bank Pusat Asia Timur dan Pasifik (Executives' Meeting of the East Asia Pacific Central Banks, EMEAP) berperanan sebagai platform yang penting untuk memantau potensi risiko yang dikaitkan dengan kesalinghubungan global dan serantau yang lebih luas. Rangka kerja kerjasama berbagai hala

Gambar Rajah 1

Kesalinghubungan Sistem Perbankan Malaysia dan Kesan Eksternaliti Rangkaian terhadap Penularan

Tumpuan dedahan merentas sempadan adalah terhad dan tiada kesan penularan atas asas sendirian

Simulasi masalah kewangan bersama boleh meluaskan potensi kesan domino dan kerugian melalui rangkaian

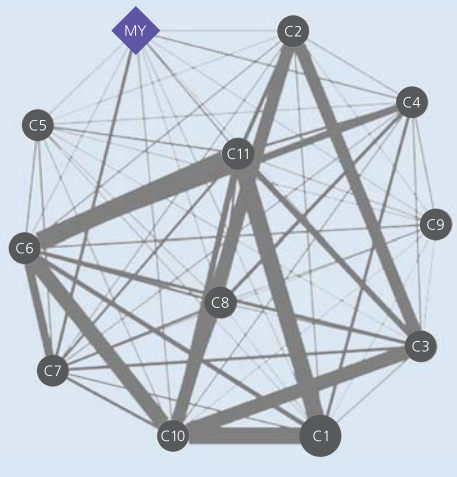

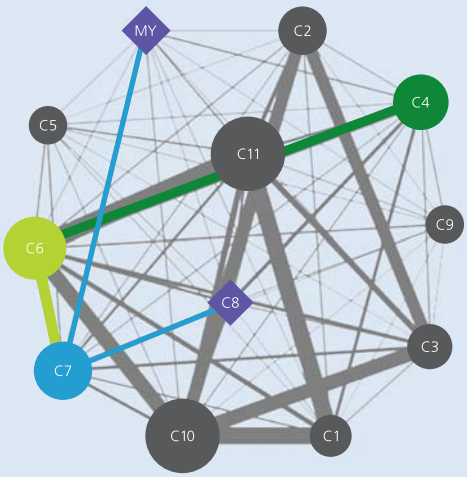

Negara pencetus | **Tiada kesukaran pada seluruh sistem** | **Pusingan penularan pertama** | **Pusingan penularan kedua** | **Pusingan penularan ketiga**

Nota: Setiap nod mewakili sistem perbankan sebuah negara dalam sampel analisis (12 secara keseluruhan, termasuk Malaysia). Kelebaran garisan mewakili tahap relatif kesalinghubungan antara dua sistem perbankan, diukur berasaskan dedahan merentas sempadan bersih. Saiz nod dalam gambar rajah kanan mewakili ukuran relatif bagi kerugian modal kumulatif yang berpunca daripada simulasi kejutan kredit dan pendanaan pada semua pusingan penularan.

Sumber: Bank for International Settlements, Bank Negara Malaysia dan anggaran dalaman

ini telah mewujudkan penyelarasan merentas sempadan yang kukuh di dalam rantau ini dalam bidang yang berkaitan dengan pengawasan, jaring keselamatan kewangan dan pengelakan, pengurusan dan penyelesaian krisis. Pada masa hadapan, EMEAP akan terus memainkan peranan yang penting untuk memperkukuh pengaturan serantau sedemikian apabila integrasi kewangan di dalam Asia dan antara Asia dengan rantau yang lain menjadi semakin mendalam.

Memandangkan kejutan penularan luaran berpotensi mendedahkan kelemahan domestik dan memburukkan risiko ketidakstabilan dalam sistem kewangan domestik, Bank memberikan keutamaan yang tinggi untuk memastikan institusi domestik kukuh dan diurus dengan berhemat, serta pengaturan untuk pengawalan, pengurusan dan penyelesaian krisis yang menyeluruh dan berkesan. Usaha ini disokong dengan baik oleh pengaturan kestabilan kewangan yang dipertingkat di bawah Akta Bank Negara Malaysia 2009 (Central Bank of Malaysia Act 2009, CBA), Akta Perkhidmatan Kewangan 2013, Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 serta Akta Perbadanan Insurans Deposit Malaysia 2011. Ini termasuk keupayaan Bank untuk mengambil langkah yang meluas untuk menangani risiko kepada kestabilan kewangan yang berpunca daripada dedahan dan aktiviti institusi yang tidak dikawalselia; pengaturan tadbir urus yang diperkukuhkan untuk mengawasi dan menyelaras langkah sedemikian menerusi Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan yang ditubuhkan bawah CBA; kuasa menyeluruh untuk mengendalikan penyelesaian institusi kewangan dan institusi kewangan bukan bank; serta sistem insurans deposit yang berkesan dan komprehensif yang menyediakan insentif yang diperkukuh untuk pengurusan risiko yang teguh. Rangka kerja kehematan yang kukuh serta peningkatan aturan kerjasama merentas sempadan yang sedang dilaksanakan untuk pengawasan kumpulan kewangan (dihuraikan dengan lebih lanjut dalam Bab 3) akan meningkatkan lagi daya tahan sistem kewangan domestik terhadap penularan luaran.

subsidiari ini terdiri daripada pemberian pinjaman kepada peminjam Malaysia, pemegangan sekuriti yang diterbitkan oleh entiti Malaysia, deposit yang disimpan dengan institusi kewangan di Malaysia, dan urus niaga yang melibatkan kontrak kewangan dengan rakan niaga Malaysia. Tidak termasuk bank-bank yang berpangkalan di UK, jumlah tuntutan asing oleh bank-bank Eropah terhadap Malaysia seperti yang dilaporkan dalam statistik BIS hanya mencakupi USD16 bilion atau 5.3% daripada KDNK. Bagi industri insurans, penanggung insurans yang berpangkalan di Eropah dalam pasaran domestik mencakupi sebanyak 21.8% daripada jumlah premium. Entiti induk penanggung insurans ini terus menunjukkan kedudukan kewangan yang kukuh sepanjang tahun, sekali gus mengehadkan risiko penularan terhadap operasi di Malaysia.

Operasi kumpulan perbankan domestik di luar negeri

Operasi DBG di luar negeri terus berkembang pada tahun 2013 terutamanya di rantau Asia, memperoleh manfaat daripada pertumbuhan ekonomi yang berterusan dalam ekonomi Asia. Jumlah aset subsidiari dan cawangan DBG di luar negeri meningkat sebanyak 16.3% sejak akhir tahun 2012 kepada RM410 bilion pada akhir tahun 2013 (2012: RM353 bilion). Ini mencakupi sebanyak 23.2% daripada jumlah aset DBG yang mempunyai operasi luar negeri, antara 2.9% hingga 39.1% untuk DBG secara individu. Indonesia dan Singapura merupakan tuan rumah kepada sebahagian besar operasi luar negeri DBG, dengan aset operasi luar negeri DBG di kedua-dua negara ini mencakupi kira-kira 62% daripada jumlah operasi luar negeri bank-bank tersebut (Rajah 1.58). Dedahan daripada operasi luar negeri di Labuan IBFC kekal rendah pada 2.8% daripada jumlah aset DBG dan berada antara 1.2% hingga 7.5% daripada jumlah aset DBG secara individu.

Rajah 1.58

Sistem Perbankan: Komposisi Aset Operasi di Labuan IBFC dan Luar Negeri

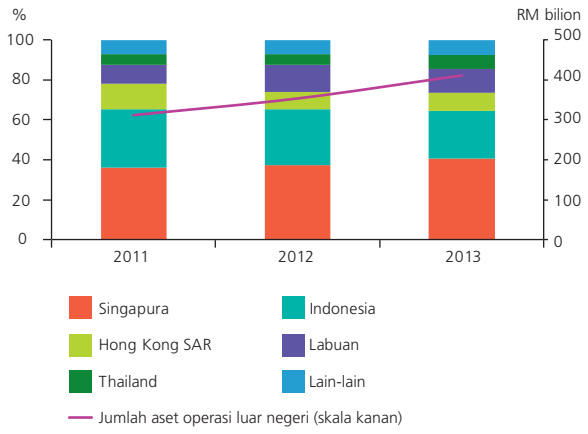

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sumbangan operasi luar negeri kepada keuntungan kumpulan perbankan domestik terus stabil, disokong oleh pengurusan risiko di peringkat kumpulan yang diperkukuh

Risiko penularan daripada operasi luar negeri DBG terus diterhadkan oleh: (i) profil aset yang stabil, yang terutamanya terdiri daripada aktiviti pemberian pinjaman tradisional; (ii) struktur pendanaan yang berisiko rendah, kebanyakannya disokong oleh deposit mata wang tempatan; (iii) pengurusan risiko yang aktif pada peringkat entiti dan peringkat kumpulan; dan (iv) kedudukan dan prestasi kewangan yang kukuh. Semasa episod keadaan pasaran kewangan dan pergerakan kadar pertukaran asing serantau yang lebih tidak menentu, faktor-faktor ini telah menyokong pertumbuhan aktiviti perbankan pengguna dan komersial yang berterusan, serta mengekalkan sumbangan operasi luar negeri kepada keberuntungan kumpulan DBG secara keseluruhan.

Pada tahun 2013, beberapa ekonomi serantau yang mempunyai kehadiran DBG yang ketara telah melaksanakan beberapa langkah pengetatan yang melibatkan pasaran pembiayaan harta tanah dan runcit. Walaupun ini telah menjejaskan pertumbuhan pemberian pinjaman dalam ekonomi-ekonomi ini, kesan ke atas kumpulan DBG secara keseluruhannya adalah terhad. Pelaksanaan nisbah pinjaman kepada nilai yang lebih ketat untuk pinjaman perumahan serta syarat pembiayaan yang lebih ketat di Indonesia, ditambah pula dengan kadar faedah yang lebih tinggi dan kadar pertukaran mata wang yang lebih lemah menyebabkan pertumbuhan pemberian pinjaman yang lebih perlahan antara 8% hingga 10% (2012: antara 15% hingga 20%) untuk beberapa DBG yang besar, manakala portfolio runcit terpilih di ekonomi-ekonomi lain juga berkembang dengan lebih sederhana sebagai

Rajah 1.59

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Operasi Luar Negeri Terpilih

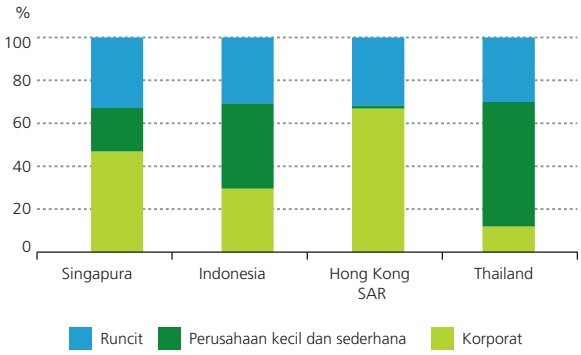

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.60

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Runcit Operasi Luar Negeri Terpilih

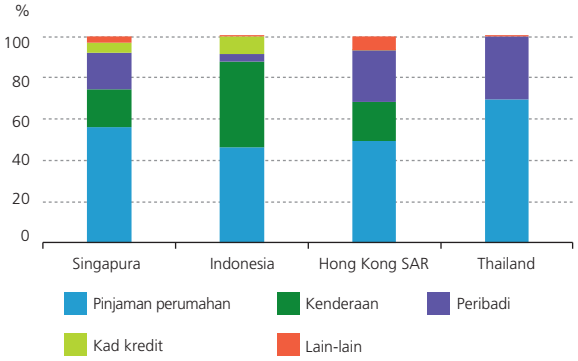

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.61

Sistem Perbankan: Struktur Pendanaan Operasi Luar Negeri Terpilih

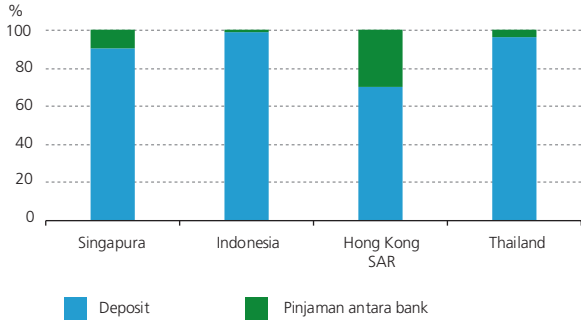

Sumber: Bank Negara Malaysia

tindak balas terhadap peraturan pembiayaan yang baharu. Walaupun aset keseluruhan bagi operasi luar negeri terus berkembang, kesan pergerakan kadar pertukaran mata wang serta perkembangan ekonomi dan pengawalseliaan telah mendorong kepada sedikit pengurangan dalam sumbangan kepada jumlah aset dari Hong Kong SAR dan Indonesia, berbanding dengan sumbangan dari Singapura dan Thailand. Walau bagaimanapun, secara agregat, operasi luar negeri terus mencatat pertumbuhan pinjaman yang positif sebanyak 14.4% (2012: +17.1%) pada tahun 2013.

Pinjaman dan pelaburan dalam sekuriti hutang biasa terus mendominasi profil aset operasi luar negeri, masing-masing mencakupi sebanyak 62.3% dan 14.5% daripada jumlah aset operasi luar negeri. Sebahagian besar daripada pemegangan sekuriti hutang adalah dalam sekuriti kerajaan dan PDS dengan gred pelaburan. Profil aktiviti pemberian pinjaman berbeza antara ekonomi, mencerminkan struktur ekonomi dan peringkat pembangunan ekonomi dan sektor kewangan yang berbeza-beza dalam ekonomi masing-masing (Rajah 1.59). Ini secara sebahagiannya telah menyumbang kepada pempelbagaian risiko yang timbul daripada operasi luar negeri DBG dan mengurangkan kesan pertumbuhan yang lebih perlahan yang dialami oleh beberapa ekonomi ke atas keuntungan dan modal kumpulan DBG secara keseluruhan. Pinjaman runcit sebahagian besarnya adalah bercagar. Pembiayaan tidak bercagar mencakupi kurang daripada 20% daripada jumlah pinjaman runcit terkumpul operasi luar negeri (Rajah 1.60). Tahap penelitian yang lebih tinggi juga telah diperhatikan dalam amalan penilaian dan pengunderaitan DBG, terutamanya, dalam ekonomi-ekonomi yang mengalami tekanan kenaikan terhadap harga aset.

Operasi luar negeri DBG terus dibiayai sebahagian besarnya oleh deposit pelanggan tempatan, sekali gus mengehadkan potensi risiko pendanaan merentas sempadan (Rajah 1.61). Nisbah pinjaman kepada deposit bagi operasi luar negeri yang besar dengan aktiviti pembiayaan yang lebih nyata secara relatifnya kekal stabil pada tahun 2013, antara 60.8% hingga 111% untuk entiti individu walaupun dalam tempoh pasaran kewangan yang tidak menentu dan kadar pertukaran di rantau ini. DBG yang lebih besar terus mengembangkan jumlah deposit mata wang tempatan pada kadar purata melebihi 10% lantas mengukuhkan lagi keupayaan pendanaan bagi operasi luar negeri dan mengurangkan

pergantungan kepada pendanaan daripada entiti induk. Ini terus diperkukuh oleh sistem dan amalan pengurusan risiko peringkat kumpulan yang lebih mantap, yang disokong oleh penunjuk risiko yang bertambah baik, lantas mengurangkan lagi kemungkinan tekanan pendanaan daripada operasi luar negeri merebak ke operasi di Malaysia.

Nisbah modal subsidiari besar DBG kekal kukuh, antara 10.8% hingga 21% (Rajah 1.62). Nisbah ini sudah pun mencerminkan keperluan kecukupan modal yang diperkukuh di beberapa ekonomi yang telah melaksanakan piawaian Basel III. Ekonomi-ekonomi ini juga merupakan ekonomi di mana DBG mempunyai operasi luar negeri yang berskala lebih besar. Kualiti pinjaman keseluruhan kekal kukuh dengan median nisbah pinjaman terjejas kasar yang sebahagian besarnya kekal tidak berubah pada 1.8%. Kira-kira 80% daripada pendapatan masih diperoleh daripada aktiviti perbankan teras, manakala sumber pendapatan bukan faedah menyumbang kira-kira 20% daripada pendapatan. Kadar pertukaran asing serantau yang tidak menentu pada tahun 2013 menyebabkan kerugian pertukaran asing yang lebih tinggi pada pendapatan kumpulan dan pendapatan bersih daripada portfolio dagangan dan pelaburan yang lebih rendah untuk beberapa DBG. Walau bagaimanapun, sumbangan operasi luar negeri kepada keberuntungan DBG individu kekal agak stabil dan berada dalam julat 1.2% hingga 36.2%, dengan median pulangan ke atas ekuiti sebanyak 11.2% (2012: 10.8%). Penambahbaikan yang berterusan dalam kecekapan operasi dan strategi pendanaan juga menyumbang kepada median yang lebih rendah untuk nisbah kos kepada pendapatan sebanyak 53.1% (2012: 60.6%).

Rajah 1.62

Sistem Perbankan: Julat Penunjuk Kekukuhan Kewangan Utama Operasi Luar Negeri Terpilih

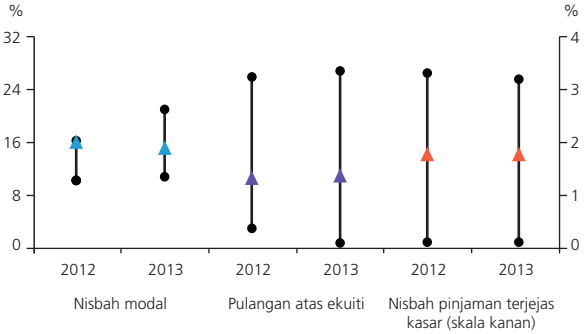

Sumber: Bank Negara Malaysia

Berdasarkan andaian senario tekanan yang teruk bagi operasi utama di luar negeri, yang merangkumi susut nilai mata wang tempatan yang ketara dan penguncupan besar dalam aktiviti sektor benar dan sekali gus mengurangkan pertumbuhan pinjaman, DBG secara umumnya dijangka terus meraih keuntungan walaupun sumbangan keuntungan dari luar negeri adalah nyata lebih rendah. Malah, dengan andaian suntikan modal tambahan ke dalam operasi luar negeri, permodalan DBG dijangka terus kukuh dengan Nisbah Jumlah Modal (Total Capital Ratio, TCR) dalam julat antara 11% hingga 13%.

Operasi merentas sempadan penanggung insurans domestik masih sangat kecil. Jumlah aset operasi luar negeri bagi penanggung insurans domestik hanya meningkat sedikit kepada RM1,046.4 juta (2012: RM959.8 juta), mencakupi 0.5% daripada jumlah aset industri insurans, yang secara amnya tidak berubah sejak tahun 2012. Operasi tersebut adalah terutamanya dalam segmen perniagaan insurans am di Singapura, Indonesia dan Brunei.

Penyeliaan bersepadu oleh Bank ke atas institusi kewangan domestik merangkumi penilaian risiko yang berpunca daripada operasi luar negeri. Ini disokong oleh laporan pengawalseliaan secara berkala yang dikemukakan oleh DBG berhubung dengan operasi luar negeri dan pemeriksaan tahunan di premis bagi operasi luar negeri yang utama. Bank juga menjalankan ujian tekanan secara berkala bagi operasi luar negeri yang melibatkan andaian bahawa keadaan ekonomi dan kewangan serantau yang buruk boleh memberikan kesan kepada kualiti aset dan kedudukan mudah tunai entiti itu. Pada tahun 2013, Bank terus mengadakan perbincangan dan interaksi secara kerap dengan pengawal selia tuan rumah tentang prestasi tiga DBG utama melalui forum penyeliaan dan mesyuarat dua hala. Perbincangan dan interaksi ini juga memberikan peluang untuk mengetahui perkembangan keadaan ekonomi dan kewangan tempatan, termasuk implikasi langkah kehematan makro yang diambil baru-baru ini dan peraturan kehematan lain ke atas operasi DBG di luar negeri. Perbincangan dan interaksi pengawal selia setempat-tuan rumah (home-host) dan penyeliaan bersepadu yang terus kukuh membolehkan pengenalpastian kelemahan pada peringkat entiti

dan kumpulan secara awal, serta memudahkan tindak balas penyeliaan yang tepat pada masanya oleh Bank.

KESALINGHUBUNGAN SISTEM PERBANKAN DENGAN INSTITUSI KEWANGAN BUKAN BANK (IKBB)

IKBB telah berkembang sejak beberapa tahun lalu dari segi saiz lembaran imbangan dan bilangan entiti. GFC telah memperhatikan betapa pentingnya menguruskan peranan dan skop IKBB tertentu dalam transmisi risiko kepada sistem perbankan, di mana aktiviti kompleks yang melibatkan transformasi mudah tunai dan kematangan, leveraj keterlaluan dan pemindahan risiko kredit yang tidak sempurna boleh menjadi sumber risiko sistemik yang berpunca daripada kesalinghubungan yang erat antara IKBB tertentu dengan sistem perbankan biasa. Aktiviti pengantaraan kewangan IKBB di Malaysia masih tidak kompleks, kebanyakannya tertumpu pada aktiviti pemberian pinjaman asas dan pelaburan dalam sekuriti hutang biasa dan ekuiti. Tahap aktiviti transformasi mudah tunai dan tempoh kematangan oleh IKBB sebagai satu kumpulan juga kekal rendah. Ini mengehadkan kemungkinan risiko dipindahkan kepada sistem perbankan, yang timbul terutamanya daripada pelaburan dalam kelas aset yang sama. Bagi tujuan pemantauan, Bank memberikan tumpuan kepada IKBB yang tidak tertakluk kepada pengawasan berhemat Bank, yang terdiri daripada kumpulan wang simpanan dan pencen, IKP lain, syarikat gadai janji, syarikat perumahan, koperasi, pemberi pinjam wang, pemegang pajak gadai, syarikat pemajakan dan pemfaktoran serta penyedia perkhidmatan

Gambar Rajah 1.1

Pengawalseliaan dan Kesalinghubungan Institusi Kewangan Bukan Bank

Institusi kewangan bukan bank (IKBB) merujuk kepada institusi yang menjalankan aktiviti pengantaraan kewangan (termasuk pengantaraan kredit) yang **bukan** di bawah pengawasan dan penyeliaan oleh Bank Negara Malaysia.

Aktiviti pengantaraan kewangan terdiri daripada: (i) pelaburan ekuiti; (ii) originasi pinjaman; (iii) pelaburan sekuriti hutang; (iv) pensekuritian; (v) jaminan atau penambahbaikan kredit; dan (vi) penerbitan pemarkahan atau penarafan kredit. **Pengantaraan kredit** terdiri daripada (ii) – (vi).

Pengantaraan Kewangan dalam Sistem Kewangan

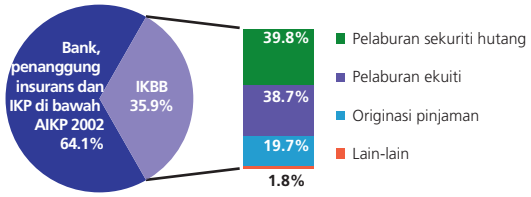

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pengawalseliaan dan kesalinghubungan IKBB dengan sistem perbankan

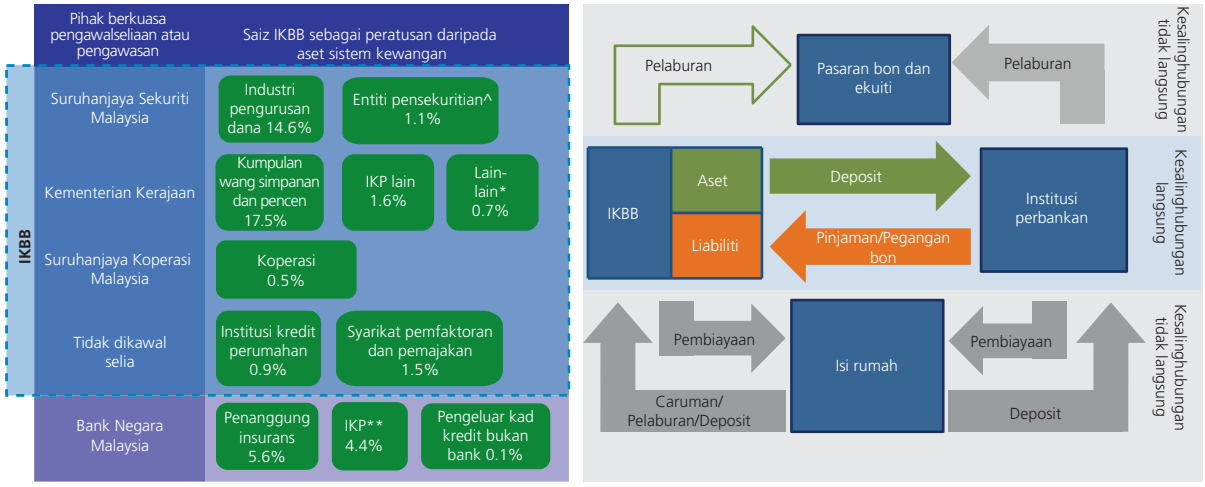

^ Merujuk kepada sekuriti bersandarkan aset terkumpul dan saiz aset perbadanan gadai janji kebangsaan. Penawaran sekuriti bersandarkan aset dikawal selia oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia

* Termasuk pemegang pajak gadai, pemberi pinjam wang, penyedia pembiayaan sewa beli bukan bank dan pertubuhan keselamatan sosial

** IKP yang dikawal selia oleh Akta Institusi Kewangan Pembangunan (AIKP) 2002 - Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Small Medium Enterprise Development Bank Malaysia Berhad (SME Bank), Export-Import Bank of Malaysia Berhad (EXIM Bank), Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional dan Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank)

Sumber: Kaji selidik Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Suruhanjaya Koperasi Malaysia, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Kementerian Perdagangan dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, pelbagai penyata kewangan dan anggaran dalaman

Gambar Rajah 1.2

Kuasa Perundangan, Pemantauan dan Kerjasama antara Agensi

Kuasa Perundangan

- Peruntukan kuasa yang komprehensif bagi menangani risiko yang berpunca daripada aktiviti IKBB

Akta Bank Negara Malaysia 2009	• Mengumpul maklumat bagi tujuan **pemantauan dan pengawasan** • **Mengeluarkan arahan** bagi membendung risiko terhadap kestabilan kewangan akibat aktiviti IKBB • Memberi **nasihat atau membuat syor** kepada mana-mana pihak berkuasa penyeliaan mengenai hal kestabilan sistem kewangan
Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013	• Meletakkan IKBB di bawah pengawalan dan penyeliaan Bank *secara berterusan*

Pemantauan

- Rangka kerja pemantauan dan pengawasan Bank adalah setara dengan risiko yang timbul daripada IKBB individu
- IKBB yang tidak di bawah pengawasan kehematan Bank dipantau melalui pengawasan luar premis dan jika wajar, melalui perbincangan dan interaksi yang kerap dan erat dengan pihak berkuasa atau agensi pengawalseliaan masing-masing

1	Penyerahan data kedudukan kewangan dan profil kematangan aset dan liabiliti secara tahunan oleh IKBB terpilih
2	Penyerahan data kedudukan kewangan dan profil kematangan aset dan liabiliti secara tahunan oleh IKBB terpilih
3	Pemantauan yang lebih rapi disokong oleh liputan yang lebih meluas, penyerahan maklumat yang lebih terperinci dan penyerahan maklumat yang lebih kerap bagi IKBB dengan kebimbangan arbitraj pengawalseliaan dan kesalinghubungan yang erat dengan sistem kewangan

Kerjasama antara Agensi

- Memperkukuh pengaturan kerjasama antara agensi (contohnya Memorandum Persefahaman dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia) serta perbincangan dan interaksi secara berkala bagi mempertingkat pertukaran maklumat serta penyelarasan dan pelaksanaan dasar

sewa beli bukan bank. Institusi ini tidak termasuk penanggung insurans, pengendali takaful dan enam IKP besar yang dikawal dan diselia secara langsung oleh Bank.

Berdasarkan takrifan di atas, aktiviti pengantaraan kewangan IKBB adalah 107.4% daripada KDNK. Jumlah aset IKBB mencakupi 38.4% daripada aset sistem kewangan pada akhir tahun 2013. Daripada jumlah ini, aset yang dipegang dalam bentuk pinjaman dan pelaburan dalam sekuriti hutang mencakupi kira-kira 65.9% daripada KDNK atau 16.1% daripada jumlah aset dalam sistem kewangan (Gambar Rajah 1.1). Tahap pengantaraan kewangan oleh IKBB adalah kira-kira separuh daripada saiz aktiviti pengantaraan kewangan yang dijalankan oleh entiti yang dikawal selia oleh Bank. Struktur pendanaan IKBB berbeza dari entiti ke entiti, bergantung pada jenis aktiviti kewangan yang dijalankan. Secara amnya, kumpulan wang simpanan dan pencen didana melalui sumbangan ahli, manakala pengurus dana didana oleh pelabur dan pemegang unit. Penyedia kredit bukan bank didana oleh dana secara dalaman, pinjaman bank, terbitan sekuriti hutang dan beberapa pula dibiayai oleh pengambilan deposit. Selain kumpulan wang simpanan dan pencen serta pengurus dana yang mewakili sebahagian besar (84%) daripada aset IKBB, majoriti IKBB adalah bersaiz kecil, dengan purata aset kewangan kurang daripada RM7.5 juta yang dipegang oleh entiti individu. Oleh kerana kepelbagaian saiz dan tahap kesalinghubungan IKBB dengan sistem perbankan adalah berbeza-beza, rangka kerja pemantauan dan pengawasan Bank untuk IKBB dirangka supaya setara dengan risiko berkaitan dengan entiti berkenaan, sama ada secara individu atau sebagai satu sektor ke atas kestabilan sistem kewangan (Gambar Rajah 1.2).

Sepanjang dekad yang lalu, aset IKBB berkembang sebanyak tiga kali ganda berikutan perkembangan sistem kewangan yang lebih mendalam dan lebih berpelbagai. IKBB berkembang pada kadar pertumbuhan tahunan terkompaun (compounded annual growth rate, CAGR) sebanyak 14.4% sepanjang tempoh itu, di mana 66.2% daripada

pertumbuhan IKBB didorong oleh kumpulan wang simpanan dan pencen, dan pengurus dana, yang masing-masing mencatat CAGR sebanyak 11.8% dan 22.3% dalam tempoh itu. Berdasarkan aktiviti yang dijalankan oleh IKBB, transmisi risiko kepada sistem perbankan boleh timbul daripada kesalinghubungan kewangan secara langsung dan tidak langsung yang dikaitkan dengan aset dan liabiliti IKBB. Walaupun terdapat perkembangan dalam saiz dan aktiviti IKBB, ciri kesalinghubungan kewangan antara IKBB dengan sistem perbankan secara amnya tidak berubah. Kemungkinan transmisi risiko kepada sistem perbankan daripada aset IKBB boleh berpunca daripada dua saluran: (i) secara langsung melalui penempatan deposit dengan bank; dan (ii) secara tidak langsung melalui pelaburan dalam aset yang sama yang dipegang oleh bank. Saluran pindahan risiko daripada liabiliti IKBB kebanyakannya mungkin berpunca daripada dedahan kredit secara langsung dalam bentuk pemberian pinjaman oleh bank kepada IKBB dan pegangan sekuriti hutang terbitan IKBB yang dipegang oleh bank. Walaupun dedahan sistem perbankan melalui saluran aset-liabiliti telah meningkat dari segi nilai seiring dengan pertumbuhan ekonomi dalam negeri dan sektor kewangan, namun dedahan secara langsung daripada penempatan deposit di bank hanya mencakupi 6% daripada asas deposit sistem perbankan, manakala pemberian pinjaman oleh bank kepada IKBB dan pegangan sekuriti hutang IKBB mencakupi 2.1% daripada jumlah aset sistem perbankan.

IKBB yang besar memegang sebahagian daripada aset dalam bentuk wang tunai untuk tujuan pengurusan mudah tunai. Wang tunai termasuk deposit dengan bank biasanya mempunyai tempoh kematangan kurang daripada setahun dan diuruskan secara aktif untuk menghasilkan pulangan yang optimum dan memudahkan pengimbangan semula pengagihan aset. Walaupun keadaan ini menyebabkan turun naik dalam penempatan deposit IKBB dengan bank, risiko mudah tunai kepada bank didapati terkawal atas beberapa faktor. Pertama, seperti yang dinyatakan sebelum ini, sistem perbankan secara keseluruhan tidak terlalu bergantung pada deposit IKBB sebagai sumber utama pendanaan. Kedua, penumpuan deposit IKBB kekal rendah di bank-bank individu, dengan deposit IKBB secara purata mencakupi kurang daripada 5% asas deposit kebanyakan bank-bank individu. Ketiga, terdapat tahap penampan mudah tunai yang tinggi secara kumulatif dalam sistem perbankan. Ini juga dapat diperhatikan bagi bank-bank pelaburan dan bank-bank Islam yang mempunyai penumpuan deposit yang lebih tinggi, dengan lebihan mudah tunai antara 17% hingga 56.7%, dan 13.3% hingga 27.3% daripada deposit bagi kelompok kematangan, masing-masing untuk satu minggu dan satu bulan.

Walaupun kesalinghubungan langsung antara aset IKBB dengan bank adalah kecil dan terhad, kehadiran nyata IKBB yang lebih besar dalam pasaran modal domestik telah menyebabkan wujudnya kesalinghubungan yang tidak langsung dengan sistem perbankan. Pelaburan IKBB besar secara kolektif mencakupi 28.4% daripada sekuriti hutang awam terkumpul, 19.3% daripada PDS terkumpul dan 24.1% daripada permodalan pasaran ekuiti pada akhir tahun 2013. Bagi tempoh dari tahun 2007 hingga 2013, komposisi pegangan pelaburan IKBB secara relatifnya stabil. Pelaburan dalam sekuriti hutang asas dan ekuiti tersenarai terus membentuk lebih daripada 65% daripada portfolio IKBB. Dalam tempoh kebelakangan ini, beberapa IKBB besar telah meningkatkan pegangan MGS semasa tempoh berlakunya jualan yang tinggi oleh pelabur bukan pemastautin, dan secara beransur-ansur meningkatkan pelaburan dalam aset di luar negeri sebagai sebahagian daripada strategi mempelbagaikan portfolio. Risiko daripada kadar pertukaran yang tidak menentu masih kecil berikutan komposisi aset kewangan asing kepada jumlah aset kewangan IKBB yang terus terkawal dalam julat 2.8% hingga 19.9%. Secara keseluruhannya, keuntungan IKBB terus kekal dan mencatat tahap pulangan ke atas aset yang kukuh, dengan purata antara 5.6% hingga 7.3% pada peringkat entiti individu.

IKBB biasanya menggunakan strategi pelaburan strategik dan jangka panjang untuk mengurangkan saiz dan tahap transformasi tempoh kematangan. Sebagai contoh, pegangan aset secara jangka panjang membolehkan pemadanan yang lebih baik bagi sumbangan jangka panjang yang diterima oleh kumpulan wang simpanan dan pencen. Kedudukan ketidaksepadanan tempoh kematangan yang rendah bagi IKBB akan mengurangkan risiko pelupusan aset secara tiba-tiba dan berskala besar yang boleh menghasilkan pergerakan mendadak dalam harga aset, dan seterusnya boleh memberikan kesan limpahan ke atas bank. Pergerakan harga ekuiti mungkin mempunyai kesan yang sangat kecil terhadap sistem perbankan kerana pegangan ekuiti bank adalah kurang daripada 1% daripada jumlah modal sistem perbankan. Bank lebih terdedah

kepada pergerakan harga sekuriti hutang berikutan dedahan yang secara relatifnya lebih tinggi. Walau bagaimanapun, di bawah simulasi senario tekanan bagi pergerakan yang ketara dalam kadar hasil dan harga bon, sistem perbankan terus mempunyai modal yang kukuh (rujuk keputusan ujian tekanan makro di bawah 'Kekukuhan dan Ketahanan Institusi Kewangan' dalam bab ini).

Kesalinghubungan liabiliti IKBB dengan sistem perbankan kekal rendah dan bersifat tidak kompleks. IKBB besar tidak bergantung pada terbitan sekuriti hutang atau pinjaman bank untuk membiayai aktiviti pengantaraan kewangan. IKBB tersebut, terutamanya kumpulan wang simpanan dan pencen serta pengurus dana, mempunyai struktur pendanaan di mana pengantaraan kewangan didana oleh caruman ahli, pemegang unit dan pelabur. Ini mengehadkan kesalinghubungan secara langsung dengan sistem perbankan. Selain itu, akses kepada pasaran antara bank dan penggunaan pembiayaan bercagar seperti perjanjian belian semula dan pemberian pinjaman sekuriti untuk mewujudkan kedudukan leveraj yang tinggi dan kesalinghubungan yang kompleks oleh IKBB masih sangat kecil di Malaysia. IKBB yang lebih kecil, iaitu penyedia kredit bukan bank termasuk pertubuhan koperasi, pemberi pinjaman wang, pemegang pajak gadai, syarikat pemajakan dan pemfaktoran, syarikat perumahan dan penyedia perkhidmatan pembiayaan sewa beli bukan bank, mempunyai struktur pendanaan yang tidak kompleks iaitu penjanaan dana secara dalaman, peminjaman bank dan sebahagian kecil daripada pengambilan deposit. Beberapa penyedia kredit bukan bank memperoleh dana tambahan daripada penerbitan sekuriti hutang. Ketidaksepadanan tempoh kematangan masih rendah dan diurus dengan baik di mana tempoh purata sekuriti hutang swasta yang diterbitkan ialah 6.8 tahun, manakala tempoh matang pembiayaan yang diberikan secara purata tidak melebihi 10 tahun. Jumlah dedahan sistem perbankan kepada IKBB yang lebih kecil melalui saluran ini kekal kecil. Secara agregat, jumlah pemberian pinjaman bank kepada IKBB dan pegangan sekuriti hutang IKBB oleh bank ialah masing-masing sebanyak 14.7% (2012: 12.6%) dan 8.2% (2012: 7.4%) daripada jumlah modal sistem perbankan atau secara kolektif pada 2.1% daripada aset sistem perbankan.

KEKUKUHAN DAN DAYA TAHAN INSTITUSI KEWANGAN

Institusi kewangan terus berdaya tahan sepanjang tahun walaupun berdepan dengan persekitaran operasi yang mencabar. Keadaan ini disokong oleh amalan pengurusan risiko dan tadbir urus yang mantap serta peningkatan selanjutnya dalam kecekapan operasi. Profil risiko bagi kebanyakan institusi kewangan, seperti yang ditunjukkan melalui penarafan penyeliaan Bank (juga dikenali sebagai penarafan risiko komposit atau composite risk rating, CRR) untuk setiap institusi adalah stabil pada tahun 2013. Kedudukan kewangan institusi-institusi ini juga kekal kukuh. CRR mengambil kira penilaian tahunan Bank ke atas risiko yang sedia ada dan kualiti pengurusan risiko institusi kewangan dalam semua aktiviti utamanya dan subsidiari. Ia juga mengambil kira kekukuhan permodalan dan amalan pengurusan modal institusi serta kemampanan perolehan. Bagi tahun 2013, enam bank dan penanggung insurans mencatat peningkatan dalam penarafan penyeliaan mereka berikutan pelbagai langkah yang telah diambil untuk memperkukuh amalan pengurusan risiko dalaman dan penampan kewangan.

Sektor perbankan

Tahap dan kualiti modal bank yang kekal kukuh membolehkan pelaksanaan yang lancar bagi Rangka Kerja Kecukupan Modal Basel III, yang dilaksanakan secara berperingkat sejak bulan Januari 2013. Secara keseluruhannya, sistem perbankan (termasuk bank-bank Islam) mengekalkan nisbah modal Ekuiti Biasa Kumpulan 1 (Common Equity Tier 1, CET1), nisbah modal Kumpulan 1 dan Nisbah Jumlah Modal (Total Capital Ratio, TCR), masing-masing sebanyak 12.1%, 13% dan 14.4% pada akhir tahun 2013. Kekukuhan modal bank telah disokong oleh pengumpulan rizab secara berterusan (+21%) dan terbitan ekuiti yang baharu (+9.1%) dengan jangkaan kematangan atau pelupusan berperingkat instrumen modal yang diterbitkan di bawah Basel II. Keupayaan bank-bank untuk menjana modal dalaman kekal kukuh dengan perolehan tertahan berjumlah lebih daripada RM56 bilion di peringkat sistem. Perolehan tertahan mencakupi lebih daripada 30% modal CET1 (sebelum pelarasan pengawalseliaan). Tahun 2013 juga menyaksikan kejayaan pelaksanaan rancangan pelaburan semula dividen oleh tiga kumpulan perbankan domestik yang besar untuk mengekalkan kekukuhan modal, yang merupakan perkembangan positif bagi tahap ekuiti dan permodalan pasaran bank ini.

Risiko portfolio bank sebahagian besarnya adalah stabil pada tahun 2013. Secara agregat, nisbah jumlah aset berwajaran risiko (risk-weighted assets, RWA) kepada jumlah aset (atau kepadatan RWA) berada pada 63.3% (2012: 62.1%). Laporan awal menunjukkan nisbah leveraj untuk sistem perbankan

Rajah 1.63

Sistem Perbankan: Nisbah Kecukupan Modal dan Lebihan Modal

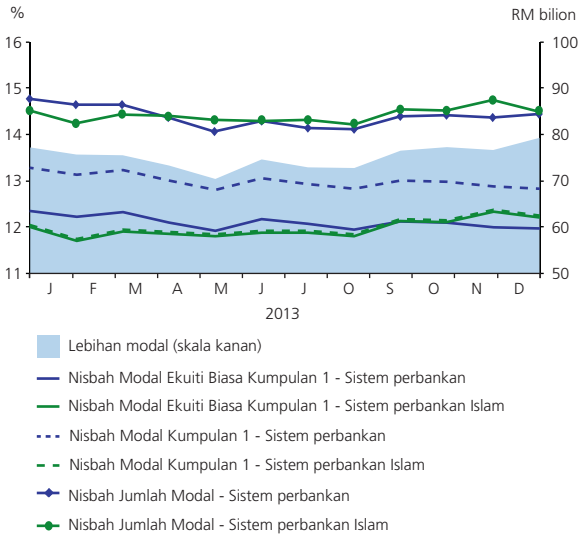

Sumber: Bank Negara Malaysia

berada pada paras melebihi 6% berasaskan takrifan Basel III pada akhir bulan September 2013, yang jauh lebih tinggi berbanding paras minimum sebanyak 3%. Tiada perubahan besar diperhatikan sepanjang 2013 berhubung struktur operasi perniagaan bank, tahap kesanggupan mengambil risiko atau model modal pengawalseliaan dalaman. Seperti yang dinyatakan sebelum ini, perkembangan yang stabil dalam aset sistem perbankan juga disokong dengan baik oleh pengumpulan modal berkualiti tinggi yang berterusan. Ini memastikan bank-bank terus mempunyai penampan yang besar untuk menyerap kerugian, iaitu sebanyak RM79.3 bilion pada akhir 2013 yang melebihi keperluan modal pengawalseliaan minimum yang ditetapkan (Rajah 1.63). Dalam senario konservatif, di mana pematuhan sepenuhnya kepada tahap modal minimum Basel III dikenakan ke atas sistem perbankan pada hari semasa (iaitu tidak mengambil kira sebarang pengaturan untuk peralihan), bank-bank masih mempunyai penampan melebihi keperluan TCR minimum sebanyak RM27 bilion.

Secara keseluruhannya, sistem perbankan mencatat keuntungan sebelum cukai berjumlah RM29.8 bilion bagi tahun 2013, sekitar paras yang sama seperti tahun sebelumnya, dengan pulangan tahunan ke atas aset dan ekuiti, masing-masing berpurata 1.5% dan 15.9% (2012: masing-masing 1.6% dan 17.4%). Pendorong utama prestasi keuntungan adalah daripada aktiviti pembiayaan dan pendanaan (+7.3%), yang menyumbang

Rajah 1.64

Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Terjejas Bersih dan Nisbah Perlindungan Kerugian Pinjaman

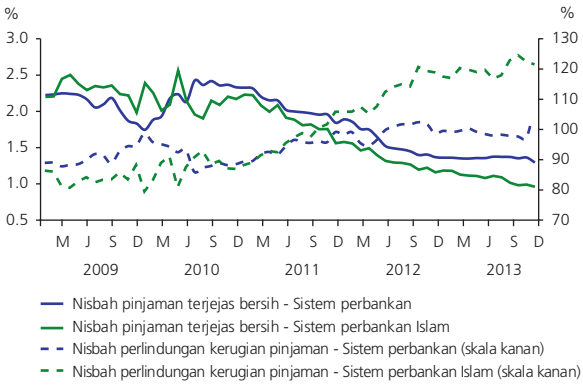

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.65

Sistem Perbankan: Margin Faedah Kasar dan Bersih

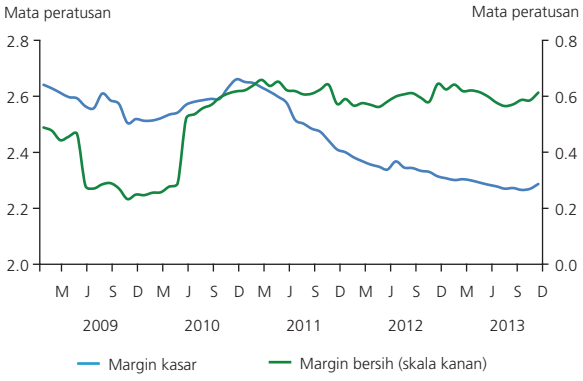

Sumber: Bank Negara Malaysia

kepada 42.8% daripada pendapatan kasar operasi bank. Pendapatan daripada perniagaan berasaskan fi yang meningkat dengan stabil sejak beberapa tahun kebelakangan ini, terus mencerminkan peningkatan tumpuan yang diberikan oleh bank untuk menjana fi bagi mengatasi penyusutan margin pemberian pinjaman dalam pasaran pemberian pinjaman runcit yang sangat kompetitif. Walaupun turun naik pendapatan lebih ketara bagi portfolio akaun dagangan dan pelaburan, seiring dengan keadaan pasaran yang lebih tidak menentu, keuntungan bersih yang dicatat pada tahun itu adalah lebih tinggi secara keseluruhannya.

Tekanan persaingan dalam pasaran kredit terus memberikan tekanan kepada margin yang sememangnya kecil. Walaupun paras delinkuensi yang terendah dalam sejarah bagi segmen-segmen

pembiayaan utama dan nisbah perlindungan kerugian pinjaman yang tinggi melebihi 100% telah memberikan sedikit penampan (Rajah 1.64), margin faedah/pembiayaan (ditolak perbelanjaan ke atas peruntukan kerugian) mengecil kepada 0.61 mata peratusan (2012: 0.66 mata peratusan) (Rajah 1.65). Kadar pemberian pinjaman masih amat kompetitif dalam segmen runcit, sebelum penguatkuasaan amalan penentuan harga berasaskan pengetahuan risiko bagi bank pada bulan Mac 2014.

Pempelbagaian kepada pendapatan berasaskan fi (7.5% daripada pendapatan kasar) telah memberikan sedikit kestabilan dalam keuntungan bank-bank terhadap penyusutan margin. Komisen dan caj perkhidmatan daripada aktiviti pembrokeran (+39.6%), pensindiketan pinjaman dan jaminan kredit (+11.4%) serta perkhidmatan pembayaran (+159.4%) menyumbang sebahagian besar kepada pertumbuhan pendapatan fi (+14.1%). Pengurusan risiko yang aktif oleh bank-bank semasa episod ketidaktentuan pasaran kewangan yang meningkat juga penting dalam menyokong perolehan bank daripada aktiviti perdagangan dan pelaburan proprietari secara keseluruhannya bagi tahun 2013. Ini mencerminkan kemampuan pengurusan risiko bank yang dipertingkat untuk menguruskan kedudukan akaun dagangan secara aktif, dan disokong oleh rangka kerja peringkat institusi dan kumpulan yang lebih maju untuk memantau dan mengawal dedahan risiko pasaran. Rangka kerja tersebut merangkumi had kehematan dalaman, strategi henti kerugian dan perlindungan nilai, serta penggunaan sistem pembahagian keuntungan dan kerugian akaun dagangan yang berkesan yang membolehkan pemantauan prestasi perbendaharaan yang lebih baik.

Inisiatif yang diambil oleh bank-bank untuk meningkatkan produktiviti dan kecekapan operasi telah membantu mengawal kos operasi yang mencatat peningkatan paling sederhana (+1.8%) dalam tempoh lima tahun kebelakangan ini. Perbelanjaan pentadbiran, pemasaran dan am meningkat pada kadar yang lebih perlahan (+5.7%) berbanding tahun sebelumnya, manakala perbelanjaan kakitangan, yang mencakupi separuh daripada jumlah kos operasi bank-bank menurun sebanyak 1.8%. Keadaan ini menyumbang kepada penurunan kos bagi setiap pekerja dengan penurunan sebanyak 0.7%, manakala penunjuk produktiviti dari segi keuntungan sebelum cukai mengikut kiraan bilangan pekerja dan nisbah kos kakitangan kepada pendapatan terus bertambah baik.

Sektor perbankan Islam

Risiko kadar pulangan bagi industri perbankan Islam kekal terurus, dalam keadaan pasaran pendanaan ringgit yang secara amnya stabil dan lebihan mudah tunai yang berterusan. Bank-bank Islam terus aktif menguruskan risiko ini menerusi strategi pengurangan risiko terhadap dedahan aset dan liabiliti. Dari segi liabiliti, bank-bank Islam mengeluarkan lebih banyak instrumen pendanaan berkadar tetap dengan tempoh yang lebih panjang serta melanjutkan tarikh penentuan semula harga liabiliti untuk mengecilkan jurang penentuan semula harga antara aset dengan liabiliti. Deposit pulangan tetap seperti *murabahah* komoditi mencatat pertumbuhan eksponen (exponential) sebanyak 37.7% pada tahun 2013 (Rajah 1.66), dengan sebahagian besar daripada deposit baharu mempunyai tempoh lebih enam bulan. Pada akhir tahun 2013, deposit kadar tetap mencakupi 20.8% (2012: 17.2%) daripada jumlah dana bank-bank Islam. Dana deposit boleh niaga (negotiable instruments of deposit, NID) Islam merosot kepada 6.7% (2012: 7.4%) daripada jumlah dana bank-bank Islam. Peralihan juga diperhatikan dalam tempoh matang NID Islam daripada tempoh kurang daripada satu bulan kepada tempoh yang lebih panjang, iaitu tiga hingga enam bulan dan enam hingga sembilan bulan. Beberapa bank Islam juga telah memanjangkan struktur kematangan pendanaan menerusi terbitan sukuk jangka sederhana. Lebih kurang 38% daripada deposit dan instrumen pelaburan yang diterima oleh bank-bank Islam mempunyai kematangan antara satu minggu hingga enam bulan. Bahagian pendanaan daripada deposit dan pelaburan dengan baki kematangan antara enam bulan hingga satu tahun meningkat daripada tahun sebelumnya kepada 25.2% (2012: 23.4%). Lanjutan tempoh

Rajah 1.66

Perbankan Islam: Komposisi Deposit

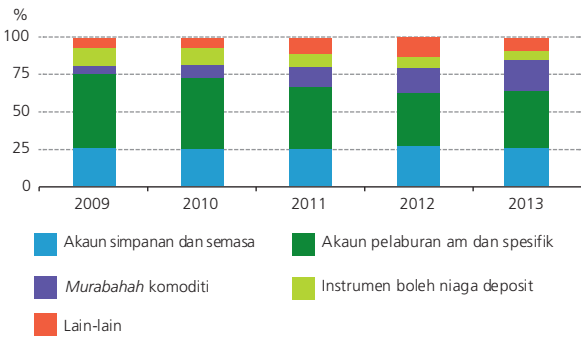

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.67

Perbankan Islam: Pembiayaan Kadar Tetap dan Kadar Berubah

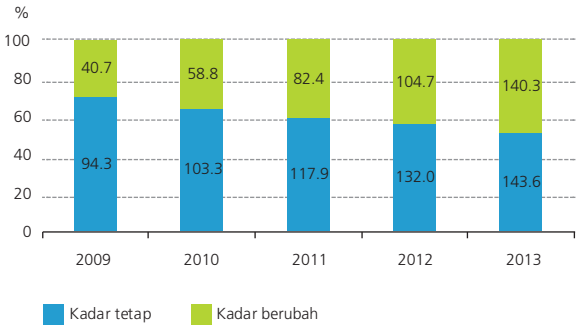

Nota: Semua jumlah adalah dalam RM bilion

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.68

Perbankan Islam: Kadar Akaun Pelaburan Am (GIA) dan Kadar Deposit Tetap (FD) Disebut

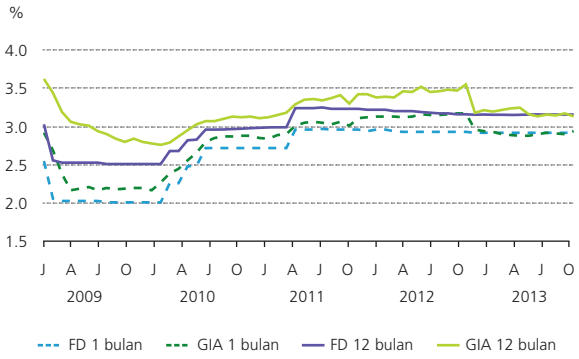

Sumber: Bank Negara Malaysia

keseluruhan pendanaan telah menyumbang kepada pengurangan tekanan dalam pengurusan ketakpadanan pendanaan oleh bank-bank Islam.

Dari segi aset, pengimbangan semula antara kadar pembiayaan tetap dengan kadar boleh ubah terus berlaku. Berikutan bank-bank Islam mengurangkan lagi tumpuan terhadap pulangan pembiayaan tetap jangka panjang, lalu memendekkan tempoh aset pembiayaan, bahagian aset kadar boleh ubah dalam buku pembiayaan (Rajah 1.67) berkembang dengan kukuh sebanyak 34% untuk mencakupi 49.4% (2012: 44.2%) daripada jumlah pembiayaan. Kebanyakan aset boleh ubah adalah dalam bentuk kontrak *musharakah* (perkongsian), *ijarah* (pajakan) dan *murabahah* (tokokan) boleh ubah. Pembiayaan runcit terus mendominasi portfolio pembiayaan bank-bank Islam, mencakupi sebanyak 61.8% daripada jumlah pembiayaan dan lebih kurang 42% ialah pembiayaan bagi pembelian harta kediaman dan kenderaan bermotor.

Keadaan pendanaan yang stabil juga mengurangkan cabaran yang dikaitkan dengan pengurusan risiko komersial teralih (displaced commercial risks, DCR). DCR ialah risiko yang dikaitkan dengan bank-bank Islam yang melepaskan sebahagian atau semua keuntungannya (atau menyerap sebahagian atau semua kerugian) untuk memenuhi jangkaan pemegang akaun pelaburan untuk menerima kadar pulangan yang berdaya saing (berbanding dengan produk konvensional). Risiko ini wujud dalam struktur dwiperbankan seperti yang terdapat di Malaysia. Perbezaan antara kadar pulangan bagi akaun pelaburan am dengan kadar deposit tetap konvensional disebut (Rajah 1.68) mengecil pada tahun 2013 dengan kestabilan yang berterusan diperhatikan dalam pendanaan bank-bank Islam. Ini seterusnya meredakan lagi tekanan terhadap bank-bank Islam untuk memadankan pulangan yang ditawarkan bagi deposit konvensional berdasarkan pulangan yang lebih setara bagi penyedia dana. Berbanding dengan dahulu di mana rizab penyamaan keuntungan (profit equalisation reserves) lazimnya digunakan untuk memadankan pulangan yang ditawarkan bagi deposit tetap konvensional, pengurusan DCR kini bergantung pada penggunaan konsep *tanazul* yang membolehkan bank-bank Islam mengetepikan sebahagian atau semua keuntungannya (dalam kontrak nisbah perkongsian keuntungan yang telah dipersetujui) untuk memenuhi jangkaan pemegang akaun pelaburan. Meskipun penggunaan konsep *tanazul* berpotensi untuk meningkatkan ketidaktentuan pendapatan bersih bank-bank Islam, ini tidak diperhatikan pada tahun 2013. Kos purata deposit bagi bank-bank Islam kekal stabil pada 2.53% (2012: 2.51%).

Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 menyatakan dengan jelas perbezaan antara instrumen deposit dengan akaun pelaburan. Di bawah perundangan ini, instrumen akaun pelaburan am yang ditawarkan oleh bank-bank Islam yang tidak dijamin prinsipalnya perlu ditetapkan dengan jelas sebagai akaun pelaburan dan dibezakan daripada deposit yang mana prinsipalnya dijamin, dari segi terma dan syarat instrumen itu serta cara instrumen itu diurus. Untuk membolehkan peralihan yang terkawal,

bank-bank Islam telah diberikan tempoh dua tahun, iaitu sehingga bulan Jun 2015, untuk menyelaraskan akaun pelaburan sedia ada dengan peruntukan undang-undang. Kebanyakan bank dijangka menawarkan produk deposit alternatif yang dijamin prinsipal kepada pemegang akaun pelaburan am sedia ada yang berhasrat untuk mempunyai akaun deposit dan bukannya akaun pelaburan. Ini seharusnya mengekalkan kestabilan pendanaan untuk bank-bank Islam pada tempoh peralihan ini. Pada akhir tahun 2013, akaun pelaburan am mencakupi 26.2% (2012: 26.3%) daripada jumlah akaun deposit dan akaun pelaburan Islam, dengan komposisi antara 5% hingga 45.4% merentas bank-bank Islam secara individu.

Berdasarkan penilaian Bank terhadap operasi bank-bank Islam, tidak terdapat peristiwa ketidakpatuhan Syariah yang ketara berlaku pada tahun 2013. Bank-bank Islam terus mengukuhkan fungsi pengawasan dan kawalan Syariah, termasuk proses penilaian dan fungsi audit Syariah. Pada masa ini, Bank berada di pelbagai peringkat pembangunan piawaian Syariah dan pengoperasian, untuk kontrak Syariah utama yang akan memberikan kejelasan yang lanjut mengenai keperluan pengawalan yang dikenakan kepada kontrak Syariah yang berbeza, seterusnya meminimumkan potensi risiko ketidakpatuhan Syariah (rujuk rencana bertajuk 'Pempelbagaian Perniagaan dan Produk Perbankan Islam yang Didorong oleh Kontrak Syariah').

Sektor insurans dan takaful

Permodalan industri insurans bertambah kukuh pada tahun 2013. Nisbah kecukupan modal (capital adequacy ratio, CAR) agregat, yang dikira dari nisbah jumlah modal yang tersedia kepada jumlah modal yang diperlukan bagi industri meningkat kepada 245.9% (2012: 219.1%) dengan penampan modal berjumlah RM23.5 bilion (Rajah 1.69). Kadar hasil MGS yang lebih tinggi mempunyai kesan yang positif dan ketara terhadap permodalan penanggung insurans hayat menerusi penilaian liabiliti insurans yang lebih rendah (dengan itu meningkatkan lebihan yang tersedia untuk memenuhi keperluan modal yang lebih daripada mengimbangi kerugian pelaburan yang dialami pada tahun 2013), dan mengurangkan caj modal untuk risiko pasaran. Risiko insurans, yang mengukur risiko ketidakcukupan liabiliti insurans, pengalaman tuntutan yang buruk, risiko perbelanjaan dan luput, dan sebahagiannya termasuk impak daripada pendiskaunan liabiliti insurans kekal sebagai komponen risiko yang terbesar, mencakupi 50.7% daripada jumlah modal yang diperlukan. Caj risiko insurans keseluruhan kekal stabil pada tahun 2013 memandangkan kestabilan dasar rizab dan andaian anggaran terbaik utama yang digunakan tanpa kewujudan bencana besar dan peristiwa wabak dalam pasaran domestik.

Walau bagaimanapun, keadaan pasaran kewangan dan pergerakan kadar hasil bon yang lebih tidak menentu meninggalkan kesan yang buruk terhadap prestasi keseluruhan dan keberuntungan penanggung insurans hayat dan pengendali takaful. Sektor insurans hayat dan takaful keluarga mencatat paras lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan yang lebih rendah sebanyak RM13 bilion (2012: RM17.9 bilion) bagi tahun 2013 (Rajah 1.70). Meskipun premium bersih meningkat, penanggung insurans dan sedikit sebanyak pengendali takaful, mengalami kerugian penilaian semula

Rajah 1.69

Sektor Insurans: Nisbah Kecukupan Modal

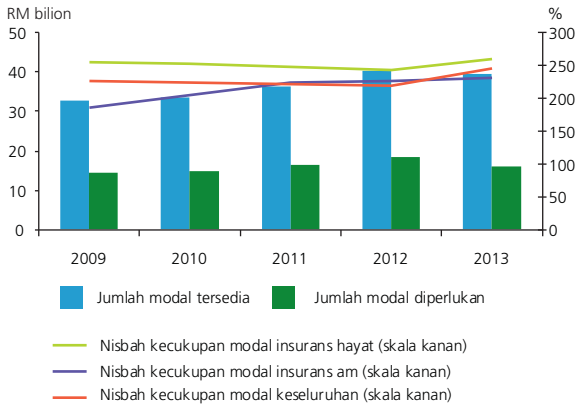

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.70

Sektor Insurans: Keberuntungan

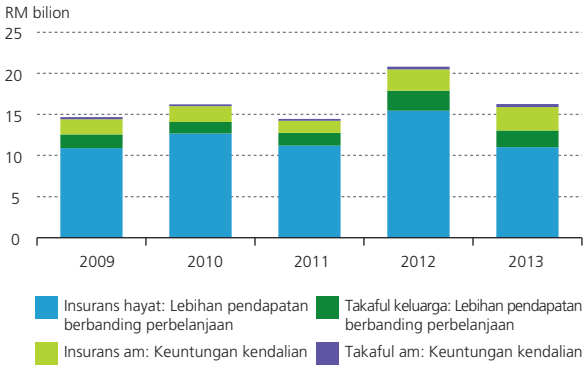

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.71

Sektor Insurans Hayat: Komposisi Lebihan Pendapatan Berbanding Perbelanjaan

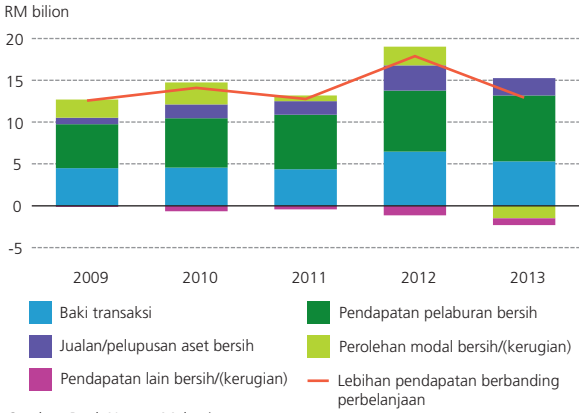

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.72

Sektor Insurans Hayat: Pertumbuhan Premium Bersih dan Komposisi Produk Insurans Hayat

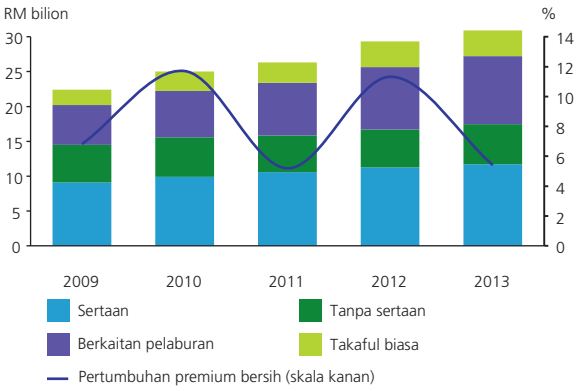

Sumber: Bank Negara Malaysia

portfolio yang besar, berjumlah RM1.5 bilion (2012: keuntungan bersih RM2.2 bilion). Kerugian penilaian semula daripada pelaburan sekuriti hutang menyumbang kepada 88.6% daripada kerugian keseluruhan yang dinilai mengikut pasaran (mark-to-market losses). Selain itu, pembayaran manfaat bersih juga meningkat sebanyak 14.8%, disebabkan terutamanya oleh pembayaran kepada bilangan polisi lebih besar yang matang pada tahun 2013 dan pembayaran yang lebih tinggi untuk manfaat perubatan yang meningkat sebanyak 26.4% daripada tahun sebelumnya (Rajah 1.71).

Premium bersih secara keseluruhan untuk insurans hayat dan perniagaan takaful keluarga meningkat pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 5.4% (2012: +11.3%), didorong oleh pertumbuhan lebih perlahan akibat polisi berkaitan dengan pelaburan iaitu sebanyak 9.4% (2012: +18.8%), mencerminkan keadaan pasaran yang lebih tidak menentu (Rajah 1.72). Sejak tahun 2010, polisi berkaitan dengan pelaburan mencakupi bahagian premium perniagaan baharu yang semakin ketara (40% daripada premium perniagaan baharu pada tahun 2013) yang juga telah menyebabkan ketidaktentuan yang lebih tinggi dalam pertumbuhan perniagaan baharu selaras dengan keadaan pasaran kewangan. Ini lebih ketara dalam sektor insurans konvensional yang boleh menimbulkan beberapa cabaran kepada penanggung insurans hayat yang mempunyai tumpuan yang lebih tinggi dalam segmen perniagaan ini. Bagi penanggung insurans ini, ketidaktentuan yang dikaitkan dengan pertumbuhan harus dibandingkan dengan penggunaan modal lebih cekap yang lazimnya dikaitkan dengan perniagaan yang berkaitan dengan pelaburan (perniagaan yang berkaitan dengan pelaburan adalah kurang berintensifkan modal kerana risiko pelaburan ditanggung oleh pemegang polisi). Premium bersih daripada perniagaan sertaan (participating) dan tanpa sertaan (non-participating) terus memberikan sedikit kestabilan kepada pendapatan industri secara keseluruhan. Pertumbuhan premium dalam segmen ini secara relatif kekal stabil, berpurata sebanyak 5.9% sepanjang lima tahun yang lalu disebabkan oleh permintaan yang mampan untuk produk perlindungan dan simpanan yang terus mencakupi sebahagian besar jumlah premium bersih (56.5%). Kadar penyerahan polisi juga kekal rendah pada 1.7% daripada jumlah polisi yang masih berkuat kuasa.

Hasil keseluruhan pelaburan penanggung insurans hayat kekal di bawah paras sebelum GFC. Pada tahun 2013, hasil pelaburan penanggung insurans adalah antara 5% dan 6% setahun, jauh lebih rendah berbanding hasil sebanyak 9% setahun bagi tempoh sebelum krisis. Ini terus menimbulkan cabaran kepada penanggung insurans hayat yang telah menentukan harga dan menjual produk berasaskan andaian kadar pulangan yang lebih tinggi pada masa lalu. Bagi polisi yang masih berkuat kuasa, hasil daripada aset yang dilabur bersama-sama dengan penampan dan lebihan yang dikumpul sejak beberapa tahun, sebahagian besarnya adalah mencukupi untuk mengekalkan manfaat tidak dijamin kepada pemegang polisi, dan jangkaan hasil yang lebih tinggi mampu mengurangkan risiko pelaburan semula pada masa hadapan. Bagi produk

Rajah 1.73

Sektor Insurans Am: Pertumbuhan Premium dan Komposisi Perniagaan Insurans Am

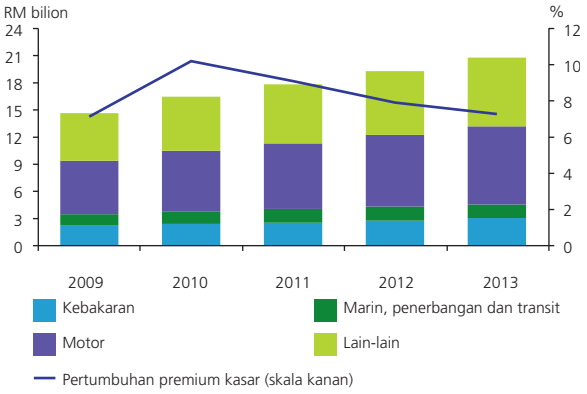

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.74

Sektor Insurans Am: Nisbah Gabungan dan Nisbah Kerugian bagi Kelas Perniagaan Terpilih

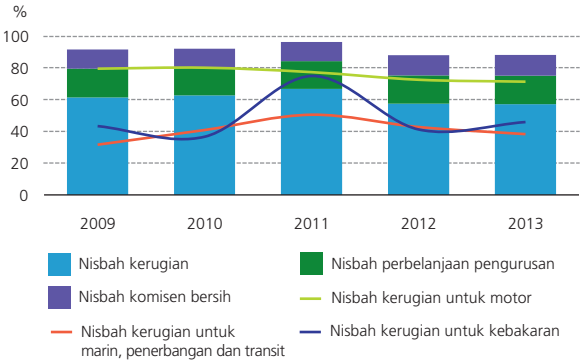

Sumber: Bank Negara Malaysia

yang lebih baharu, penanggung insurans telah mula menggunakan andaian yang lebih konservatif untuk mencerminkan keadaan pasaran semasa dengan lebih baik. Keperluan yang diperkukuh terhadap pengurusan risiko produk, penzahiran dan amalan jualan juga akan mengukuhkan lagi disiplin yang berterusan dalam amalan penentuan harga oleh penanggung insurans hayat, sambil memastikan bahawa pemegang polisi tidak terkeliru berkaitan dengan jangkaan pulangan pada masa hadapan.

Prestasi penanggung insurans dan pengendali takaful am adalah lebih baik, mencatat keuntungan yang lebih tinggi sebanyak RM3.2 bilion (+11.1%) disebabkan oleh pertumbuhan kukuh premium dalam segmen insurans motor dan kebakaran, serta nisbah kerugian yang stabil (57.1%) (Rajah 1.73). Meskipun mencatat keuntungan operasi yang lebih kukuh, penanggung insurans dan pengendali takaful am terus menghadapi cabaran menguruskan ketidakjajaran antara kadar premium dengan kerugian daripada tuntutan bagi perniagaan insurans liabiliti motor kecederaan anggota pihak ketiga (motor 'Akta') yang diwajibkan. Meskipun nisbah tuntutan keseluruhan bagi perniagaan motor berkurang sedikit kepada 71.2% (2012: 72.4%), tuntutan yang lebih tinggi daripada perniagaan motor 'Akta' (yang jauh melebihi 100%) terus memberikan kesan yang ketara terhadap tuntutan keseluruhan dan prestasi pengunderaitan bagi segmen motor (Rajah 1.74). Pelarasan yang progresif kepada tarif motor sejak tahun 2012 seiring dengan pembaharuan lebih meluas yang dilaksanakan di bawah Rangka Kerja Perlindungan Motor Baharu untuk mengawal kos tuntutan menjadi amat penting untuk menjajar harga kepada risiko dengan lebih baik serta mengekalkan akses yang berterusan kepada perlindungan insurans motor pada kadar yang berpatutan dalam jangka panjang.

Ujian tekanan terhadap bank dan penanggung insurans

Bank dan penanggung insurans, pada peringkat sistem dan institusi, menunjukkan pendapatan dan penampan modal yang mencukupi untuk menghadapi keadaan makroekonomi dan kewangan yang ekstrem berdasarkan ujian tekanan makro yang dijalankan oleh Bank. Ujian tekanan kesolvenan berasaskan senario bagi tahun 2014 hingga 2016 menggabungkan kejutan serentak terhadap hasil, pendanaan, dedahan risiko kredit, pasaran dan insurans, dengan mengambil kira siri peristiwa risiko yang jarang-jarang berlaku dan risiko prospek pertumbuhan ekonomi global menjadi lebih perlahan. Limpahan yang disimulasikan terhadap ekonomi domestik digunakan untuk menilai impak terkompaun secara tahunan terhadap pendapatan dan perbelanjaan kendalian, pertumbuhan lembaran imbangan dan permodalan institusi kewangan, dengan mengetepikan tindak balas untuk mengurangkan kerugian oleh institusi kewangan atau intervensi dasar oleh pihak berkuasa (Jadual 1.11). Senario yang diandaikan untuk ujian tekanan meliputi pelarasan dasar fiskal dan monetari yang tidak teratur dalam ekonomi maju, kelemahan struktur sistem perbankan utama yang tidak diselesaikan, serta pertumbuhan yang lebih lemah dalam

ekonomi sedang pesat membangun yang disebabkan oleh pelarasan struktur tempatan, keadaan pendanaan luaran yang lebih ketat serta pergerakan aliran modal yang tidak menentu.

Meskipun dalam senario buruk, nisbah modal agregat TCR dan CET1 sistem perbankan pasca kejutan masing-masing kekal pada 10% dan 7%, kekal melebihi keperluan minimum

Jadual 1.11

Ujian Tekanan Kesolvenan: Andaian dan Parameter Kejutan Utama untuk Senario Buruk

	Andaian utama
Kejutan KDNK Malaysia	Kegawatan yang ketara (lebih teruk daripada kegawatan ekonomi pada tahun 2009) diikuti dengan pemulihan beransur-ansur yang mengambil kira: • Limpahan daripada perkembangan buruk di ekonomi maju, RR China dan ekonomi sedang pesat membangun • Implikasi yang mungkin timbul pada sistem kewangan domestik berikutan pelarasan yang tidak teratur dalam pasaran kewangan antarabangsa disebabkan oleh pengurangan pelonggaran kuantitatif di AS - Simulasi pembalikan (reversal) aliran portfolio yang lebih teruk daripada pengalaman semasa Krisis Kewangan Global (dari segi magnitud dan kadar aliran)
Unjuran kunci kira-kira dan pendapatan	• Penurunan pertumbuhan pendapatan dibezakan mengikut segmen (pendapatan faedah, pendapatan berdasarkan fi dan pendapatan lain) sehingga 62% • Pertumbuhan kredit yang semakin lemah sehingga 2.7 mata peratusan
Kejutan risiko kredit	• Kejutan kebarangkalian mungkir (probability of default, PD) - Pinjaman perniagaan sehingga 12% - Pinjaman isi rumah sehingga 11% • Kejutan kerugian akibat mungkir (loss given default, LGD) - Pinjaman perniagaan sehingga 56% - Pinjaman isi rumah sehingga 90% - Pinjaman perumahan sehingga 30%, mencerminkan pelarasan ketara harga harta tanah • Kemungkiran peminjam perniagaan terpilih - Korporat besar di bawah pemantauan rapi - Korporat yang terjejas oleh turun naik dalam pergerakan kadar pertukaran
Kejutan risiko pasaran	• Peningkatan kadar hasil Sekuriti Hutang Kerajaan (MGS) sehingga 330 mata asas • Spread kredit sekuriti hutang swasta (PDS) yang makin luas sehingga 200 mata asas • Risiko asas yang lebih tinggi • Penurunan FBM KLCI sehingga 40% • Penyusutan nilai mata wang utama sehingga 16%
Kejutan risiko pendanaan luar	Pembalikan (reversal) tuntutan oleh bukan pemastautin yang berjumlah sehingga 30% daripada peminjaman antara bank dan deposit

Rajah 1.75

Sistem Perbankan: Nisbah Jumlah Modal Selepas Kejutan dalam Senario Buruk

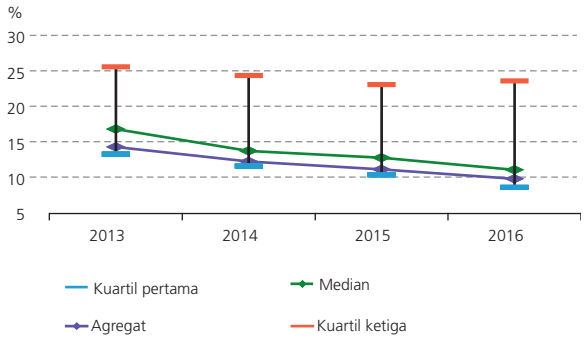

Sumber: Bank Negara Malaysia dan anggaran dalaman

Rajah 1.76

Sistem Perbankan: Nisbah Modal Ekuiti Biasa Kumpulan 1 Selepas Kejutan dalam Senario Buruk

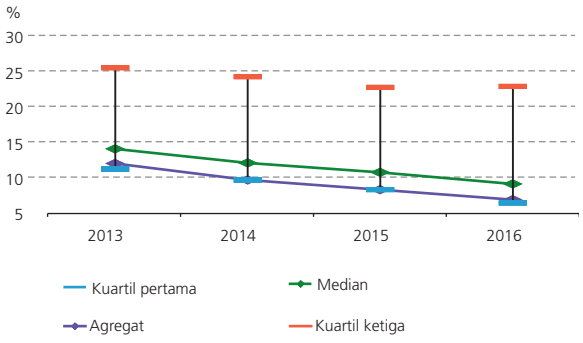

Sumber: Bank Negara Malaysia dan anggaran dalaman

pengawalseliaan di bawah Basel III berdasarkan pengaturan berperingkat yang konsisten dengan garis masa global. Sebanyak 75% bank mencatat TCR melebihi 8.8% dan nisbah modal CET1 ekuiti am sebanyak 6.7% pada akhir tempoh ujian tekanan (Rajah 1.75 dan Rajah 1.76). Meskipun kerugian kumulatif daripada kejutan kredit, pasaran dan pendanaan dalam senario buruk meningkat sebanyak 54.7% berbanding dengan senario dasar, penurunan TCR sebanyak 4.5 mata peratusan sepanjang tiga tahun dapat ditampung oleh bank tanpa mengambil kira aktiviti pemerolehan modal yang dirancang pada tempoh tersebut.

Bagi industri insurans secara keseluruhan, CAR pasca kejutan juga kekal melebihi keperluan minimum dalam senario buruk, iaitu antara 157.1% dan 256.4% bagi tahun 2014 hingga 2016. Kesan terhadap permodalan adalah lebih ketara bagi industri insurans am disebabkan oleh kesan kejutan daripada peruntukan yang lebih tinggi untuk tuntutan motor. Kerugian kendalian mengakibatkan pengurangan CAR bagi penanggung insurans am kepada 143% pada tahun 2014 (2013: 230.7%), sebelum beransur-ansur meningkat kepada 153% pada tahun 2016. Penanggung insurans hayat pula lebih terjejas disebabkan oleh kerugian yang dinilai mengikut pasaran pada tahun 2014, tetapi mengekalkan CAR yang kukuh sebanyak 162% sebelum beransur-ansur meningkat kepada 297% pada tahun 2016.

PROSPEK KESTABILAN KEWANGAN DOMESTIK DAN TUMPUAN PEMANTAUAN PADA TAHUN 2014

Institusi kewangan di Malaysia terus berada pada kedudukan yang baik untuk menguruskan risiko luaran yang disebabkan oleh langkah keluar daripada dasar monetari yang tidak konvensional, berikutan prospek pemulihan ekonomi yang bertambah baik dalam ekonomi maju utama. Ketidaktentuan yang berterusan dijangka terus berlaku dalam pasaran kewangan domestik apabila pelabur membuat penyesuaian terhadap kehendak yang berubah dalam dasar monetari di AS serta perkembangan di kawasan euro dan RR China. Sepanjang tempoh kebelakangan ini, institusi kewangan di Malaysia telah menunjukkan daya tahan, khususnya semasa berlaku episod ketidaktentuan yang meningkat dan telah terus mengukuhkan sokongan daya tahan ini, khususnya dengan mengekalkan penampan kewangan yang kukuh, memastikan ketidakpadanan pendanaan mata wang asing kekal rendah dan meneruskan kehematan dalam pengambilan risiko. Pasaran kewangan yang dalam dan lebih cekap juga akan terus memberikan sokongan kepada keadaan pasaran yang teratur.

Keadaan ekonomi dalam negeri dan serantau yang menggalakkan dan berterusan akan menyumbang kepada pengurusan dedahan risiko kredit institusi kewangan Malaysia terhadap perniagaan dan isi rumah. Ini terus disokong oleh pengawasan yang berterusan dalam pengurusan risiko mudah tunai kredit dan pasaran institusi kewangan, termasuklah dalam operasi di luar negara, dan kapasiti membayar balik hutang keseluruhan yang bertambah baik (dengan kedudukan leveraj yang rendah) serta kekukuhan lembaran imbangan perniagaan seperti yang dinyatakan dalam Laporan ini. Menangani kos sara hidup yang lebih tinggi juga akan menjadi lebih mencabar kepada isi rumah yang mudah terjejas manakala sesetengah perniagaan yang mempunyai pinjaman luaran yang tinggi dan struktur kos yang lebih ketat harus menangani kadar pertukaran yang lebih tidak menentu serta kenaikan kos bahan dan input. Secara agregat, risiko terhadap kestabilan kewangan adalah terurus dan dijangka terkawal dengan baik. Memandangkan kesan daripada langkah yang diambil oleh Bank dan Kerajaan untuk menggalakkan daya tahan isi rumah dan memastikan pasaran harta yang mampan menjadi lebih nyata pada masa akan datang, ini seharusnya mengurangkan sebarang implikasi yang ketara terhadap institusi kewangan daripada dedahan kepada sektor ini.

Kesan terhadap keadaan kestabilan kewangan domestik daripada perkembangan di dalam dan luar negeri akan sangat bergantung pada usaha mengekalkan asas domestik yang kukuh, termasuk sistem kewangan domestik yang berdaya tahan. Oleh itu, keutamaan pengawasan dan penyeliaan Bank pada tahun 2014 akan terus difokuskan kepada usaha:

- memastikan bahawa bank-bank terus mengekalkan piawaian pemberian pinjaman yang kukuh, dan penambahbaikan dalam amalan pemberian pinjaman oleh IKBB diteruskan. Ini seharusnya menyumbang kepada pengurusan leveraj isi rumah, khususnya dalam kalangan golongan yang lebih mudah terjejas;
- menyokong pembangunan yang mampan dalam pasaran harta kediaman, dengan memastikan bahawa pemberian pinjaman

bank untuk pembangunan dan pembelian harta tidak menggalakkan aktiviti spekulasi dan amalan penilaian terus diyakini dan kukuh;

- memantau perkembangan dalam pasaran harta bukan kediaman, secara khususnya memberikan tumpuan pada permintaan yang kukuh dan kenaikan harga dalam segmen kedai, dan risiko yang semakin meningkat terhadap kemungkinan penawaran ruang pejabat yang berlebihan pada masa hadapan;
- memantau tahap pinjaman luaran dan kedudukan leveraj sektor perniagaan, serta memastikan bahawa penampan sistem perbankan kekal kukuh untuk menghadapi kerugian yang mungkin berlaku daripada perniagaan yang lebih terdedah kepada kemungkinan tekanan kewangan;
- menilai perubahan dalam kesanggupan mengambil risiko dan strategi perniagaan institusi kewangan serta memastikan bahawa perubahan ini sejajar dengan pengambilan risiko yang berhemat dalam persekitaran pemulihan ekonomi global yang masih mudah terjejas oleh langkah keluar yang tidak teratur daripada dasar monetari yang tidak konvensional di ekonomi maju. Bank akan meningkatkan pengawasannya terhadap operasi kumpulan perbankan domestik di luar negeri memandangkan cabaran berbeza yang akan dihadapi oleh setiap negara dalam peralihan ini;
- memastikan infrastruktur pasaran kewangan terus kukuh, khususnya sistem pembayaran dan penyelesaian;
- menilai perkembangan dalam kalangan IKBB yang penting dari segi sistemik serta kemungkinan implikasi terhadap sistem kewangan;
- mengukuhkan lagi pengaturan pengurusan krisis domestik melalui kerjasama yang rapat dengan pihak berkuasa dalam pengawalseliaan domestik yang lain serta agensi kerajaan; dan
- terus menggalakkan kerjasama serantau yang berkesan dan penyelarasan dalam pengawalan kewangan, penyeliaan bersepadu dan pengurusan krisis menerusi forum penyeliaan dan penglibatan Bank yang aktif dalam platform pelbagai hala untuk bank pusat dan pihak berkuasa penyeliaan.